

San Lucas Iskribin Jesucristo Shumaq Rimashanta

San Lucasmi kay libruta iskribiran Amitunchik Jesús rurashankunata, rimashankunata intrachimanallapapaq. Lucasqami rimidyakuq runa karan. Jesucristuwan mana pulla purisha karmi, Jesucristo rimashanta, rurashanta imaqqa, payqa mana rikaranchu. Piru apustul Pablo Jesuspa shumaq rimayninta parlakur puritinmi, paywan puriran.

Chaymi Lucas kay libruta iskribiran Jesucristupaq manyaqmanta shumaqta tapukur ima, tayta Teófilo allita intrakananpaq. Chaynu katinmapis Lucasqami mana Teofilulapaqchu iskribiran. Ashwanmi tukuy runakuna maylawmanta karpis, Amitunchik Jesucristupaq allita intrakananllapapaq iskribiran. Chaynullami Hechos librutapis iskribiran. Lucaspaq masta intrakanarqa liyishun Hechos 16.11-16; 20.5-16; 21.1-18; 27.1-44; 28.1-16; Colosenses 4.14; 2 Timoteo 4.11; Filemón 24.

Lucasmi Teofiluman iskribin

¹ Amitunchik Jesucristo tukuy imata rurashantami kusala achka runakuna manyaq iskribiyta kamaranllapa.

² Chaqa paykunaqami imanučhi Amitunchik Jesucristuwan puntamanta-pacha pullan kar,

tukuy imata rurashankunata rikasha kar willamaranchikllapa chaynulla iskribiranllapa.

³ Chaynullami nuqapis kusala munashay Tayta Teófilo tukuy chaykunapaq manyaq tapukur al-lita intrakashayrayku manyaq iskribishuya yar-pushu kani.

⁴ Chaynuqami kusala allitana intrakanki chay yaçhachishutinllapa kriyishaykipaqqqa.

Uk ángel rimaran Shutichikuq Juan nasinqa nir

⁵ Herodes Judea pwiblupi mantakuyashan tyimpupimi, chaypi taran uk kura Zacarías shutiq. Payqami, Abías kurakunapa ayllunmanta karan. Nataq, warmin Elisabet-shuypaqa punta kura Aaronpa ayllunmanta karan.

⁶ Paykunaqami ishkantinllapa kusa allin karanllapa Dyuspaqqa. Chaynu karmi, Dyus nishanta, mantakushanta ima kasushanrayku mana mayqanpis uchachayta puytiqlapachu.

⁷ Piru manami wamrayjun kayta puytiqlapachu, Elisabet mana wamrakuq katin. Chaynulla ishkantin rukullana karanllapapis.

⁸ Uk diyapimi, Zacariasqa wakin kura masinkunawan Dyusta adurananllapa wasipi rurananlapata ruraranllapa.

⁹ Paykunapa chaynu kustumrin katinmi, Zacariasta akraranllapa Dyusta adurananllapa wasipa Santu Kwartunman yaykur, insinsyuta quntachikunampaq.

¹⁰ Chaymi, Santu Kwartupi insinsyuta quntachikunankamanqa, tukuy chay waqtapi kaqkunaqa Dyusman mañakuyaranllapa.

11 Chaykamanmi Zacariasmanqa, Tayta Dyuspa uk angelnin rikarir, chay insinsyuta rupachiyashan altarpa allilaw qichqanpi sharan.

12 Chayta rikarmi Zacariasqa kusalata dispan-takar manchakuran.

13 Piru chay angelqa nirán:

—Zacarías, ama manchakuychu. Chaqa Dyusqami uyapasha mañakutkiqa. Chaymi, warmiki Elisabetqa wamrakustunqa. Chay wamritutaqami shutichinki Juan.

14 Qamqami allipta aligriyanki, chay wamrituyki nasitingqa. Chaynulla kusa achka runakunapis aligriyanqallapa.

15 Chaqa wamraykiqami, kusa yaĉhaq puytiq kanqa Dyuspaqqqa. Manami upyanqachu ubapa yakunta kar, wakin maĉhaypaq ima kaqkunamat-apis. Ashwan manaraq nasiyashanmanta-pacha, Dyuspa Santu Ispiritunwanmi kanqa.

16 Payqami shumaqta yaĉhachikutin, Israelmanta kusa achka runakuna Dyusta kasunqallapa, uchankunata dijar imana.

17 Juanqami, Dyuspa rimaqnin Elías yupaylla, kusa shumaq yarpuyniyjun, pudirniyjun ima kanqa. Chaymi, Amitunchikmantaqa naypaqta shamur yaĉhachikunqa, tukuy runakuna wamrankunawan shumaqchakananpaq, chaynulla chay mana intrakanaqkunapis intrakananllapapaq ima. Kaykunatami, tukuy runakunata yaĉhachiyanka shumaq allinlana kasunanpaq, Amitunchik maydiya shamutinqa.

18 Chaymanta Zacariasqa, angeltaqa kaynu nir tapuran:

—¿Imanutaq kriyishuya puytiyman kay nimashaykipaqqa? Chaqa nuqaqami kusa rukunari kani, chaynulla warmiyipis nuqa yupay kusa rukuna.

19 Chaynu nitinqa, angelqa nirán:

—Nuqaqami Gabriel kani. Dyuspa naypanpimi kani pay nimashanta ruranaypaq. Paymi nuqata kačhamaran qamta parlashunaypaq kay shumaq willashushayta.

20 Piru kananqa, nuqa willashutiy mana kriyishaykirayku, mudupaqna tikrakanki. Chaymi manana rimayta puytinkichu, kay tukuy nishushaykunaqa allip chay nishaynulla kanankaman.

21 Chaykamanqami, Santu Kwartuman mana yaykusha karan chaykunaqa, yarayaranllapa Zacariastaqa. Chaymi paykunalla tapunakuranllapa: “¿Imakurtaq chay rurimantaqa mana das lluqshimun?” nir.

22 Chaynu niyatínllapapismi, lluqshimuran. Lluqshimurqa, mana imatapis wakinninkunataqa willayta puytiranchu. Chaymi chay waqtapi kaqkunaqa yarpuranllapa, imata rikapakusha kanqa chay ruripiqa nir. Chaqa makinkunalawan rikachikurla parlakuyaran. Chaymi, chaynuna puriran mana rimakurnachu.

23 Chaynumápis, Dyusta adurananllapa wasipi rurananpaq karan chaykunataqa rurar tukchirna, riran wasinmanqa.

24 Chaymantaqa, warmin Elisabetqa ruriyjun rikariran. Chayraykumi, manana lluqshiranchu wasinmantaqa sinku misista, kaynuta yarpur:

25 “Amituymi munasha wamrayjun kanaypaq, amana runakunaqa, mana wamrakuq warmichu nir ima pinqamananllapapaqnachu”.

Uk ángel rimaran Jesús nasinqa nir

26 Saysi misismantaqa, Tayta Dyusqa kaĉharan angelnin Gabrielta, Galileapa uk pwiblun Nazaret shutiqman,

27 rir watukunanpaq, uk warmi María shutiqtta. Chay warmisitami manaraq mayqan runawanpis punushachu karan. Piru payqami, parlashana karan kasarananpaq, gubyirnu Davidpa uk ayl-lun José shutiqwan.

28 Chayna, chay angelqa María kayashan wasi-man yaykurqa, kaynu niran:

—Saludashunimi, Dyuspa munashan warmisita, pay Taytituykiqami pullayki kar kuytashun.

29 Chaynu nitinmi, María rikarqa kusata man-chakur kaynuta yarpuyaq: ¿Ima nishaq nirtaq waknuqa willamayanqa? nir.

30 Chaymanta angelqa niran:

—María, ama manchakuychu. Chaqa qamqami Tayta Dyuspaqqa kusa munashan kanki.

31 Chaymi, ruriyjun rikarinki. Chayna wamrakusturqa, chay wamritutaqa shutichinki Jesús.

32 Payqami kusa runa nisha kanqa. Chaymi runakunamapis Unaqmanta Dyuspa Wamran ninqallapa. Chaqa Dyusqami, paytaqa ruranqa unay rukunllapa gubyirnu David yupaylla kusa mantakuq kananpaq.

³³ Chayna pay mantakunqa tukuy tyimpupaq Israel shutiq pwiblupiqa. Chaynulla chay mantakunanqa, mana tukukanqachu.

³⁴ Chaynu nitinmi, Mariaqa kaynu nir tapuran angeltaqa:

—¿Imanutaq kayanqa chay willamashaykiqa? Chaqa, nuqaqa manaraq runayjunlamapischu kani.

³⁵ Chaynu nir María taputinmi, angelqa niran:

—Dyuspa Santu Ispiritunmi, qamman Dyuspa pudirninwan uk puktaysitu yupayla shamur, rurikipi samanqa. Chayraykumi, chay wamran nasiqqa kusa allinla kar, shutinqa Dyuspa Wamran.

³⁶ Chaynulla, chay aylluyki Elisabetpismi, wamrakustunqa rukulana kayarmapis. Paytami manana wamrakunqachu nisha katinllapamapis, payqa saysi misispaqna ruriyjun.

³⁷ Dyuspaqqami mana imapis, mana ruray-paqqa kanchu.

³⁸ Chaynu nitinmiri, Mariaqa kaynu niran:

—Nuqaqari Dyuspa sirbiqnin kani. Chaymi, Tayta Dyusniyqa chay nimashaykinullata ruranqa nuqawanqa.

María chaynu nitinqami, angelqa riranna.

María, Elisabetta watukuran

³⁹ Chay diyakunapimi, Mariaqa utqaylla riran, Judeapa uk pwiblun sirkalla lugarninman, Elisabetta watukuq.

⁴⁰ Ĉarqami, Zacariaspa wasinman yaykur Elisabetta saludaran.

⁴¹ María saludaqta uyapatinqa, Elisabetpa wamritunqa kuyukuran rurinpiqa. Chaymi,

Elisabetqa kusa shumaq Dyuspa Santu
Ispiritunwanna kidaran.

42 Chayrayku, jwirtita rimar, kaynu niran:

—Dyusmi masta shumaqchashusha tukuy
warmikunamanta. Chaynulla, wamraykitapis
shumaqchasha.

43 ¿Pitaq nuqaqa kani, Amituypa maman
shamur watukumananpaqqa?

44 Chaqa, saludamaqta uyapashutiyla, chay ku-
tilla wamrituyqa aligriyar kuyuran ruriyipiqa.

45 Kusa shumaqnami qamqa kanki,
Dyus imatami rurayanqa nir willashutin
kriyishaykirayku.

46 Chaymi, Mariaqa niran:
“Tukuy shunquyanmi alabani kusa puytiq Tayta
Dyustaqa.

47 Yarpuyniypimapis aligriyani
Washamaqniy Dyuspaqqa.

48 Llakipaypaqla warmisita katiyimapismi,
Tayta Dyusqa kusa shumaq allinpaq rika-
man.

Chaymi, kananmantaqa kusa shumaq warmi
nishapaqna riqsimanqallapa.

49 Chaqa, kusa puytiq karmi, nuqapiqa chay
mana ruraypaqta kusa shumaqta rurasha.
Payqa kusala shumaq allinla.

50 Dyusqami payta kasuqkunataqa,
tukuy tyimpupaq llakipan.

51 Dyusmi, tukuy pudirninwan imatapis ruraran.
Chaymi kusa kani niqkunapa yarpuyashanl-
lapamatapis limpu chinqachiran.

52 Ashuchiranpismi kargunkunamanta, chay
kusa puytiq karguyjunkunata.

- Ashwan, chay mana runa nishakunatami,
kusa runa nishapaqna tikraran.
- 53 Chay mana imayjun kaqkunatami, tukuy
imakunata quran.
Nataq chay kusala imayjunkunata-shuypaq,
shinalata kaâcharan.
- 54 Yanaparanmi Israel pwiblunmanta payta sir-
biqkunata.
Chaymi mana qunqarchu, shumaqta llakipar
munaran.
- 55 Chaynu kananpaqmi nisha karan unay
rukunchikkunata,
Abrahamta tukuy aylluntinta".
- 56 Tukuy kaykunata nir imami, Mariaqa Elis-
abetwanqa kimsa misista yupay pulla kidaran.
Chaymantanami tikrakaran wasinmanqa.

Shutichikuq Juanmi nasiranna

- 57 Chaymanta, Elisabetpa wamrakustunan ty-
impu ñhamutinqa, wamrakusturanna ullqituta.
- 58 Chaymi, chay yatanlapi riqsinan taqkuna,
chaynulla wakin ayllunkunapis, riranllapa
watukuq, Tayta Dyusqa paywan kusala bwinu
kasha nir yaâcharllapa.
- 59 Chaymi uchu diyayjunna wamritu katin,
chay watukuq risha karan chaykunaqa, aparan-
llapa siñal kustumrita rurananllapapaq. Chaynu
rurarnaqa, wamritutaqa taytanpa shutinllawan
Zacarías, shutichinaranllapa.
- 60 Piru mamanqa niran:
—¡Maná! Wamrayqami shutinqa Juan.
- 61 Chaymantaqa, chaypi kaqkunaqa niran:
—Manami mayqanpis aylluypiqqa, chaynu
shutiyjunqa kanchu.

62 Chaymantaqa, wamrapa taytanta siñalawan tapuranllapa, imanushi shutichinayan nir.

63 Chaymi, taytanqa siñalawan mañaran uk tablittata, chaypi iskribinanpaq wamrapa shutintaqa. Chaymi kaynuta iskribiran: “Shutingami, Juan” nir. Chayta rikarmi tukuy dispantakar kidaranllapa.

64 Chaymantaqami, chay kutilla qashan Zacari-asqa rimaq qallarir Dyustaqa kusata alabaran.

65 Tukuy chay wasin yatanlapi taqkunami, dispantakashalla karanllapa. Chaynulla, Judeapa chay sirkalla lugarninkunamanta runakunapis, parlaqlapta tukuy chay pasashankunapaqqa.

66 Chaynulla, tukuy chay uyapaqkunapis paykunalla yarpupakuqlapta: “¿Imanuraq kay wamraqa maydiyaqa kanqa?” nir. Chaqa alliptari Tayta Dyusqa tukuy pudirninwan yanapaq chay wamritutaka.

Zacariasmi Dyusta alabaran

67 Chay, wamrapa taytan Zacariasqa, Dyuspa kusa shumaq Santu Ispiritunwan kar, Dyuspaq rimarmi kaynu niran:

68 “Kusa shumaqmi Israelmanta runakunapa Dyusnin, Amitunchikqa.

Chaqa, shamushamiri pwiblunta washaq.

69 Paymi, sirbikuqnin Davidpa ayllunllamanta, uk kusala puytiq runata nuqanchikkunamanqa kaçhamusha washamanallapapaq.

70 Kaypaqmi unaykuna pay nishannullata, chay kusa allin rimaqninkuna kaynu nisha karan:

- ⁷¹ Payqashi washamashunllapa, kuntramaqn-inchikkunamanta,
chaynulla tukuy چiqnimaqninchikkunamanmatapis.
- ⁷² Unay rukunchikkunatapis, llakipayanqa.
Chaynulla, manashi qunqayanqachu chay tratuta rurar arnikushanmatapis.
- ⁷³ Nataq, kaynumi jurar arnisha karan, ag-wilunchik Abrahamta-shuypaqa.
- ⁷⁴ Washamayashunllapashi, chay kuntranchikkunamanta,
payta sirbinallapapaq ama imatapis man-charchu.
- ⁷⁵ Chayna paypa naypanpiqa, pay munashan-nullata rurarqa,
kusala allin runana kanallapapaq,
maydiyapis kawsayarllaqa.
- ⁷⁶ Nataq qam-shuypaqa, wamrituy, shutinkimi unaq Dyuspa shumaq rimaqnin.
Chaqa, qamqami Amituykimantaqa
naypaqta rinki, nanninta kamkachiq yupay pay shamunankaman allita rimar yačhachikur ima.
- ⁷⁷ Yačhachinkipismi, paypa pwiblunmanta runakunata
Dyusmi uchankunamanta pirdunar washanqa nir.
- ⁷⁸ Chaqa Taytanchik Dyusqami, llakipamanchik kuytamanchik ima.
Chaymi unaq sylimanta-pacha washamaqn-inchikqa shamunqa, uk achkirachikuq yupay.
Paymi nuqanchikkunapaqqa, imanutaq uk mushuq diyamaqa kusa llipyalla, chaynu kanqa.

- 79** Chaynu shamurmi, yanapanqa chay achkirachikuyninwanqa tutaparaqpi yupay mana allinta rurar kawsaqkunata, shumaq nanninpi puriq yupay tanallapapaq" nir.
- 80** Chay wamrituqamiri winayaq, kusala yarpuyniyjun ima. Chaynulla, Israelmanta runakunata yaĉhachiq qallarinankaman, chunllaq lugarkunapi taran.

2

Jesucristumi nasiranna
(Mt 1.18-25)

- 1** Chay tyimpukunapimi, Romapa punta mantakuqnin Augustuqa, kaĉhakusha karan uk sinsuta rurananllapapaq tukuy pachapi.
- 2** Kay sinsuqami rurakaran Cirenio shutiq runa, Siria pwiblupa gubyirnun katin.
- 3** Tukuy runakunami uklaw pwiblukunapi tayarmapis, riqlapa pwiblunllapaman chaypina padrunakananllapapaq.
- 4** Chayraykumi, Josiqa chay Galileapa pwiblun Nazaretmanta lluqshir, riran paypa pwiblun Belenman, chay Judea pwiblupa gubyirnu David nassisman. Chaqa Josiqa, Davidpa ayllunmanta karan.
- 5** Josiqami, Mariawan kasarananpaq kasha kar, rurisituyjun katinmapis, pullana riranllapa wakman padrunakananllapapaq.
- 6** Chaymi chay Belenpi kayatinllapaqa, Mariataqa itikustunampaq nanaynin ayparan.
- 7** Chayna, chaylapi punta wamranqa nasikuran. Nasikutinqami, mantillitakunawan

liyar usurachiran, animalkuna mikunanzaq uk batyanula parita kaq chaylapi. Chaqa, manari paykunapaqqqa samananllapapaq lugar karanchu, chay samananllapa wasipiqa.

Angelkuna rikariran michikuqkunaman

⁸ Belenpa yatanlapimi, karanllapa ayka michikuqkuna. Paykunami chaypiqa tukuy tuta uknin uknin turnanakur uyshankunata kuytar taqllapa.

⁹ Chaymi chaypi kananllapakamanqa, illaq-manta Dyuspa uk angelnin paykunaman rikariran. Chaynulla, Dyuspa shumaq llipyayninga kusata achkirachikamuran paykuna kayashamanqa. Chaymi paykunaqa kusalata manchakurranllapa.

¹⁰ Chaynu manchakutinllapamapis, angelqa niran:

“Ama manchakuyllapachu. Ashwan kusa shumaqta willashuyanillapa chayta uyarmi aligriyankillapa. Chaynulla tukuymi kusata aligriyanqallapapis.

¹¹ Kananmi Davidpa pwiblunpi, uk washakuq nasisha. Payqami Dyuspa Akrashan Cristun, Ami-tunchikllapa.

¹² Kay nishuyanillapa chayta chiqapta kriyinaykillapapaqqami, uk wamrituta, animal mikunanzaq batyanula paritanlapi mantillitawan liyakasha usuraqta tarinkillapa” nir.

¹³ Chaynu parlayatinllaparaqqami, syilumanta achka angelkuna chay uk ángel kayashanman rikaritin, Dyusta alabaranllapa kaynu nir:

¹⁴ “¡Kusa shumaqmi unaq syilupi Dyusninchikqa!

¡Kay pachapi kaqkunataqa,
 Tayta Dyusqa tukuyta llakipar yanapanqa!
 ¡Chayna, paykunaqa shumaq allintana
 kawsanqallapa!"

¹⁵ Chaymanta chay angelkuna syiluman tikrakatinnaqa, chay michikuqkunaqa paynin paynin ninakuqllapa: "Rishunllapari Belenman rikaq. Chaqa Dyusninchikmapis angelninkunata kaçhamutin, willashanchikllapana chaypi imami pasasha nirmapis".

¹⁶ Chaynu ninakur utqaylla rirmi, tariranllapa Mariawan Jositaqa wamritunta batyanula partapi usurachisha taqllapata.

¹⁷ Rikarnaqami, kusata parlakuq churakaranllapa chay ángel wamritupaq willashanllapapaqqa.

¹⁸ Chaymi chay michikuqkuna parlakutinllapaqa, tukuy uyapaqkunaqa, dispantakashalla ki-daqlapa.

¹⁹ Chaynu katinmapis, Mariaqami uyarala uyakuran imanu rimatinllapamapis. Chaymi imata uyapar yaçharmapis, mana qunqaranchu.

²⁰ Nataq, chay michikuqkunaqa tikrakaranllapa Dyusninchikta alabaqnu, payji niqnu, tukuy chay rikashanllaparayku, uyapashanllaparayku ima. Chaqa, tukuy chaykunamiri, ángel willashanllapanulla pasasha karan.

Dyusta adurananllapa wasimanmi Jesusta aparanllapa

²¹ Uchu diyamantami, chay siñal kustumrita rurarnaqa, chay wamritutaqa Jesús shutichiranllapa, imanutaq María manaraq ruriyjun katin, ángel nisha karan chaynulla.

22 Chaymanta Moisés mantakushannu María itikushanmanta paqakutinnaqa, * chay wamritutaqa aparanllapa Jerusalenman. Chayna Dyusta adurananllapa wasiman apar, kay wamrituyqa Dyuspaqna kanqa ninanllapapaq.

23 (Chaqqa, Dyus nitin iskribikashakunapiqami kaynu niq: “Tukuy kulaka ullqu wamrituqashi Dyuspaqna kanqa” † nir).

24 Chaymi ufrinditanllapata  hurar, Tayta Dyusta payji ninanllapapaqqa, ishkay turtulitakunata hi manaqachu palumapa ishkay wawitunta hi apar riranllapa, Dyus nishanta kumplinanllapapaqqa.

25 Chay tyimpukunapimi, Dyuspa Santu Ispirituwan kar kusala allin runa, Dyusta aduraq Jerusalenpi taq. Paymi shutiq Simeón. Paymi yarakuyaran Dyuspa Akrashan Cristun shamur Israelmanta runakunata washananpaq.

26 Chaqa Santu Ispiritumi paytaqa kaynu nir willasha karan: Manaraq wanuyarchu Dyuspa Akrashan Cristunta rikanki nir.

27 Chayna, Santu Ispiritu willatin, Simeonqa riran Dyusta adurananllapa wasiman. Chaynulla chay wamrapa taytakunapis wamritunta aparanllapa Dyus mantakushannulla kumplinanllapapaq.

28 Chaymi, Simeonqa chay wamritutaqa marqakustur, Tayta Dyusta alabar kaynu niran:

29 “Tayta Dyusniy, kanan-shuypaqa arnimashaykiqa kumplikashana.

* **2:22** Masta intrakanarqa rikashunllapa Levítico 12.2-8; 5.11.

† **2:23** Masta intrakanarqa rikashunllapa Éxodo 13.2,12-13.

Nuqa sirbikuqnikitaqa dijamayna shumaqta wanukunaypaq.

³⁰ Chaqa rikashanamiri kani qam kaĉhamushayki kay Washakuqtaqa.

³¹ Qamqami tukuy chaykunataqa ruraq qallarishayki tukuy pwiblukunamanta runakuna rikar yaĉhananpaq qammi Washakuqtaqa kaĉhamushayki nir.

³² Paymi imanutaq uk achkirachikuq yanapamanchik, chay yupay tukuy runakunata yanapar qampaq intrachinqa.

Chaynami yaĉhar alabanqallapa Israel pwiblumantami shamusha Washakuqqa nir”.

³³ Chaynu Simeón chay wamritupaq nitin Josiwan, maman María uyaparmi kusalata dispan-takar kidaranllapa.

³⁴ Chaymantaqami Simeonqa Dyusman mañakuran, paykunata shumaqta rikananpaq. Chaymi Jesuspa maman Mariataqa niran:

“Tukuy imata, kay wamritu winar Israel pwiblupi ruratinmi, wakinqa paypi kriyir washakanqa. Nataq wakinkuna-shuypaqa, payta mana kriyishanllaparayku, manana Dyuspaqqa allinnachu kanqallapa. Ashwan chaykunata ruratin imami, kuntranqallapa paytaqa.

³⁵ Chaynulla achka runakunapa yarpuyashan, rurayashankunamapis, shutiman rikarinqa. Piru tukuy chaykunapaqmi qamqa kusalata llakinki. Chaqa, tukuy chaykunami qampaqqa, uk kuchillu shunquykillaman yaykuq yupay kanqa”.

³⁶ Chaynullami Dyus nishankunata rimaq uk ruku warmi Ana shutiqpismi chaypi karan.

Payqami, Aserpa ayllunmanta uk runa Fanuelpa wamran kaq. Chaqa kasarasha kayaq kusa shipashlla kar. Piru runawanqami kawsaran syiti añulata.

³⁷ Chaymi chay runanmanta wakchayasha warmisitaqa uchintay kwatru añuyjunna karan. Payqami Dyusta adurananllapa wasimantaqa mana ashurchu Dyusman mañakuq tuta katin, unaq katinmapis. Chaynullami ayunaq ima.

³⁸ Chaymi, paypis chay kutilla qimikamur qallariran Dyusta payji niq. Chaynullami, tukuy chaypi Jerusalén washakananta munar yarakuqkunatapis willaran: “Jesusmi chay yarayashanllapa Washakuqqa” nir.

Josiwan María Nazaretman tikrakaran

³⁹ Chaymanta Tayta Dyus mantakushanta tukuya rurarllapanqa, tikrakaranllapan Galileaman, chay paypa pwiblun Nazaretman.

⁴⁰ Nataq, chay wamraqami winayaran. Chaymi mas jwirti, mas yaĉhaq ima tikrakayaran. Chaynulla Dyusqa kusa shumaqta yanaparan.

Jesustami Dyusta adurananllapa wasipi tariranllapa

⁴¹ Jesuspa taytakunaqa añu añu Jerusalenman riqllapa Pascua fyistaman.

⁴² Chaymi Jesús dusi añuyjunna katinqa payku-naqa tantakar riranllapa fyistamanqa, chaynu riqllapa kar.

⁴³ Chaymanta chay fyista pasashana katin, wasinman tikrar riyatinllapanqa, wamra Jesusqa kidasha karan Jerusalenllapi, taytakunaqa mana kwintata qukatinchu.

44 Chaymi, paykunaqa Jesusqashi runakunapa rurinta riyanca nir yarpur, riranllapa nantaqa uk diyatana. Chaymanta mana rikaritin, riqsinankunata ayllunkunata tapukur ima, mana yaĉharanllapachu maypi wamranqa kanqa nirmapis.

45 Chayna mana tarirmi, tikrakaranllapa qashan Jerusalenman, chaypi maskakunanllapapaq Jesuspaqqa.

46 Chaymanta maskakur puriyarllapaqa, kimsa diyamanta tariranllapa Dyusta adurananllapa wasipi taqta. Ashwan chay yaĉhar yaĉhachikuqkunawan pulla tayasha karan. Chay paykunaqa, Jesusta tapur uyakur ima tayasha karanllapa.

47 Chaymi tukuy uyapaqkunaqa dispan-takashalla kidaqllapa, kusata yaĉhayashanpaq, tapushanllapata allita willashanllapapaq ima.

48 Chaymanta taytankuna rikarqa, dispantakaranllapa. Chaymi mamanqa niran Jesustaqa:

—Wamrituy, ¿imapaqtaq kaytaqa ruramashaykil-lapa? Kusata llakirmi taytaykiwan nuqaqa purisha kanillapa maskashur.

49 Chaymantaqa Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq maskamayankillapa? ¿Manachu yaĉhankillapa nuqa Taytaypa wasinpi, pay munashankunata ruranaypaq kani nirqa?

50 Piru paykunaqa mana intrakaranllapachu imapaqmi chaynu niyan nirmapis.

51 Chaymantami Jesusqa tikrakamuran taytakunawan Nazaret pwibluman. Chaypimi payqa taytankuna imata nitinpis kasur rurar

ima kawsaran. Mamanqami tukuy chaykunata yaĉharqa, mana imalatapis qunqaqchu.

⁵² Jesusqami winayaran. Chaynulla kusa yarpuyniyjun tikrakayaran. Chaymi paytaqa kusa shumaqta rikayaran Dyusqa. Chaynulla wakin runakunamapis, kusa shumaqta rikaqllapa.

3

*Shutichikuq Juanmi chunllaqkunapi
yaĉhachikuran*

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹⁻² Kinsi añupaqna Tiberio César mantakuq katin, Zacariaspa wamran Juanta, Dyusqa uk chunllaq lugarpi parlaran yaĉhachikunampaq. Chaymi chay tyimpukunallapi Poncio Pilato Judeapa gubyirnun karan. Nataq Herodes-shuypaq Galileapi mantakuq. Chay uknin Felipiqa mantakuq Iturea pachapi, chaynulla Traconite pachapipis mantakuq paylla. Nataq Lisaniaqa mantakuq Abiliniapi. Anaswan Caifás-shuypaq kurakunapa mantaqnin karanllapa.

³ Chay tyimpukunapimi Juanqa tukuy chay riyu Jordanpa lugarninkunapi puriran yaĉhachikur, runakunaqa uchanlapata dijarna, Dyusta kasur shutikunanllapapaq. Chayna, Dyusqa uchanlapakunamanta pirdunar washananpaq.

⁴ Juanqamiri chiqapta chaynu yaĉhachikuran, imanuĉhi Dyuspa rimaqnin Isaías kaynu nirán chaynulla:

“Uk runami kusa jwirtita rimar chunllaqpi nin:

‘Amitunchik Dyuspa nanninta kamakachiyllapa,
uchaykillapata dijar Dyusta kasurllapanā.
Chaynuqami kusa dirichula nanta kičhaq yu-
payna kankillapa kanqa.

- ⁵ Tukuy pukrukuna pampalla kidanqa.
Tukuy qaqakuna, sirkakunapis shumaq pam-
palla kanqa.
Qinqulla nankuna kaqkunapis dirichakanqa.
Nankuna učhku učhku kaqkunapis pampalla
tikrakanqa.

⁶ Tukuy pachapi runakunami rikanqallapa
Dyus Washakuqninta kačhamutinqa”.

⁷ Isaías nishannulla runakuna Juan shutichi-
nanpaq lluqshimutinqa, payqa niyaq:
“¡Largu kurukunapa ayllunkuna! ¿Chay
manchaypaq kastigumanta washakayashunllapa
nirchu yarpuyankillapa?

⁸ Chaynu yarpuyarqa Dyusninchikpinari
chiqapta kriiyillapa, yačhananllapapaq chiqapta
uchaykillapata dijar, Dyusninchikta kasunkilla-
pana nir. Ama qamkunallaqa alabakayllapachu
‘Abrahampa ayllun kar washakayanchikllapa’
nirqa. Chaqa allita nishaykillapa: Dyus
munarqami kay rumikunamatapis, Abrahampa
ayllunpaq tikranarqa, tikranman.

⁹ Achapismi listuna qirukunata chupanmanta
kuchunarpaqqqa. Chaqa tukuy qiru mana allita
puquqtaqa, kuchur itakunqa ninaman”.

¹⁰ Chaynu Juan rimatinqa, chay runakunaqa
niranllapa:

— Chaqa, ¿imatataq rurashaqlapa ama kastiga-
mananllapapaqqqa?

¹¹ Juanqa paykunata niran:

— Mayqannikillapapis ishkay raĉhpayjun kaq, mikunayjun kaqpis, quyllapa uk mana kaqniyjunta.

¹² Chay Romapaq wakin impwistuta kubrakuqkunapismi qimikaranllapa, shutikunanllapapaqqa. Chaymi Juantaqa kaynu nir tapuranllapa:

— Yaĉhachikuq Taytituy, ¿imatataq rurashaq nuqakunaqa?

¹³ Chaymi Juanqa chaykunatapis niran:

— Ama kubrakuyllapachu mastaqa, chay kubrakushaykillapamantaqa.

¹⁴ Chaymantaqa chaynulla wakin suldadukunapis tapuranllapa Juantaqa:

— Nuqakuna-shuypaqa, ¿imatataq rurashaqlapa? nir.

Chaymi Juanqa paykunataqa niran:

— Ama mayqantapis yanqallamanta imanta kitayllapachu. Chaynulla ama yanqallamantaqa uchachayllapachu. Chay michkataĉhi ganankilapa chaywanqa kuntintakayllapan.

¹⁵ Runakunaqami kusalata rikakuyaranllapa tapunakurllapa, imanupiqa Juan kanman Dyuspa Akrashan Cristunqa nir.

¹⁶ Piru Juanqa paykunataqa niran:

“Chiqaptami nishaykillapa: Nuqaqami shutichikuni yakulawan. Nataq uk shamurshuypaqami shutichikunqa Santu Ispirituwan, ninawan ima. Payqami kusa mas puytiq nuqamantaqa. Nuqaqa paypa naypanpiqa mana sirbinichu llanqinpa watunta kaĉhanaypaqlamapis.

¹⁷ Chay payqamiri apamuyan urkitanta makinpi charikur triguta akrananpaq

pajanmanta. Chaynu shumaqcharqami chay trigutaqa  uranga  urakunani. Nataq pajanta-shuypaq rupachinqa. Chay ninaqami ratakurqa mana wanunqachu”.

18 Chaynumiri shumaqta willar, Juanqa ya hachikuran imanumi Washakuq shamuq chayqa kanqa nirmapis.

19 Chaynullami chay gubyirnu Herodesta-shuypaq anyaran, uknin Felipipa warmin Herodiaswan kayashanrayku, chaynulla tukuy wakin mana allin rurayninkunapaqpis.

20 Piru ashwan Herodesqa, chay tukuy mana allinkunata rurashanpaq anyatinqa, ukmanta yarpur Juantaqa karsilachiran.

Jesusmi shutikuran

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

21 Piru manaraq karsilpi kayar Juan kusa achka runakunata shutichiyatinqa, Jesuspis riran shutikuq. Chaynu shutikur Taytanman ma nakuyatinqa syiluqa ki hakaran.

22 Chaymi Dyuspa Santu Ispiritunqa Jesusman ishkumuran kusa rikaypaqla, uk palumitanu. Chaymi syilumanta-pacha Dyus kaynu niqta uyaparan:

“Qammi kusa munashay Wamray kanki.

Qamwanmi kusalata aligriyani” nir.

Kaykunami Jesucristupa unay ayllunkunaqa karan

(Mt 1.1-17)

23 Amitunchik Jesucristo ya hachikuq qallarirqami trinta a uyunmana kasha kanqa.

Niqllapa Amitunchik Jesucristuqashi Josipa
wamran nir.

José-shuypaq, Elipa wamran nir.

²⁴ Eliqa, Matatpa wamran.

Matatqa, Levipa wamran.

Leviqa, Melquipa wamran.

Melquí-shuypaq, Janapa wamran karan.

Nataq Janaqa, Josipa wamran.

²⁵ Josiqa, Matatiaspa wamran.

Matatiasqa, Amospa wamran.

Amosqa, Nahumpa wamran.

Nahumqa, Eslipa wamran.

Esliqa, Nagaipa wamran.

²⁶ Nagaiqa, Maatpa wamran.

Maatqa, Matatiaspa wamran.

Matatiasqa, Semeipa wamran.

Semeiqa, Josipa wamran.

Josiqa, Judapa wamran.

²⁷ Judaqa, Joanapa wamran.

Joanaqa, Resapa wamran.

Resaqa, Zorobabelpa wamran.

Zorobabelqa, Salatielpa wamran.

Salatielqa, Neripa wamran.

²⁸ Neri-shuypaq, Melquipa wamran karan.

Melquiqa, Adipa wamran.

Adiqa, Cosampa wamran.

Cosamqa, Elmmodampa wamran.

Elmodamqa, Erpa wamran.

²⁹ Erqa, Josuepa wamran.

Josueqa, Eliezerpa wamran.

Eliezerqa, Jorimpa wamran.

Jorimqa, Matatpa wamran.

³⁰ Matatqa, Levipa wamran.

Leviqa, Simeonpa wamran.
Simeonqa, Judapa wamran.
Judaqa, Josipa wamran.
Josiqqa, Jonanpa wamran.
Jonanqa, Eliaquimpa wamran.
³¹ Eliaquimqa, Meleapa wamran.
Meleaqa, Mainanpa wamran.
Mainanqa, Matatapa wamran.
Matataqa, Natanpa wamran.
³² Natán-shuypaqa, Davidpa wamran karan.
Davidqa, Isaipa wamran.
Isaiqa, Obedpa wamran.
Obedqa, Boozpa wamran.
Boozqa, Salmonpa wamran.
Salmonqa, Naasonpa wamran.
³³ Naasonqa, Aminadabpa wamran.
Aminadabqa, Adminipa wamran.
Adminqa, Arnipa wamran.
Arniqa, Esrompa wamran.
Esromqa, Farespa wamran.
Faresqa, Judapa wamran.
³⁴ Judaqa, Jacobpa wamran.
Jacobqa, Isaacpa wamran.
Isaacqa, Abrahampa wamran.
Abraham-shuypaqa, Taripa wamran karan.
Tariqa, Nacorpa wamran.
³⁵ Nacorqa Serugpa wamran.
Serugqa, Ragaupa wamran.
Ragauqa, Pelegpa wamran.
Pelegqa, Heberpa wamran.
Heberqa, Salapa wamran.
³⁶ Salaqa Cainanpa wamran.
Cainanqa, Arfaxadpa wamran.

Arfaxadqa, Sempa wamran.
 Sem-shuypaqa, Noepa wamran karan.
 Noeqa, Lamecpa wamran.
³⁷ Lamecqa, Matusalenpa wamran.
 Matusalenqa, Enocpa wamran.
 Enocqa, Jaredpa wamran.
 Jaredqa, Mahalaleelpa wamran.
 Mahalaleelqa, Cainanpa wamran.
³⁸ Cainán-shuypaqa, Enospa wamran karan.
 Enosqa, Setpa wamran.
 Setqa, Adanpa wamran.
 Nataq Adanta-shuypaqa Tayta Dyusmi ruraran.

4

Jesusta dyablu uchakuchinaran
(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Jesusqa Santu Ispirituwan kar tikrakamuran
 riyu Jordanmantaqa. Chaynu Santu Ispiritu yap-
 atinmi, Jesusqa riran chunllaq lugarman.

² Chaypiqami kwarinta diyata karan. Chaymi
 chay diyakunaqa ayunar mana imalatapis
 mikushanrayku kusalata mallaqnaran. Chaynu
 mallaqnatin, dyabluqa imanullapis Jesustaqa
 uchakuchinaran.

³ Chaymi niran:
 —Chiqapta Dyuspa Wamran karqa, kay rumita
 willay tantapaq tikrakananpaq nir.

⁴ Piru Jesusqa niran:
 —Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:
 'Manami tantalamantachu runaqa kawsayta
 puytin.
 [Ashwanmi Dyuspa tukuy rimayninta kasur
 kawsanqa]’ nir.

5 Chaymanta-shuypaqami dyabluqa Jesustaqa aparan kusala unaq sirkaman. Chaymantami dasla kay pachapa tukuy pwiblunkunata rikachir niran:

6 —Nuqaqami qushayki tukuy kay imakuna kay pachapi kaqtaqa, qamna mantakunaykipaq. Chaqa, nuqapami tukuy kaykunaqa. Chay-ari mayqantapis qushaq qunashaytaqa.

7 Chayrayku, qunqurir nuqata aduramatkiqami tukuy chay rikayashaykikunaqa qampaq kanqa nir.

8 Jesusqa niran:

—[¡Ashuy dyablu!] Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi nin:

‘Adurar sirbiy Amituyki Dyuslata’ nir.

9 Chaymantami dyabluqa Jesustaqa aparan Jerusalén pwibluman. Chaypiqami Dyusta adurananllapa wasipa kusa unaqninman iqachir niran:

—Chiqapta Dyuspa Wamran karqa, kaymanta uraman kaçhakay.

10 Chaqa Dyus nitin iskribikashakunapimi, nin:
‘Dyusqashi angelninkunata kaçhamunqa
kuytashur washashunanpaq.

11 Chaynulla aypashuyanqashi
 çhakikimapis ama çhachikananpaq ima rumi-
 lawanmapis’ nir.

12 Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:
—Dyus nitin iskribikashakunapimi ninpis:
‘Amami Amituyki Dyus nishanllata rurachir puk-
 llaychu’ nir.

13 Chaymanta-shuypaqami dyabluqa manana imanupis Jesusta uchakuchiyyta puytirnaqa, ashuranna paymantaqa ayka diyallataqa.

*Jesusmi Galileapi yaĉhachikuq qallariran
(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)*

14 Jesusqami qashan Galileaman tikrakaran Santu Ispiritupa pudirninwan karna. Chaymi chay lugarkunapa ridurninkunapiqa paypaqqqa kusalata yaĉharanllapana.

15 Chaqa payqami tukuy chay tantakananllapa wasikunapi yaĉhachikuq. Chaymi tukuyla paytaqa alabaqllapa.

*Jesusmi Nazaret pwiblupi
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)*

16 Chaymantami Jesusqa chay maypiĉhi kriyakashsha karan, pwiblun Nazaretllaman riran. Chaymi samana diyapiqa chay tantakananllapa wasiman yaykuran paypa kustumrin kashanrayku. Chaymantami shariran Dyus nitin iskribikashakunata liyinanpaq.

17 Chaymi Dyuspa rimaqnin Isaías iskribishanta makyatinllapa kiĉharqa, kaynu niqta tarir liyiran:

18 “Nuqapimiri Dyuspa Ispiritunqa.

Chaqa pay akramarmi kaĉhamasha

chay mana imayjunkunata Dyuspa shumaq
rimayninta yaĉhachinaypaq.

[Kaĉhamashapismi kwashalla kaqkunata kun-sulanaypaq].

Chaynullami kaĉhamasha

dyablupa makinpi kaqkunata washanaypaq,
syigukunata rikakuchinaypaq,
qischakaqkunata washanaypaq ima.

19 Kaĉhamashapismi Dyusqa
tukuylata yanapananpaq tyimpupa
ĉhamushana nir yaĉhachikunaypaq".

20 Chaynu nirnaqa Jesusqa chay
iskribikashataqa pillur, chay tantakananllapa
wasipi yanapakuqta qur payqa taran. Nataq
tukuy chaypi kaqkunaqami kusalata paytaqa
chapayaranllapa.

21 Chaymi payqa rimaq qallariran kaynu nir:
—Dyus nitin iskribikashanta liyishayqami
kananlla qamkunapa naypaykillapapi nuqawan
kumplikashana.

22 Chaynu nir kusa shumaqta rimashan-
raykumi, chay uyakuqkunaqa dispantakashalla
Jesuspaqqqa kusa allinta rimayaranllapa. Piru
chaynu rimarmapis yaqqa mana kriyinar
paykunapura kaynu nir tapunakuyaqlapa:

—¿Manachu kayqa Josipa wamran? nir.

23 Chaynu yarpuyatinllapamiri, Jesusqa payku-
nataqa niran:

—‘Rimidyakuq tayta, qamraq rimidyakay’
nishanllapanullami nimayankillapa kanqa.
Chaynullami nimayankillapapis kanqa:
Capernaumpi kwichka achka imakunata
rurashayki nir uyapashayllapatami kay
pachaykipipis ruray kriyinayllapapaq, nir.

24 “Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis
Dyuspa rimaqnin katinqa, manami pwiblunl-
lapiqa shumaqta rikanllapachu nir.

25 Alliptami nishaykillapapis: Dyuspa rimaqnin
Eliaspa tyimpunpimi kimsa aňu-y-midyuta tamya
mana karanchu. Chaymi tukuy Israel pwiblupiqa

kusala mallaq tyimpu karan. Chaynullami chaypiqa achka byuda warmikuna karanllapa.

²⁶ Piru chaynu katinmapis Dyusqa Eliastaqa mana Israelmanta chay byudakunamanchu kačharan. Ashwanmi paytaqa kačharan Sarepta pwiblumanta uk byuda warmiman. Chayqami Sidón pwiblupa shipchanlapi kaq.

²⁷ Chaynullami Israel pwiblukunapipis karan achka qishaq ismuyaq runakuna, Dyuspa rimaqnin Eliseupa tyimpunpiqa. Chaynu katinmapis, mana mayqantapis allicharanchu. Ashwan Siria pwiblumanta Naamán shutiq runalata allicharan” nir.

²⁸ Chaynu chaykunata uyarllapami, chay tantakananllapa wasipi kaq runakunaqa tukuyla kusata piñakuranllapa.

²⁹ Chaymi sharir Jesustaqa chay pwiblumanataqa aparanllapa chay pwiblu rurakashapa qichqalanpi pata karan chayman, chay patamantana itakunanllapapaq.

³⁰ Piru ashwan Jesusqa chaynu ruranayatinllapamapis chaypinllapata pasar riran.

*Jesusmi runamanta dyablupa yarpuyninta
itakuran*
(Mr 1.21-28)

³¹ Jesusqami riran Galileapa pwiblun Capernaumman. Chaymi samana diyakunapiqa runakunata yačhachiq.

³² Chaynu yačhachikutinmi kusa dispan-takashalla kidaqlapa. Chaqa kusata paylla mantakur imami yačhachikuran.

33 Chay tantakananllapa wasipiqami, kayaq uk runa dyablupa yarpuyinwan. Chayqami kusa jwirtita kaynu qaychakuq:

34 —¡Ay! Nazaretmanta Jesús, ¿imapaqtaq nuqakunaman yakapakanki? ¿Ima, chin-qachimaqllapachu shamushayki? Nuqaqami riqsishuni. ¡Qamqami Dyuspa Santu Wamran kanki! nir.

35 Chaynu nitinmi, Jesusqa anyaran dyablupa yarpuyintaqa kaynu nir:

—¡Upallalla yarquy kay runamantaqa!

Chaynu Jesús nitinqami, chay dyablupa yarpuyinqa yarquranna runamantaqa. Tukuy runakunapa naypanpimi chay runataqa ratachir mana imanachirlapischu yarquran.

36 Chayta rikarmi, tukuyla runakuna kusa dispantakashalla ukninllapa ukninllapa kaynu ninakuyaqllapa: “¿Ima rimaykunataq kaykunaqa? Chaqa pudirninwan kusata paylla mantakur, imami willan dyablu chay runamanta yarqunanpaqqa. ¡Chaynu willatinmi paykunaqa yarqun!”

37 Chaynu nir rimatinllapami tukuyla chay lugarpa pwiblitunkunapi Jesuspaqqa kusalata rimaqllapa.

*Jesusmi allicharan Simón Pedrupa swigranta
(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)*

38 Jesusqa tantakananllapa wasimanta yarqurqa, rir yaykuran Simonpa wasinman. Chaypimi Simonpa swigran qishaq kusa rupapi karan. Chaymi Jesusta rugaranllapa alliyachinanpaq.

39 Jesusqami payman qimikar chay rupataqa wakaq tukuy niran. Chaynu nitinmi chay ru-paqa dijaranna. Chaymantami ashwan chay ku-tilla, warmisitaqa sharikur paykunata qaraqna qallariran.

*Jesusmi achka qishaqkunata allicharan
(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)*

40 Rupay chinqatinnaqa, tukuy riqchaq qishay-wan kaqninkunata Jesusman apamuranllapa. Chaymi makinkunata paykunapa ananman êhurarlla allicharan.

41 Chaynullami achka runakunamanta dyablupa yarpuyninkunapis yarquran, kaynu qaychakur:

—¡Qamqami Dyuspa Wamran kanki! nirlla.

Chaynu nitinllapami Jesusqa anyar, mana dijaranchu rimananllapapaqqqa. Chaqa chay dyablupa yarpuyninkunaqami yaçhayaranllapa payqa Dyuspa Akrashan Cristun nir.

*Jesusmi Galileapi yaçhachikuran
(Mr 1.35-39)*

42 Chaymanta allaqnin achkiyayatinnaqa Jesusqa sharir, chay pwiblumanta lluqshir riran chunllaq lugarmanna. Piru runakunami kusalata maskar rir, êcharanllapa pay kayashanmanqa. Chaymi Jesustaqa chaylapi kidananta munaranllapa, ama rirnachu.

43 Chaymi Jesusqa niran:

—Ashwanmi Dyusqa imanumi mantakun nir shumaq rimananta uklaw pwiblukunapipis yaçhachikunapqa kani. Chaqa chaypaqmi shamusha kani nir.

44 Chaynumi Jesusqa chay Israel runakuna tantakananllapa wasikunapi, Galilea lugarkunapi ima Dyuspa shumaq rimanantaqa yaĉhachikur puriyaran.

5

*Kusa achka piskaduta ayparanllapa
(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)*

1 Uk diyapimi, Jesusqa Genesaret quĉhana manyanpi karan. Chaymanmi kusala achka runakuna, Dyus nishanta yaĉhachikutin uyakuyta munashanrayku tantakamur limpu kiĉhkichiranllapa.

2 Chaymantami Jesusqa rikaran ishkay yaku karrukunata quĉhana rurinpi kaqta. Chay yaku karrukunaqami shinala karan, piskadukuqkuna atun shikranllapata paqaq ishkishanrayku.

3 Chaymi Jesusqa iqaran uk yaku karruman. Chayqami Simonpa karan. Chaymi Simontaqa mañaran, yaku karrunta ashlila yakukaq sikpachinanpaq. Chaypinami Jesusqa tar, tukuy chaypi kaqkunataqa yaĉhachiran.

4 Chaymanta rimar tukchirnaqa Simonta niran:
—Kay yaku karryukitaqa quĉhana mas ĉhaypinkaqman apar, chaymanta chay atun shikraykillapata itakuyllapa piskaduta aypanaykillapapaqqqa, nir.

5 Simonqa niran:
—Yaĉhachikuq Taytituy, tukuy tuta piskadukurmapis, manami uklamatapis

aypashachu kanillapa. Piru qam nimashayk-inullami atun shikrayllapakunataqa yakuman itashaq.

⁶ Chaynu Jesús nishannulla rurarqami, allipla achkata piskadutaqa ayparanllapa. Chaymi atun shikrankunamapis llikikayaranna.

⁷ Chaymantami chay uk yaku karrupi piskadukuq masinkunata qayaran shamur yanapananllapapaq. Chaymi ishkantin yaku karruman untachitinllapami, ashwan ishkantin yakumanqa chinqayaranllapana kusala achka piskadu kashanrayku.

⁸ Chaynu milagruta rikarqami Simón Pedruqa, Jesuspa naypanlapi qunqurikur, kaynu nirán:

—Taytituy, ¡nuqami kusala uchasapa kani! ¡Chaymi rugashayki rikunaykipaqna naypaymantaqa! nir.

⁹ Chaynuqami Simonqa nirán, wakinninkunawan kusala achka piskaduta aypashanrayku manchakusha kar.

¹⁰ Chaynullami Zebedeupa wamrankuna Santiguwan Juanpis kusalata manchakusha karanllapa. Paykunami Simonpa kumpañirun karanllapa. Piru Jesusqa Simontaqa nirán:

—Ama manchakuychu. Ashwanmi kananmantataqa piskaduta aypaq yupayna runakunata nuqapaq yaçhachir tantanki nir.

¹¹ Chaynu Jesús nitinqami, chay kutilla yaku karrunllapataqa quçhana manyanman apar, tukuy imanllapata dijar, utqaylla riranllapa Jesuswanna.

*Jesusmi allicharan uk ismuyaq runata
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)*

¹² Uk diyapi Jesús uk pwiblupi katin, ĉharan uk kusa qishaq ismuyaq kwirpuyun runa. Chaypimi Jesusta rikarqa, pachakaman pukĉhirar kaynu nir rugaran:

—¡Taytituy! llakipamayarqa allichamay-ari kay qishayniymantaqa nir.

¹³ Chaymantami Jesusqa makinwan kamar, kaynu niran:

—Munayanimi alliyanaykita. ¡Kananlla alliyay! nir.

Chaynu nitinlami, chay runaqa alliyaran qishayninemantaqa.

¹⁴ Chaymi Jesusqa niran:

—Amami mayqantapis willankichu. Ashwanimi rir qimikay kurakunaman. Chaymi apanki ufrinditaykita Moisés mantakushannulla. Chayna tukuy yaĉhananllapapaq qishaynikiman-taqa alliyashaykina nir.

¹⁵ Chaynu upallala kananta munatinmapis, Jesuspaqqa kusa achka runakunana yaĉhayaranllapa, payqa imatapis rurayta puytin nir. Chaymi kusa achka runakuna Jesusmanqa tantakaqllapa, qishayninkunamanta alliyananllapapaq.

¹⁶ Piru Jesusqa paykunamanta ashur chunllaq lugarkunaman riq Taytanman mañakuq.

*Jesusmi mana kuyuya puytiq runata allicharan
(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)*

¹⁷ Uk diyapi Jesús yaĉhachikuyatin, chaykunapiqa tayaranllapa wakin fariseo runakuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima.

Paykunaqa shamusha karanllapa, Galileapa, Judeapa, Jerusalenpa tukuy pwiblunkunamanta. Dyuspa pudirnintaqami rikayaranllapa, Jesús qishaqkunata alliyachitin ima.

¹⁸ Chaymantaqa  haranllapa runakuna uk paritapi mana kuyuya puytiq runata apar. Wasipa rurinman yaykuchirmi, Jesuspa naypanpi usurachinayararanllapa.

¹⁹ Piru mana maytapis yaykuchiyyta puytiqlapachu, kusa unta runakuna katinllapa. Chaymi iqaranllapa wasipa ananman. Chaymantaqa chay wasipa qatananta u hkuta rurar, chaylata chay mana kuyuya puytiq runataqa ishkichiranllapa Jesuspa naypanmanqa.

²⁰ Chaymantaqa Jesusqa nuqapi kusata kriyinllapa nir ya charqa, kaynu niran:

—Taytituy, tukuy uchakushaykikunamanta pirdunashushana kani nir.

²¹ Chaynu Jesús nitinqa, Mois s mantakushanta ya char ya chachikuqkuna, chaynulla fariseukunaqa yarpupakuq qallariranllapa: ¿Imataq payqa chaynu rimananpaqqqa? Wakqachu Dyusninchiknulla tukunayan. Manami allinchu chaynuqa. Chaqa Dyuslari uchakunamanta pirdunakuytaqa puytin nir.

²² Piru Jesusqami ya hayaran, imatami chay runakunaqa yarpuyan nirmapis. Chaymi kaynu nir tapuran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa chaynuta yarpunkil-lapa?

²³ ¿Imataq mas trabajusu ruranaypaq, ‘Uchaykikunamantami pirdunashuni’ ninaypaq, manaqachu ‘Sharir puriy’, ninaypaq?

'Uchaykikunamanta pirdunashuni' nitiyqa,
qamkunaqa mana kriyinkillapachu.

²⁴ Piru kananllami intrachishaykillapa
Dyusmanta Shamuq Runaqami kay pachapiqa
paylla puytin uchanllapakunamanta
pirdunakuytaqa nir.

Chaynu nirnaqami chay mana kuyuya puytiq
kwirpujun runataqa niran:

—Qamtami nishuni: Sharir paraykita apar, riy
wasikiman nir.

²⁵ Chaynu Jesús nitinlami tukupa naypanpi das
sharir, chay usurayashan paritanta apar riran
wasinman, Dyusta alabaqnu.

²⁶ Chaynu chay milagruta rikarmi chaypi
kaqkunaqa kusa dispantakashalla kidar,
Dyusninchiktaqa alabaranolapa kaynu nir:
“Kananqami kusa ukman shumaqkunata
rikashanchikllapa” nir.

Jesusmi Levita qayaran
(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Chaymanta Jesusqa waqtaman lluqshirqa,
rikaran Romapaq impwistuta kubrakuq runata.
Payqami shutiq Leví. Payqami chay impwistuta
kubrakunanpi tayaran. Chaymi Jesús rikarpa ni-
ran:

—Shamuy nuqawan rishun nir.

²⁸ Chaynu nitinka Leviqa sharir, tukuy iman
kaqkunata chaypi dijarna, Jesuspa pullan riran.

²⁹ Chaymantaqami Leviqa wasinpi ruraran uk
fyistata, Jesusrayku. Chaymi achka wakinnin
Romapaq impwistuta kubrakuqkunapis wakin
runakunawan pulla misapi tayaranllapana.

30 Piru chay fariseukuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunataqa piñakur, Jesuspa yaĉhakuqninkunataqa anyaqnulla, kaynu niran:

—¿Imapaqtaq mikunkillapa, upyankillapa, chay impwistuta kubrakuqkunawan chaynulla uchas-apakunawan pullaqa? nir.

31 Chaynu nitinllapami, Jesusqa paykunataqa niran:

—Allilan kar mana qishaq kaqkunaqami mana ministinchu rimidyakuqtaqa. Chaymi ashwan chay qishaq kaqkunala ministin rimidyakuqtaqa.

32 Chaqa nuqaqami mana, chay allinla kani niqkunapaqchu shamusha kani. Ashwanmi shamusha kani, chay uchayjunkunata willatiy kriyir, uchanllapata dijarna washakananllapa-paq.

Ayunupaqmi tapuranllapa (Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

33 Kaynumi Jesustaqa niranllapa:

—Juanpa yaĉhakuqninkuna, fariseukunapa yaĉhakuqninkunapis kusata ayunar, Dyusman mañakunllapa. Piru qampa yaĉhakuqnikikuna-shuypaqa maydiyapis mikunllapa, upyanllapa ima.

34 Jesusqa paykunataqa niran:

—Qamkunaqachu uk kasaraq runa chayllapi-raq katinqa chay pullan kaqkunata, ¿‘Ayunay’ ninkimanllapa?

35 Piru chay kasarasha rinanpaq urami ĉhamunqana. Chaynu ritinna-shuypaqa ayunanqallapano.

36 Chaynullami Jesusqa kay kumparasyunkunatapis parlaran:

“Manami mayqanpis uk mushuq raĉhpata kuchur, makwa mudananta rimindanchu. Chaqa chaynu rurarqami yanqallana chay mushuq raĉhpataqa dañayan. Chaynullami chay mushuq raĉhpawan, makwa raĉhpata rimindashaqa mana shumaqnachu kidan.

37 Chaynulla, chay ubapa yakun mushuq binutaqa manami itanchikchu makwa qara kapachumanqa. Chaqa chay ubapa yakun binuqami byijuyar makwa qara kapachutaqa llikinman. Chaynuqami ashwan ubapa yakun binu chaynulla chay qara kapachupis yanqallana tukukanman.

38 Chayraykumi, ubapa yakun mushuq binutaqa mushuq qara kapachumannia itaypaq.

39 Nishaykillapapis: Mayqan runapis ubapa yakun binu byijuyashata upyayarqa, mananami chay ubapa yakun mushuq binutaqa upyaytaqa munannachu. Chaqa ninmi: Chay byijuyasha chaymi, kusala mishki nir”. *

6

Samana diyapimi ispigakunata pitiranllapa (Mt 12,1-8; Mr 2,23-28)

1 Uk diyami samana diya katin, Jesusqa riyan tarpuakashakunapa rurinta. Chaymi,

* **5:39** Jesusmi ruraran kay kimsa kumparasyunta fariseo runakunapa unay yaĉhayninkunawan paypa mushuq yaĉhayninqa mana chayllachu nir. Chaynulla chay fariseupa unay yaĉhayninkunata yaĉhakushakunaqa chaynu yaĉhakusha kar Jesuspa mushuq yaĉhachikuynintaqa mana munanllapachu.

yaĉhakuqninkuna riqnuqa trigupa ispigankunata pitir qaqrur murintaqa mikuyaqlapa.

² Chaymi chaymantaqa, wakin fariseo runakunaqa kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq chay samana diyapi mana ruray-paqkunataqa, rurankillapa? nir.

³ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—¿Manachu qamkunaqa liyishaykillapa, uk kuti gubyirnu David wakinninkunawan mallaqnar imanu tukuran nir iskribikashantaqa?

⁴ Chaqa Davidmi wakinninkunawan Dyusta adurananllapa tuldu wasiman yaykur, Dyuspa kaq tutillankunata aypar mikuranllapa. Allita yaĉhashanchikllapanu, chay tutillakunataqami, kurakunala mikunanllapapaqqqa kaq.

⁵ Jesusqami niranpis:

—Dyusmanta Shamuq Runami, chay samana diyapiqa imata ruraypaq chaynulla mana ruray-paqchu niytaqa puytin.

*Jesusmi uk runata samana diyapi allicharan
(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)*

⁶ Qashanmi uk samana diyapi, Jesusqa tantakananllapa wasiman yaykur yaĉhachikuq qallari-ran. Chaypimi karan uk runa allilaw makin wiqru.

⁷ Piru chaypiqami Moisés mantakushanta yaĉchar yaĉhachikuqkuna, chay fariseo runakunaqa kusalata Jesustaqa chapar ninakuyaranllapa: “¿Ima kay samana diyapichu alliyachiyanqa wak wiqru makiyjun runataqa? Chayta ruratinqami, chaylapaqna uchachashunllapa” nir.

8 Piru Jesusqa yaĉharan imatami yarpuyanlapa nirmapis. Chaymi, chay wiqru makiyjun runataqa niran:

—Sharir, chaypinllapapi shay.

Chaynu nitinqa chay runaqa das sharan.

9 Chaymi Jesusqa chay runakunataqa niran:

—Ma tapushaykillapa, samana diyapiqa, ɿallin kaqtachu ruranchik manaqachu mana allin kaqta? Chaynulla ɿallinchu kanqa allichar washakunapaq manaqachu dijasha wanunanpaq?

10 Chaynu nirnaqa, tukuy chay ridurninpi kaqkunata chapar, chay wiqru makiyjun runataqa, niran:

—Makikita chutarachiy.

Chaynu nitinmi, chay runaqa nishannullata ruraran. Chaymi makinqa allinna kidaran.

11 Piru chay runakunaqami ashwan kusalata piñakur ninakuranllapa: “ɿImatataq Jesustaqa rurashunllapa?” nir.

Jesusmi dusi yaĉhakuqninkunata akraran

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

12 Chay diyakunapimi, Jesusqa riran uk sirkaman mañakuq. Chaymi tukuy tuta Dyusman mañakuyar yurqaran.

13 Chaymanta achkiyatinaqa, tukuy yaĉhakuqninkunata qayamur dusilata akraran. Chaymi paykunataqa niran: “Apustulniy kunana kankillapa” nir.

14 Kaykunami karanllapa:

Ukqami Simón karan. Payllatami shutichiranpis Pedro nir.

Ukqa karan Simonpa uknin Andrés.
 Wakinkunaqa karanllapa:
 Santiago,
 Juan,
 Felipe,
 Bartolomé,
¹⁵ Mateo,
 Tomás,
 Alfeupa wamran Santiago,
 Simón Zelote,
¹⁶ Santiagupa uknin Judas * ima.
 Uk-shuypaqqa karan Judas Iscariote. Kaymi Je-
 sustaqqa kuntrankunaman qukurwan wanuchi-
 nanllapapaqqa.

Jesusmi achka runakunata yaĉhachiran
(Mt 4.23-25)

¹⁷ Chaymanta Jesusqa chay sirkamanta paykunawan ishkimirqa, uk pampapi kidaranllapa. Chaqa chaypiri tukuy yaĉhakuqninkuna chaynulla kusala achka runakuna karanllapa. Paykunaqami shamusha karanllapa, Judeamanta, Jerusalenmanta, mar manyan Tirumanta, Sidonmanta ima Jesusta uyakuq, chaynulla qishaynillapamanta alliyananllapapaq ima.

¹⁸ Chaymi chay dyablupa yarpuyinewan kaqkunapis alliyaqllapa.

¹⁹ Chaynumi Jesustaqa tukuya kamanayaql-
 lapa alliyananllapapaq. Chaqa tukuy payta ka-
 maqkunataqari pudirninwan alliyachiq.

* **6:16** Kaynupismi intrakayta puytinchik: Santiagupa wamran Judas nir.

*Dyuswan kusa shumaq kaqkuna, llakiypaq kaqkuna
(Mt 5.1-12)*

²⁰ Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunata chaper kaynu niran:

“Kusa shumaqmi kankillapa qamkuna mana imayjun kaqkunaqa.

Chaqa qamkunapaqnami Dyuspa mantakuyninga.

²¹ Kusa shumaqmi kankillapa qamkuna kanan mallaqnaqkunaqa.

Chaqa maydiyaqami untana mikunkillapa.

Kusa shumaqmi kankillapa, kanan waqaqkunaqa.

Chaqa maydiyaqami aligriyar asikunkillapa.

²² Kusa shumaqmi kankillapa Dyusmanta Shamuq Runarayku

mana allinpaq riqsishutinllapa,
ĉiqnishutinllapa,

mana munar mana pullakushutinllapa,
musyashutinllapa imaqa.

²³ “Chaynu rurashutinllapamapis, unaq syilipi Tayta Dyuspa pullan kusa shumaqtana kawsashaq nir yaĉhar, kusata aligriyankillapa. Chaqa imanutaq qamkunata qischaranllapa, chaynullami chay runakunapa rukunkunapis Dyuspa unay rimaqninkunatapis qischaranllapa.

²⁴ Piru akaw qamkuna kanan kusa imayjun kaqkuna.

Chaqa kananllami kusata aligriyashaykillapa.

²⁵ Akaw qamkuna kanan kusa unta mikuqkuna.

Chaqa maydiyaqami mallaqnankillapa.

Akaw qamkuna kanan kusata asikuqkuna.

Chaqa maydiyaqami kusalata llakir waqankillapana.

26 Akaw qamkuna kanan tukuypaq kusa alabakasha kaqkuna.

Chaqa chaynullami unay rukuykillapakunapis, Dyuspa mana chiqaprimaqninkunatachu alabarannlapa.

Chiqnimaqninchiktami llakipashunllapa

(Mt 5.38-48; 7.12)

27 “Piru qamkuna uyakumaqkunatami nishaykillapa: Chiqnishuqkunatami llakipayllapa. Chaynulla chay qischarshuqkunawanpis allinlata rurayllapa.

28 Mayqan qamkunapaq mana allinta rimatinllapapis, shumaqta willayllapa. Chaynulla imapaq uchachar qischarshutinllapapis Dyusman mañakuyllapa llakipananpaq.

29 Mayqan uklaw qaqlaykipi takashutinllapapa, uklawtapis rikachiylapa. Mayqan punchuykita kitashutinmapis, dijay kamsaykitapis apanqa.

30 Mayqanpis imalata mañakushutinpis, quy. Chaynulla mayqan imaykita kitashutinpis, amami mañankillapachu tikrashunanllapapaqqa.

31 Chaynumiri ukkuna qamkunawan shumaq kananta munarqa, qamkunapis chaynulla paykunawanpis kayllapa.

32 “Chaqa qamkunata llakipashuqkunalata llakiparqa ɿimanuri Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta mana kasuqkunapismi, payta llakipaqkunalataqa llakipanllapa.

33 Chaynulla qamkunata allinta rurashuqkunalawan allinta rurarllapaqa, ɿimanuri Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta mana kasuqkunamapis chaynuqa ruranllapa.

34 Qamkuna, mayqanta imalata pristatiyqami kutichimayanqa nir yarpur pristarqa, ɿimanuri Dyuspaqqa shumaq kankillapa? Chaqa Dyusta mana kasuqkunamapismi pristanakunllapa, imalawan kutichinakunanllapapaqqa.

35 Chayrayku ashwan chay ɬiqnishuqkunataqa masta llakipayllapa. Chaynulla allinlata paykunawanqa rurayllapa. Chaymi imata pristarpis, ama yarpunkillapachu: Imalawan kutichimayanqa nirqa. Chaynu rurarllapaqami mana tukukaq imaykillapatana tarikunkillapa. Chaynulla unaqpi kawsaq Dyusninchikpa wamrankunana kankillapa. Chaqa Dyusqami, mana payta yarpuqkunata, chaynulla mana allin kaqkunamatapis kusata llakipan.

36 Chaymi qamkunapis llakipakuyllapa, imantuqa Taytanchikllapa Dyuspis kusata llakipakun chaynu.

*Amami uknikita jwis yupay rikar yaĉhankichu
(Mt 7.1-5)*

37 “Amami ukkunata rikar yaĉhankillapachu, Dyus qamkunatapis ama rikar yaĉhashunanallapapaq. Chaynulla ama ukkunata uchachayllapachu, Dyus qamkunatapis

ama uchachashunanolapapaq. Ashwanmi pirdunanakuyllapa, Dyus qamkunatapis pirdunashunanolapapaq.

38 Ukkunatami quyllapa, Dyus qamkunatapis qushunanllapapaq. Payqami kustalnikillapapi qushunqallapa imakunatapis allita midikashatana. Chaymi chaspir chaspir untachimunqa kustalnikillapamanqa. Chaynu qamkuna ukkunata imakunawan yanapashaykillapanullami, Dyusqa qamkunatapis yanapashunqallapa”.

39 Jesusmi kay kumparasyuntapis niran:

“¿Puytinmanchu syigu runa, uk syigu masinta kaylata kaylata rishun niyta? ¿Manachu ishkantinllapa ima uchukunaman ratanmanllapa?

40 Chaynumiri uk yaĉhakuqpis mana maschu yaĉhachiqninmantqa. Chaymi maydiya allita yaĉhakurpis, yaĉhachiqnin yupayllana kanqa.

41 “¿Imapaqtaq uknikipa nawinpi usulsitu tayan chayta rikaq churakanki, qampa nawikipi atun qiru tayan chayta naypaqta mana lluqshichirqa?

42 Qampa nawikipi atun qirupaq mana kwin-tachakarqa, ¿imapaqtaq uknikita ninki: ‘Ukniy, di-jamay nawikipi kaq usulta lluqshichishaq’ nirqa? Kusa allin tukuq runa, qampa nawikipi atun qirutaraq puntataqa lluqshichiy. Chaynuqami allita rikarna, uknikipa nawinpi usul kaqtaqa lluqshichinki.

*Qirukunatami puquyninmanta riqsinchik
(Mt 7.17-20; 12.34-35)*

43 “Allin qiruqami mana puytinchu mana allinta puquytaqa. Chaynulla mana allin qirupis manami allintaqa puquyta puytinchu.

44 Chaymi tukuy qirukunata puquyninmanta riqsinchik. Chaqa iguspa puquynintaqami mana kashakunamantachu pallanchik. Chaynulla ubapa puquynintapis manami sarsakunamantachu pallanchik.

45 Chaynumi allin runakunapis allin kaqkunalata riman allinkunala shunqunpi kashanrayku. Piru chay mana allin runaqami mana allin kaqkunalata riman, tukuy mana allinkunala shunqunpi kashanrayku. Chaqa mayqanpis shunqunpi kashanllatami, rimanllapa.

Ishkay wasipa simintun

(Mt 7.24-27)

46 “¿Imapaqtaq qamkunaqa ‘Amituy Amituy’ nimankillapa, nuqa nishaykunata mana kasurqa?

47 Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis uyamar nuqa nishayta kasur ruraqkunaqami kaynu yupay.

48 Uk runami wasinta shachinanpaq puntataqa kusa rurita simintuta rajar, rumipa ananmanta shachiran. Chaymanta riyu untamur, chay wasipi wipyakarpis mana kuychiylamatapis puytiranchu. Chaqa kusa alliri shasha karan.

49 Piru mayqanpis uyamar chay nishaykunata mana kasuqqami, uk runa mana simintuta rajarchu allpa analanpi wasinta shachiran. Chaymanta riyu untamur chay wasipi wipyakatinqa,

chay wasiqa limpu limpu pampalla rataran chay yupay".

7

Jesusmi allicharan suldadukunapa mantaqninpa uk sirbikuqninta

(Mt 8.5-13; Jn 4.43-54)

¹ Chaymanta chay runakunata willar tukchir-naqa, Jesusqa riran Capernaúm pwibluman.

² Chaypimi Romamanta suldadukunapa uk mantaqnin karan. Paypa kusala munashan sirbiqninmi allipla qishaq karan wanuypaqna.

³ Chaymi chay runaqa Jesuspaq rimaqlapata uyaparan. Chaymantami, Israel runakunapa ruku mantakuqninkunata rugar kačharan, Jesusta rir willatinllapa shamur sirbiqninta allichanan-paq.

⁴ Chaymi paykunaqa Jesusman rir qimikarqa, kusalata rugaranllapa kaynu nir:

—Taytituy, allinmi kanqa chay suldadukunapa mantaqnintaqa llakipanaykipaq.

⁵ Chaqa payqami nasyunninchikta kusalata munan. Chaynullami chay tantakanayllapa wasimatapis rurachikuran nir.

⁶ Chaynu nitinmi Jesusqa riran paykunawan. Piru wasiman shipchayatinllapanqa, chay suldadukunapa mantaqninqa amigunkunata kačhamuran kaynu nir Jesusta willananllapapaq:

“Taytituy, amami piñakunkichu. Chaqa nuqa mana kwintachaypaqla kashayraykumi, mana allinchu rir wasiyman yaykunaykipaqqa.

7 Chayraykumi mana nuqallaqa riyta puytiray-chu rugashuqqa. Chaymi kaylamanta niy, sirbikuqniyqa alliyananpaq.

8 Chaqa nuqallatami mantamaqniykuna mantaman. Chaynulla nuqapis wakin suldadukunata mantani. Chaymi mayqannintapis ‘Riy’ nitiyqa, rin. Ukta ‘Shamuy’ nitiypis, shamen. Chaynulla sirbiqniytapis, imata rurananpaq kaçhatiypis ruran” nir.

9 Chaynu nishanta uyaparmi Jesusqa kusa dis-pantakashalla kidaran. Chaymi chay runakuna ikinta riqunaman tikrakar, niran:

—Nishaykillapa: Tukuya Israel pwiblupiqa manami mayqantapis kay runa yupay allita kriy-iqtaqa tarishachu kani.

10 Chaymanta chay mandadu rishakuna wasi-man tikrakarpa, chay sirbikuqta allintana tari-ranllapa.

Byudapa wamranta Jesús kawsachimuran

11 Chaymantaqa Jesusqa riran uk pwiblu Naín shutiqman. Paywanqami achka yaçhakuqninkuna, chaynulla kusa achka runakuna ima riranllapa.

12 Chaynu rir pwibluman çhayarllapanapaqa rikaranllapa uk byudapa uklayla wamran wanushata chay pwiblumanta kusala achka runakuna apaqlapata.

13 Chayta rikarmi Jesusqa, chay warmisitapaq kusalata llakir kaynu niran:

—Ama waqaychu mamitay nir.

14 Chaynu nir wanushaman qimikar kamatinmi, chay apaqkunaqa yarachiranllapa. Chaymi Jesusqa chay wanushataqa niran:

—Wamra, qamtami nishuni ¡kawsamuy! nir.

15 Chaynu nitinqami chay wanushaqa kawsamur tar rimaqna qallariran. Chaymantami Jesusqa chay wamrataqa mamanwanna dijaran.

16 Chayta rikarmi, tukuya chaypi kaqkunaqa alliplata dispantakar Dyusta alabaranllapa, kaynu nir: “Dyusninchikpa kusa shumaq rimaqninmi rikarisha nuqanchikkunaman”. Chaynulla “Dyusninchikmi shamusha pwiblunta yanapaq” nir ima.

17 Chaynu Jesús rurashankunataqami, tukuy chay Judeapa lugarninpi yaçharanllapana.

Shutichikuq Juanmi yaçhakuqninkunata kaçharan Jesusman

(Mt 11.2-19)

18 Juanqami yaçharan tukuy chay pasashankunata, yaçhakuqninkuna parlasha katin. Chaymi ishkay yaçhakuqninkunata qayar,

19 kaçharan Jesusta tapunanllapapaq: “Qamchu Dyusmanta shamunanpaq karan chay kanki, manaqachu uktaraq yarayashaqllapa” nir.

20 Chaynu kaçhatinllapapaqa, chay mandadu rishakunaqa Jesusman qimikar tapuranllapa kaynu nir:

—Shutichikuq Juanmi kaçhamashallapa tapushunayllapapaq qamchu kanki Dyusmanta shamunanpaq karan chayqa, manaqachu uktaraq yarayashaqllapa nir.

21 Chaynu nitinllapami, Jesusqa chay kutilla achka qishaqkunata allicharan, chaynulla qis-chakayninkunamantapis. Chaynulla dyablupa

yarpuyninwan kaqkunata allicharan, syigukunatapis nawinkunata allichatin rikakuranna.

²² Chaynu chaykunata rurarnaqa, Jesusqa niran chay tapuqkunataqa:

—Rir Juantaqa willayllapa tukuy rikashaykillapata, uyapashaykillapata ima. Willayllapa:

Syigukunatapis rikakuchin,

kujukunatapis alliyachitin purinllapa,

ismuyaq aychayjunkunatapis allichan nir.

Chaynulla upakunatapis uyakuchin,

wanushakunatapis kawsachimun,

chay mana imayjun kaqkunatapis willan
imanu washakananllapapaqpis, nir ima.

²³ Chaynulla willankillapapis: ¡Kusa shumaqmí kanqallapa nuqapi kriyishanrayku imakuna rikarir trumpisachinatin mana maydiyapis qunqamaqkunaqa nin! nir.

²⁴ Chaymanta Juanpa yaĉhakuqninkuna ritinnaqa, Jesusqa chaypi kaq runakunata qallariran Shutichikuq Juanpaq parlaq, kaynu nir:

“¿Imata rikakuqtaq qamkunaqa riraykillapa chay chunllaq lugarmanqa? Imanutaq uk runa mana uklapi yarpuqmaqa uk yura shukchata wayra wakman kayman kuyuchiq yupay, ¿chayta rikakuqchu riraykillapa?

²⁵ ¿Manaqachu uk runa kusala ĉhaniyjun mudanata, mudakushata rikakuq riraykillapa? Qamkunaqami yaĉhankillapa chaynu mudakur paykuna munashanllapakunalata rurar taqkunaqami, chay gubyirnupa wasinkunalapi tanllapa nir.

26 Chaqa, ¿imata rikakuqtaq riraykillapa? ¿Dyuspaq rimaq runata rikaq? Chiqaptami qamku-naqa Dyuspa rimaqninkunamantaqa nuqapaq kusa mas intrachikuqta rikaq riraykillapa.

27 Chaqa Shutichikuq Juanpaqmi, Dyus nitin iskribikashakunapiqa kaynu niq:
 ‘Nuqami qampa naypaykita ukta kačhashaq,
 imanutaq nanta kičhar kamkachinllapa
 chaynu qampaq yačhachikunanpaq’ nir.

28-29 Nishaykillapapis: Tukuy runakunamanta manami Juan yupay kusa allinla runaqa kashachu uklamapis. Chaqa tukuy runakuna, wakin impwistuta kubrakuqkunamapis, Juan rimatin uyakurqa, kwintata qukaranllapa paykunata Dyusqa chiqapta yanapayanqallapa nir. Chaymi paykunaqa Juan shutichikutinqa, kasur shutikuranllapa. Ashwan kananqa Dyusninchikpa mantakuyninpina mana kwintachaypaqla chaykunaqa, mastana intrakanllapa Juanmantaqa.

30 Piru chay fariseukuna, chaynulla Moisés mantakushanta yačhar yačhachikuqkuna-shuypaqa, mana kriyinaranllapachu imanumi Dyus chiqapta yanapayanqa nirmapis. Chaymi paykunaqa Juan shutichikutinpis mana kasur mana shutikuranllapachu”.

31 Chaymi Jesusqa niranipis:
 “¿Imawantaq kumparayman kay tyimpupi runakunataqa? ¿Imakuna yupaytaq paykunaqa?”

32 Kay runakunaqami, wamritukuna plasapi tar kaynu qayapanakunllapa chay yupay: ‘Kinakunatami waqachirayllapa. Piru qamkunaqami mana bayliraykillapachu. Chaynulla llakiypaq

takikunata takitiyllapapis, mana waqaraykillapachu' ninakun chaykuna yupay.

³³ Chaymi qamkunapis wamritukuna yupay, Shutichikuq Juan shamur kusata ayunatin, chaynulla mana binuta upyatinqa niraykillapa: 'Juanqami dyablupa yarpuyinwan' nir.

³⁴ Chaymanta nuqa Dyusmanta Shamuq Runa kar, mikutiy upyatiy-shuypaqa qamkunaqa ninkillapa: 'Kusala amryintu, upyalun, chaynulla Romapaq impwistuta kubrakuqkunapa, uchasapa runakunapa amigun' nir ima.

³⁵ Piru nuqapi kriyishanllaparayku Dyus munashanta rurar kawsaqkunami intrachikunllapa nuqaqami chiqapta Dyusmanta shamusha kani nirqa".

Jesusmi, fariseo runa Simonpa wasinpi

³⁶ Chaymantaqa uk fariseo runami Jesustaqa kunachiran, wasinman rir mikunanpaq. Chaymi Jesusqa chay fariseupa wasinman yaykur misaman taran.

³⁷ Nataq chay pwiblullapimi kaq uk kusa uchayjun warmi. Paymi yaçharan Jesusqashi chay fariseo runapa wasinman mikuq çhasha nir. Chaymi alabastru butillitapi kusa mishki mutkiypaqla yakituta charikur çharan.

³⁸ Çharqa, kusalata waqar Jesuspa çhakinpa yatanlaman tar, chay waqayninwan Jesuspa çhakintaqa paqaq qallariran. Chaymantaqa aqchanwan chakichir çhakinta muchar salaran chay mishki mutkiypaqla yakituwanqa.

³⁹ Chaymi chay fariseo, Jesusta qaraq apasha karan chayqa, kaynuta yarpuran: Chiqapta

kay runa Dyuspa rimaqnin karqa kwintata qukanman, imanu warmi karmi chaynu rurayan nirmapis. Yaĉhayanmanmi kusa uchayjun warmi nir.

40 Chaymi Jesusqa niran:

—Simón, kayta willashayki.

Chaynu nitinqa, chay fariseuqa niran:

—Willamay Yaĉhachikuq Taytituy.

41 Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:

—Ishkay runami dibiyan uk runa pristasha karan chayta. Ukqa kinyintus dinaryuta dibiyan. Nataq uknin-shuypaq sinkwinta dinaryulata dibiyan.

42 Chaymi mana pagrayta puytitinllapaqa, chay pristasha karan chayqa llakipar mana kubraran-nachu ishkantinta. Ma willamay Simón: ¿Chay ishkay runakunaqa mayqaynintaq chay qillayta pristasha karan chay runataqa mastaqa munayanqa?

43 Chaynu Jesús taputinqa, Simonqa niran:

—Nuqataqa yarpuchiman, chay masta dibiyatín llakipar mana kubraran-chu chay paymi mastaqa munayanqa nir.

Chaynu nitinqa, Jesuspis niran:

—Chiqapta ninki.

44 Chaynu Simón nitinqa, warmiman Jesusqa tikrakar Simontaqa niran:

—¿Rikayankichu kay warmitaqa? Simón, nuqa wasikiman yaykamutiyqa, ĉhakiya paqakunay-paqla mana yakuta qumaraykichu. Piru kay warmisita-shuypaq, ashwan ĉhakiya waqayniwan paqar aqchanwan chakichishamapis.

45 Qamqami mana saludar muchamaraykichu. Piru kay warmisita-shuypaqa, yaykushaymanta-pacha mana shaykuq muchamasha chakiylapi.

46 Chaynulla qamqa asaytiwan mana umaylamatapis salashaykichu. Piru kay warmisitaqami, ashwan chakiyta salasha chay mishki mutkiypayla yakituwan.

47 Chayrayku nishuni, kay warmisitatami kusa achka uchankunamanmatapis llakipar pirdunani. Chaymi payqa kusata munaman. Piru mayqantapis ashlilata pirdunashaqa, mana yanqa munamanchikchu.

48 Chaymantaqa chay warmita niran:
—Uchaykikunamantaqami llakipar
pirdunashuni nir.

49 Chaynu Jesús nitinqa, chay wakin chaypi kaqkunaqa paykunapura tapunakuq qallariranllapa kaynu nir: “¿Imataq kay runaqa uchanlapakunamanmatapis pirdunakunanpaqqa?”

50 Chaynu ninakuyatinllapaqa, Jesusqa chay warmisitataqa niran:

—Mamitay, chiqapta kriyimashaykiraykumi washakashayki. Qamnami rikunki nir.

8

Kay warmikunami yanaparan Jesusta

1 Chaymantami, Jesusqa puriran achka pwiblukunata, chaynulla taksha pwiblitukunata, yaĉhachikuqnu Dyuspa shumaq rimayninta washakarna paypa mantakuyninpi kawsananllapapaq. Pullanqami dusi yaĉhakuqninkuna karan.

² Chaynullami pullanqa karanpis chay warmikuna, dyablupa yarpuyinwan, ukman qishaywan kaqkunata allichashankunapis. Paykunaqami kaykuna karan: María. Paytami María Magdalena niqlapapis, Magdalamenta kashanrayku. Kay Mariamantami, syiti dyablupa yarpuyinkuna lluqshisha karan.

³ Chaynullami karanpis Chuza shutiq runapa warmin Juana. Kay Chuzami, Herodespa imankunata rikaq karan. Ukqami karan Susana; chaynullami wakin achka warmikunapis. Paykunami iman kaqlawanmapis yanapaq Jesustaqa.

*Jesusmi kumparasyunta ruran uk tarpukuqwan
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)*

⁴ Tukuy pwiblukunamantami kusala achka runakuna Jesús kayashanman tantakaranllapa. Chaymi Jesusqa kay kumparasyunta paykunataqa parlaran:

⁵ “Uk runami tarpukuq riran chakranman. Chaymanta shikwakutinqa wakin simillanqa nanman rataran. Chaymi saručharanllapa, chaynulla pariq kurukuna mikuran ima.

⁶ Wakin simillakunaqa rataran rumipa anaman. Chaymanta nasirnaqa, das chakiran yaku-rayku.

⁷ Nataq wakin simillakunaqami kasha rurikunaman rataran. Chaymantami kashakuna pullan winar, limpu chamitachiran.

⁸ Piru wakin simillakunaqami kusala shumaq pachaman ratar, nasimur puquran. Chaymi kada similla syinllata puqutin kusala achkata ku-sichakuran”.

Chaynu nirnaqami, kusa jwirtita kaynu nirapis: “Rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa” nir.

¿Imapaqmiyaĉhachikuran kumparasyunkunawan?
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Jesuspa yaĉhakuqninkunami tapuran:
—¿Ima nishaq niyantaq kay kumparasyunqa?
nir.

¹⁰ Chaymi Jesusqa niran:
—Qamkunatami unay mana intrakaypaq kasha katinmapis, kananqa Dyusqa intrachishuyanllapa imanumi payqa mantakun nirmapis. Piru wakin runakunata-shuypaqami willani kumparasyunkunalawan. Chayna michka chapakurmapis ama rikakunanpaq, chaynulla michka uyakurpis ama intrakananllapapaq.

Jesusmi tarpuqupaq yaĉhachikushanta intrachikuran
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ “Kaynutami munan niyta chay kumparasyunqa: Chay simillaqami, Dyuspa rimaynin.

¹² “Chay similla nanman ratasha nirqami intrachimanchik, Dyus rimashanta uyakutin chaymanta dyablu shamurqa yarpuyinipi purichiyashanta das qunqachin, amana kriyir washakananllapapaq nir.

¹³ “Nataq chay similla rumipa ananman rataran chaykunaqami, intrachimanchik chay runakuna Dyus rimashanta kusa aligrila uyakuqpaq. Chaymanta chay simillakuna mana allita ĉhupakusha yupaymi uk tyimpulapaq kriyir qischakarqa das paymanta ashun nir.

14 “Wakin simillakuna kasha ruriman ratashakunaqa, intrachimanchik Dyus rimashanta uyapaqkunapaq. Piru chay yarpupakushankuna, kusata imakunata munapashankuna, chaynulla munashanta rurashankuna imaqa, allmanta allmantaqqa limpu ĉamitachiq yupay mana dijanchu puqunanpaqqqa.

15 “Piru simillakuna chay kusa shumaq pachaman rataran chaykunaqami intrachimanchik, chay allinla shunquyjun kar Dyus rimashanta uyakur imuraslapis allita kasur, kusalata puquq yupay kawsaqkunapaq nir.

Jesusmi kumparasyunta ruraran uk lamparawan

(*Mr 4.21-25*)

16 “Manami mayqanpis uk lamparataqa kachkanchu imawan pampananpaq manaqa paranpa ĉakinman ĉhurananpaqqa. Ashwanmi unaqlapi ĉhuran tukuyla yaykuqkunata achkirachinanpaq.

17 Chaynullami kanan qamkunata willashutiyllapa wakinkunapaq pakaplla yupay kaqkunaqami, maydiyaqa uk lampara achkirachikuq yupay shutillamanna rikaritin allita intrakanqallapa.

18 “Chayraykumi allita uyakuyllapa: Chaqa mayqanpis intrakar kasukuqkunataqami masta intrachishaq. Piru chay mana intrakaqkunata-shuypaqami intrakayanina niyashanmatapis limpula qunqachishaq”.

Jesuspa mamanwan ukninkuna

(*Mt 12.46-50; Mr 3.31-35*)

19 Chaymantami Jesuspa mamanwan ukninkunaqa, ĉharanllapa chay maypičhi Jesús kayashanlawman. Piru kusala achka runakuna kashanrayku naypanman mana qimikayta puytiranllapachu.

20 Chaymi mayqančhi Jesustaqa kaynu nir willaran:

—Mamaykiwan uknikikunami chay waqtapi ministishuyan nir.

21 Jesusqa niran:

—Mayqanpis Dyus rimashankunata uyakur, chay nishannullata ruraqkunami, mamaywan ukniykunaqa nir.

Jesusmi wayrawan yaku maqchikayatin qasil-lachiran

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

22 Uk diyapi, Jesusqa uk yaku karruman yaykuran yaĉhakuqninkunawan. Chaymi paykunata niran:

—Rishunllapa quĉhana uklaw manyanman nir. Chaymi riranllapan.

23 Chaymanta quĉhata pasayatinllapaqa, Jesusqa punuran. Chaykamanqami, kusalata wayra rikarimuran. Chaymi chay quĉhamapis wakmanta kaymanta maqchikaq qallariran. Chayna, chay yaku karrumanqa yaku untaq qallarin, yakuman chinqananlapaqna karanllapa.

24 Chaynu tukuyatinqa, Jesusta rikĉhachir kaynu niranllapa:

—¡Yaĉhachimaqniyllapa! ¡Yaĉhachimaqniyllapa!
¡Yakumanmi chinqayanchikllapan! nir.

Chaymi Jesusqa sharir, wayrawan yaku maqchikaqtaqa willatinla, limpu qasillaran.

25 Chaymanta yaĉhakuqninkunata niran:

—Ima, ¿manaraqchu allita kriyinkillapa? nir.

Piru paykunaqami kusata manchakushan-rayku dispantakashalla, tapunakuyaqllapa: “¿Imanu runataq kayqa? Chaqa wayrawan yakumatapis willatinla, kasun-ari” nir.

Gadaramanta dyablupa yarpuyinwan runa

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

26 Chay quĉhata riyarqami, ĉharanllapa Galileapa naypanpi Gadara * shutiq lugarmaman.

27 Chaymi, Jesús yaku karrumanta ishkitinqa, chay lugarmantaqa dyablupa yarpuyinwan kaq uk runa yarqamur Jesusman qimikaran. Chay runaqami unayna mana raĉhpayjunnachu puriq, chaynulla mana wasipinachu taqpis. Ashwanmi pantyunkunapina taq.

28 Chaymanta Jesusta rikarqa, kusala jwirtita qayĉhakur paypa naypanpi qunqurir kaynu niran:

—¡Unaq syilumanta Dyuspa Wamran Jesús, ama nuqamanqa yakapakamuychu! ¡Rugashaykimi ama qischamanaykipaq! nir.

29 Chaynuqami chay dyablupa yarpuyinqa niran, runamanta lluqshinanpaq Jesús anyashan-rayku. Chaqa kutir kutirmi chay dyablupa yarpuyinqa chay runataqa aypaq. Chaymi runakuna michka makinkunata, ĉhakinkunata alli kadinakunawan watatinllapamapis chay runaqa pitiq. Chaynumi ashwan chay dyablupa

* **8:26** Wakin iskribikashakunapimi “Gerasa” nin.

yarpuyninga chunllaq lugarkunaman apaq chay runataqa.

30 Chaymi Jesusqa chay runataqa kaynu nir tapuran:

—¿Imataq shutinki?

Chay runaqa niran:

—Shutinimi ‘Legión’. †

Chaynuqami niran, dyablupa yarpuyinkuna paypi kusa achka kashanrayku.

31 Chaymi chay dyablukunaqa, Jesusta rugaran ama chay manchaypaq uêhku ruriman kaçhananllapapaqchu.

32 Chay sirkakunapimi achka kuchikuna shitqakuyatin, chay dyablupa yarpuyinkunaqa Jesusta rugaran, chay kuchikunaman yaykunanllapapaq. Chaymi Jesusqa yaykuyllapa niran.

33 Chay dyablupa yarpuyinkuna chay runamanta yarqurqa, chay kuchikunaman yaykuranyl-lapa. Chaymi chay kuchikunaqa kallpaq qallari-ran qaqtara uray. Chaymanta quçhaman yaykur êhuqar wanuranllapa.

34 Chaymi chay kuchita michiqkuna, tukuy chay pasashanta rikarqa, kallpar riranllapa chay pwiblupi runakunata, chaynulla çhakrapi taqkunatapis parlaq.

35 Parlakutinllapaqa runakunaqa lluqshiranllapa rikaq chay pasashankunataqa. Chaymanta Jesús kayashanman çharqa, chay runataqa Jesuspa naypanpi yarpuyininpina, mudakusha taqta rikar manchakuranllapa.

† **8:30** Legión nirqami intrachimanchik kusala achka suldadukuna nir.

36 Piru chay tukuy ima pasashakunata rikaqkunaqa, manyaqlla parlakuranllapa imanumi alliyaran chay runaqa nirmapis.

37 Chaymi chay Gadara shutiq lugarmantaqa, tukuyla runakunaqa Jesusta rugaranllapa, chaymantaqa rinanpaq uklawta. Chaqa kusatari manchakuyaranllapa. Chaymi Jesusqa yaku karruman yaykur riran.

38 Chay dyablupa yarpuyninmanta alliyasha chay runaqa, Jesusta rugayaran paywan rinanpaq. Piru Jesusqami chay runataqa kidananpaq kaynu niran:

39 —Riy wasikiman. Chayna parlakuy Dyus imanumi llakipar yanapashusha nirmapis.

Chaymi chay runaqa rir parlakuran tukuya chay pwiblupiqa, imatami Jesús paypaq rurasha nirmapis.

Jesusmi allicharan uk warmita, Jairupa wamranta ima
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

40 Chaymanta Jesús chay quchapa uklawninmanta tikrakar shamutinqa, chaypi kaq runakunaqa kusalata aligriyaranllapa yarayashanllaparayku.

41 Chaymi, uk runa Jairo shutiq charan. Chay Jairumi tantakananllapa wasipi uk mantakuq kaq. Paymi Jesuspa naypanpi qunqurikur rugaran wasinman rinanpaq.

42 Chaqa wanuypaqna karan chay runapa uklayla warmi wamran kaqqa. Wamranqami dusi añuyjunna kasha kanqa.

Piru Jesusqami kusa achka runakunapa rurinta
riyashanrayku, kusalata kičhkichiyanllapa.

⁴³ Chay runakunapa rurintami riyaran
uk warmipis. Chay warmimi dusi añupaqna
yawarnin shamutin qishaq karan. Chaymi
rimidyakuqkunapi, kusalata gastaran iman
kaqninkunalamatapis. Piru manami mayqanpis
allicharanchu.

⁴⁴ Kay warmisitami Jesuspa ikinlawta qimikar
račhpanpa manyanta kamaran. Chaynu kamatin-
lami, chay kutilla yawarnin shamuqqa qasil-
laranna.

⁴⁵ Chaymantaqa Jesusqa tapukuran:

—¿Pitaq kamamasha? nir.

Chaymanta tukuy “Mana mana” niyatinqa, Pe-
druqa niran:

—Yačhachikuq Taytituy, kusala achka runakuna
kashanraykumi, kičhkipi kumsashuyan ima nir.

⁴⁶ Piru Jesusqami niran:

—Mayqančhi kamamasha. Chaqa nuqami kwin-
tata qukasha kani, pudirniy yarqusha nir.

⁴⁷ Chaymanta chay warmiqa imanupis mana
niyta puytirqa, chukchukyaqnulla rir Jesuspa
naypanpi qunqurikuran. Chaymi tukuypa nay-
panpi rimaran imanumi Jesuspa račhpanta ka-
marla alliyaran nir ima.

⁴⁸ Chaymi Jesusqa niran:

—Mamitay, kriyishaykiraykumi alliyashaykina.
Chayraykumi aligrilana rikuy.

⁴⁹ Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay tan-
takananllapa wasipi mantakuq Jairupa wasin-
manta uk runa čhar kaynu niran:

—Wamraykiqami wanushana. Amana masqa qillakachiynachu yaĉhachikuqtaqa nir.

50 Piru Jesusqa chaynu niqta uyarqa, niran:

—Ama manchakurchu, nuqalapi kriiy. Chaymi wamraykiqa alliyanqa nir.

51 Chaymanta Jesús wasiman ĉharnaqa, Pedruta, Santiaguta, Juanta, chay wamrapa taytanta, mama manta imala rurimanqa yaykuchiran.

52 Tukuyimi waqayaranllapa chay wanushapaq llakir. Piru Jesusqa niran:

—Ama waqayllapachu. Kay wamraqami mana wanushachu, punuyanlami nir.

53 Chaynu nitinmi, tukuya asiparanllapa paytaqa. Chaqa yaĉhayaranllapari wanusha nir.

54 Chaymantami Jesusqa makinmanta aypar kusala jwirtita rimar niran:

—¡Mamitay sharimuy! nir.

55 Chaynu nitinmi kawsamur, sharimuran. Chaymantami Jesusqa kaĉhakuran qarananllapa paq.

56 Chaymi taytakunaqa, kusa dispan takashalla kidaranllapa. Piru Jesusqa niran, ama mayqantapis parlananllapapaqchu, chay rurashankunapaqqa nir.

9

*Jesusmi dusi yaĉhakuqninkunata kaĉharan
yaĉhachikunanllapapaq
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)*

1 Jesusqa tantaran tukuynin dusi yaĉhakuqninkunata. Chaymantami yaĉhayninta, pudirninta ima quran, tukuy dyablupa

yarpuyninkunata itakunanllapapaq chaynulla qishaykunamanta allichakunanllapapaq ima.

² Chaynumiri yaĉhakuqninkunataqa kaĉharan Dyuspa mantakuyninpaq yaĉhachikunanllapapaq, qishaqkunata allichananllapapaq ima.

³ Kaynu nirmi kaĉharan:

“Nanpaqqami ama imalatapis aparchu rinkillapa: Bastunta, alburjata, tantata, chaynulla qilayta, mudakunaykipaq raĉhpaykillapa imamatapis.

⁴ Mayqan wasiman ĉharpis, chaymantaqa ama lluqshinkillapachu, chay lugarmanta rinaykillapakan.

⁵ Imanupi mayqan pwiblupi mana samachishunatinllapaqa, ĉhakikillapapi kaq pulbumatapis ĉhaspir lluqshir rinkillapa. Chaynu rurarqami intrachinkillapa: ‘Manami nuqakunapa kwintaynachu. Ashwanmi qamkunapina kanqa’ nir’.

⁶ Chaynu nitinmi, paykunaqa riranllapanana tukuy pwiblitukunata Dyuspa shumaq rimayninta yaĉhachikuqnu chaynulla qishaqkunata allichaqnu ima.

*Jesuspaqmi Herodes yaĉhanaran
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)*

⁷ Chaymantami tukuy chay pasashankunapaq gubyirnu Herodesqa uyaparanna. Piru mana yaĉhayaranchu imanumi kanqa nirmapis. Chaqa Jesuspaqqa ukkunaqa niqllapa: “Juan wanushmanmanta kawsamusha” nir.

⁸ Ukkuna-shuypaqa niqllapa: “Dyuspa rimaqnin Elías shamunanpaq karan, chay

shamusha” nir. Chaynulla wakinkunapis niqllapa: “Dyuspa unay uk rimaqninkuna kawsamusha kanqa” nir.

⁹ Chaynu niyatinnlapamapis, Herodesqa paylla niran: “Chaqa nuqalla niray, Juanpa umanta pitinanllapapaqqqa. Chaynu katinqa ¿mayqantaq kanqaqa chay runapaq kusata rimayanllapa chayqa?” nir.

Chaymi chiqapta yaĉhanar Herodesqa kusalata Jesustaqa tariyta yarpuran.

*Jesusmi sinku mil runakunata qararan
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)*

¹⁰ Chaymanta chay apustulninkuna tikraka-murqa Jesustaqa parlaranllapa tukuy imakunata rurashanllapata. Chaymi Jesusqa paykunalata apar riran Betsaida pwibluman.

¹¹ Piru runakunaqa, Jesusqa Betsaidapi nir yaĉharqa riranllapa. Ĉhatinllapaqa Jesusqa samachiran. Samachirqa runakunataqa willaran imanumi Dyus mantakun nir, chaynulla paykunapa naypanpi qishaqkunata allicharan, ima.

¹² Chaymanta limpu tardiyatinnaqa, Jesuspa dusi yaĉhakuqninkunaqa payman qimikar, kaynu nirannlapa:

—Taytituy, runakunata willay rir chay shipchakaq pwiblitukunaman, lugarkunaman ima mikunanllapata rantir mikur samananllappaq. Chaqa kay lugarpiqami mana imapis kanchu nir.

¹³ Chaymi Jesusqa paykunataqa, niran:
—Qamkuna qarayllapa, nir.

Chaynu Jesús nitinqa paykunaqa niranllapa:

—Chaqa sinku tantitawan ishkay piskaditula kan. ¿Maymantashi kay kwichka achka runakunapaqqa mikuyamatapis rantishunllapaqa?

¹⁴ Chaqa tukuyninga chaypi kaqkunaqa ul-lukunala sinku mil (5,000) kasha kanqallapa. Piru Jesusqa yaĉhakuqninkunataqa niran:

—Willayllapa chay runakunaqa tanqallapa sinkwinta, sinkwinta nir.

¹⁵ Chaynu nitinqa, yaĉhakuqninkunataqa tukuy runakunataqa samachiranllapa.

¹⁶ Chaymanta Jesusqa chay sinku tantitawan, ishkay piskadituta aypar unaq syiluman chapakur, chaykunapaq payji nir, Taytan Dyusman mañakuran. Chaymantami chaykunataqa pidasu pidasu pakir yaĉhakuqninkunata quran tukuyla chaypi kaqkunata aypachinanllapapaq.

¹⁷ Chaynumi tukuyla mikuranllapa tiqlananllapakaman. Chaymantaqami chay tantapa chaynulla piskadupa subrantaqa dusi kanastata tantaranllapa.

Pedrumi Jesustaqa Dyuspa Akrashan Cristun kanki niran

(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

¹⁸ Uk diyapimi Jesusqa payla Taytanman mañakuyar, yaĉhakuqninkuna pullan katin, paykunataqa tapuran kaynu:

—¿Nuqapaqqa mayqanshi kani ninllapataq runakunaqa? nir.

¹⁹ Chaynu nitinqa paykunaqa niranllapa:

—Wakinqami ninllapa, Shutichikuq Juan nir. Nataq wakin-shuypaqa ninllapa Elías nir.

Chaynulla wakinkunaqa ninllapa Dyuspa unay rimaqnin kawsamusha kanqa nir.

20 —Qamkunapaq-shuypaqqa ¿mayqantaq kani? —nir tapuran yaĉhakuqninkunataqa.

Chaymi Pedruqa niran:

—Qamqami Dyuspa Akrashan Cristun kanki nir.

*Mananami maychu wanunaypaq niran Jesusqa
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)*

21 Chaynu nitinllapaqami Jesusqa paykunataqa niran, ama mayqantapis willananllapapaqchu, chay yaĉhayashanllapataqa. Chaymi kaynu niranpis yaĉhakuqninkunataqa:

22 “Dyusmanta Shamuq Runataqami ruku mantakuqkuna, kurakunapa mantaqninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima ĉhinqir kusalata qischanqallapa. Chaynu qischarmi wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa” nir.

23 Chaymantaqa tukuya Jesusqa niran:

“Mayqanpis nuqapa yaĉhakuqniy kanarqami amana bidanllapapaqqqa llakinqallapanachu. Ashwanmi kruspi wanuchinatinllapamapis ama manchakurchu waran waran nuqalapi yarpur shachinakunqallapa.

24 Chaqa mayqanpis paykuna munashannulla bidanta washayta kamaqkunaqami tukuy tyimpupaqna qischakanqallapa. Piru mayqanpis nuqapi kriyishanrayku qischakar wanuqkunaqami tukuy tyimpupaqna kawsanqallapa.

25 Piru mayqanpis kay pachapi kaq iman munashanta tantakur mana washakatinqa, ¿imapaqtaq sirbiyan chay tantakushanqa?

26 Chaymi nuqaqa nini, nuqamanta pinqakuqkuna, chaynulla chay rimashaykunamanta pingakuqkunamantaqa, nuqapis llipyalla pudirniywan shamurqa pinqakushaq paykunamantaqa. Chaqa chay diyaqa shamushaq Taytaya kusala llipyalla pudirninwan, kusa allinla angelkunawan ima.

27 Chiqaptami nishaykillapa: Kaypi kawsaqkunaqa wakinllaqa Dyus mantakuqtaqa rikanqlalapa manaraq wanuyarchu”.

*Jesusmi kusa llipyá intirupaq tikrakaran
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)*

28 Chay parlashanmanta uchu diyamana pasasha katinqa Jesusqa Pedruta, Santiaguta, Juanta ima apar rir iqaran uk sirkaman, chaypi Dyusman mañakunanpaq.

29 Chaynu mañakuyatinqami Jesuspa qaqlanqa kusa ukman shumaqpaaq tikrakaran. Chaynulla raçhpanmapis kusala yuraq llipyá intirupaq tikrakaran.

30 Chaykamanmi ishkay runakuna rikarimusha Jesuswan parlayaran. Chay ishkay runakunaqami Moiseswan Elías karanllapa.

31 Chay paykunaqami kusa llipyaypa rurinpi shasha parlayaranllapa, imanumi Jesús qischakar Jerusalenpi wanuyanqa nir.

32 Pedruqa wakininwan allipla punuypaq karmapis, allipta shachinakur Jesuspa chay

llipyaynintaqa rikakuranllapa. Chaynulla Jesuswan ishkay runa parlaqtapis rikaranllapa.

³³ Chaymanta chay ishkay runakuna Jesusmanta ashuyatinnaqa, Pedruqa Jesusman qimikar, kaynu niran:

—Yačhachikuq Taytituy, ¡kaypiqami kusala allin kanchikllapa! Rurashaqlapa kimsa chukllitakunata, ukta qampaq, ukta Moisespaq, ukta Eliaspaq nir.

Piru chaynu nirmapis Pedruqa mana yarpuyninpichu chaynuqa rimayaran.

³⁴ Chaynu rimanankamanqa puktay limpu pamparanllapa. Chaynu puktay pampatinllapaqa alliplata manchakuranllapa.

³⁵ Chaymantaqa chay puktaypa rurinmantaqa Dyus kaynu niran:

“Kaymi kusa munashay Wamrayqa. *
¡Paylatami kasunkillapa!” nir.

³⁶ Chaynu chay rimayta uyapatinllapala Jesusqa payla kasha karan chaypiqa. Piru chaynu katinmapis, chay tyimpuqa, uyasha chaykunaqa mana imalatapis pitapis willaranllapachu, chay rikashanllapataqa.

Jesusmi allicharan dyablupayarpuyininwan kaq wamrata

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Chaymanta allaqnin diya unaq sirkamanta ishkimitinllapaqa, Jesusta tariqqa kusala achka runakuna riranllapa.

³⁸ Chaymi chay kusa achka runakunapa rurinmanta uk runa, kusa jwirtita kaynu niran:

* ^{9:35} Wakin iskribikashakunapimi nin: “Kaymi akrashay Wamrayqa” nir.

—Yaĉhachikuq Taytituy, kusalatami rugashayki rikanaykipaq kay uklayla wamrayta.

³⁹ Chaqa paytami dyablupa yarpuyin aypar kusata qayĉhachir atakita qur, shiminmantapis pusquta itakuchin. Chaynulla kusata qischarmi kusa llakiypaqta dijan.

⁴⁰ Chaymi chay yaĉhakuqnikikunata mañakuray dyablupa yarpuynintaqa itakunanpaq. Piru manami puytishallapachu nir.

⁴¹ Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:

—¡Ay qamkuna Dyuspi mana allita kriyiqkuna, chaynulla mana allinta ruraqkuna! ¿Maydiyakamantaq allita intrachishunayllapapaq qischakashaq? ¿Ima maydiyakamantaq qamkunawan shachinakushaq? Ma, kayman apamuy wamraykitaqa nir.

⁴² Chaymi chay wamrata Jesusman qimitinnaqa, chay dyablupa yarpuyninga wamrataqa pachaman ratachir atakita quran. Chaynu ruratinqa Jesusqa, chay dyablupa yarpuynintaqa anyarlla itakur, chay wamrataqa allintana taytanwan dijaran.

⁴³ Chayta tukuyla rikaqkunami kusa dispan takashalla kidaranllapa, imanumi Dyusqa rurayta puytin nir.

*Ishkay kutipaqnami Jesusqa wanushaqna niran
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)*

Chaynu Jesús tukuy imata rurashanrayku runakuna kusa dispan takashalla kanankamanmi, payqa yaĉhakuqninkunataqa niran:

⁴⁴ —Kay nishuyanillapa chayta allita uyakur ama qunqayllapachu, Dyusmanta Shamuq

Runatami kuntrankunaman qukuyanqallapa nir.

⁴⁵ Chaynu nitinmapis, yaĉhakuqninkunaqa mana intrakaranllapachu. Chaqa Dyusmi nisha karan amaraq intrakananllapapaqchu. Chaynullami manchakur Jesustaqa mana tapuranllapachu, imapaqmi chaynu rimasha nirmapis.

*¿Mayqantaq Dyuspaqqa kusa mas allin kanqa?
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)*

⁴⁶ Chaymantami Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa paykunapura willanakuq qallariranllapa, mayqanninllapashi kusa mas allin kanqa nir.

⁴⁷ Chaymi Jesusqa imatami yarpuyanllapa nir kwintata qukar, uk wamrituta paypa pullan shachir,

⁴⁸ yaĉhakuqninkunataqa kaynu niran:

“Mayqanpis nuqapa shutiyipi kay wamrituta shumaqta samachiqqami, nuqallatana samachimayan. Chaynulla nuqata samachimaq-shuypaqa, mayqanêhi kaĉhamasha chayta samachiyan. Chaqa tukuy qamkunamanta mana kwintachaypaqla kaqmi, Dyuspaqqa kusa mas allinpaq riqsikasha kanqa”.

*Mana kuntramaqninchikqami ashwan faburninchik
(Mr 9.38-40)*

⁴⁹ Chaymantaqa yaĉhakuqnin Juanqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, rikashami kanillapa uk runata qampa shutikiwan dyablupa yarpuyninkunata runakunamanta itakuqta. Chaymi paytaqa nirayllapa ama chayta

ruraychu nir. Chaqa chay runaqa mana nuqanchikkunawanchu purin nir.

50 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Ama ‘Maná’ niyllapachu. Chaqa mayqanpis nuqanchikpa mana kuntranchik karqami, faburninchik kanqa nir.

Jesusmi Santiaguwan Juanta anyaran

51 Jesús syluman rinanpaq tyimpu chamuyatinnaqa, kusata animakur riran Jerusalén pwiblumanqa.

52 Chaymi wakinta kačharan naypaqta rir, Samaria lugarpa uk pwiblitunpi wasita tarir kamakachitinllapa chaylapi samananllapapaq.

53 Piru chay Samariamanta kaqkunaqa mana samachinaranllapachu, Israelmanta kaqkunawan mana pičhunakuq kashanrayku. Chaqa paykunaqari yačharanllapa Israelmanta kar Jerusalenman riyan nir.

54 Chaymi yačhakuqninkuna Santiaguwan Juan chayta rikarqa, kaynu niranllapa Jesustaqa:

—Taytituy, ¿munayankichu [Dyuspa unay rimaqnin Elías rurashannulla] † nuqakunapis sylumanta nina shamunqa nitiyllapa, shamur paykunata rupachir tukchinanta?

55 Chaynu nitinllapami Jesusqa paykunalawman tikrakar anyaran [kaynu nir]:

—Qamkunaqami mana allin yarpuyniyjun kashaykillaparayku mana yačhankillapachu imatami rimayankillapa nirmapis.

56 Chaqa Dyusmanta Shamuq Runaqami, mana runakunata chinqachinanpaqchu

† 9:54 Masta intrakanarqa rikashunllapa 2 Reyes 1.10.

shamusha. Ashwanmi shamusha runakunata washananpaql].

Chaymantaqa riranllapa uk pwiblitumanna.

*Jesusmi paywan rinaqkunata kaynu nin
(Mt 8.19-22)*

⁵⁷ Nanta riyatinllapaqami, uk runa kaynu niran Jesustaqa:

—Taytituy, mayta ritkipismi pullayki rinayani nir.

⁵⁸ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:
—Surrukunami maĉhayniyjun pununanpaqqa. Chaynulla pariq kurukunapis qushayjun ima. Piru Dyusmanta Shamuq Runapaq-shuypaqami mana kanchu maylapipis umanta sintikuchinan-lapaqmapis nir.

⁵⁹ Chaymantaqa ukta niran:
—Shamuy nuqawan rishun nir.
Chaynu nitinmi chay runaqa niran:
—Taytituy, dijamay rishaq taytay wanutin pam-paqräq. Chaymantanami rishun nir.

⁶⁰ Jesusqa niran:
—Chaqa mana nuqapi kriyiqkunaqami imanutaq wanushakunamaqa chaynu. Chaymi dijay wanushakunaqa paykunapurana pampanakunqa. Ashwan qamqa rir yaĉhachikuy imanumi Dyus mantakun nir ima.

⁶¹ Qashan ukqa niran:
—Taytituy, nuqami pullayki rinayani. Piru puntataqa dijamay rishaq wasiypi kaqkunata 'Rishaqna' ninaypaq.

⁶² Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Mayqanpis aradunpi aypakusha yapukuyar, ikiman chapakuqnu riqqami, Dyuspa mantakuyinpaqqa mana sirbinchu nir.

10

Jesusmi sitinta akrashankunata kačharan yačhachikunanllapapaq

¹ Chaymantami Amitunchik Jesusqa akraran sitinta * runakunata. Chaynu akrarmi, ishkay ishkay kačharan paypa naypantaqa, chay tukuy pwiblukunaman, lugarkunaman rinanpaq karan chaykunaman.

² Chaymi Jesusqa yačhakuqninkunataqa niran: “Chiqaptami kusichaqa kusala achka. Piru aykalami trabajaqkunaqa. Chayraykumi chay kusichapa amunta mañayllapa, pay kačhananpaq trabajaqkunata, paykunana tantananllapapaq nir. †

³ Riyllapana. Piru allita kwintata qukarmi rinkillapa. Chaqa qamkunata kačhashurllapaqa uk uyshitakunata surrukunapa rurinta kačhaq yupaymi kačhashuyanillapa.

⁴ “Amami apankillapachu qillaryta purichina talqitata, alburjata, chaynulla uk llanqikunamatapis. Chaynulla nankunapi mayqanta saludarqa, amami maykaman parlar shankillapachu.

⁵ Uk wasiman yaykurqa, naypaqtaqa saludakunkillapa kaynu nir: ‘Dyus yanapashutinllapami kusa shumaq kankillapa kay wasipiqa’.

* **10:1** Wakin iskribikashakunapimi “Sitintay-dus” nin. † **10:2** Kusichananpaq chaykunaqami, Jesuspi tukuy manaraq kriyiqkuna. Kusichapa amunqami Tayta Dyus. Nataq chay trabajaqkunaqa, Dyuspaq yačhachikuqkuna.

6 Chaynu nitkillapa, chaypi kaqkuna kusa shumaqta uyakur intrakinllapaqa, Taytanchik Dyusmi shumaqta yanapanqa. Piru mana kasushutinllapa-shuypaqami mana imapis kanqachu.

7 Chaynu chay wasipi kusa shumaqta uyakur intrakinllapaqa, chayllapi kidankillapa. Chaymi chaypi mikunkillapa, upyankillapa imalatapis qushutinllapaqa. Chaqa uk trabajaqqami pagrakayta puytin.

8 “Chaynulla uk pwibluman ĉhatkillapa shumaqta intrakar samachishutinllapaqa, mikuyllapa imalatapis qarashutinllapaqa.

9 Chaypi qishaqkuna katinqa, allichar, kaynu ninkillapa: ‘Dyuspa mantakuyninmi, shipchana qamkunapaqqa’ nir.

10 Piru uk pwibluman ĉhatkillapa mana kasushutinllapaqa, waqta kallikunaman yarqunkillapa, kaynu nir:

11 ‘¡Kay pwibluykillapapa allpankuna kay ĉhakiyllapapi aypakushanmatapis qamkunapa naypaykillapapi ĉhaspichikushaqllapa mana kasumashaykillaparayku! Piru Dyuspa mantakuyninqami shipchana qamkunapaqqa’ nir.

12 Nishaykillapa: Chay jwisyu diya ĉhamutingqami chay pwiblupaq kastiguqa kusala mas manchaypaq kanqa, Sodomamanta runakunamanmatapis nir.

*Wakinkunaqami Jesuspiqa mana kriyinllapachu
(Mt 11.20-24)*

¹³ “¡Ay Corazín pwiblu! ¡Ay Betsaida pwiblu! Kay milagrukunata qamkuna rikanaykillapapaq rurasha kani, chay milagrukunata Tiro shutiq pwiblupi, Sidón pwiblupi rurasha katiyamaqa, paykunaqa aykapina Dyuspi kriyir uchankunata dijar, saqalla raêhpunkunata yakakur, uêhpapa anan tasha kanmanllapa.

¹⁴ “Piru jwisyu diya chamusinqa, qamkunapaq kastiguqa mas kanqa, chay Tiro pwiblumanta, Sidón pwiblumanmatapis.

¹⁵ Qamkuna Capernaúm pwiblupi taqkuna, ¿yarpunkillapachu washakar syiluman riyankillapa kanqa? nir. Ashwanmi qamkunaqa tukuy tyimpupaq kastigakanaykillapapaqna itakukankillapa.

¹⁶ “Chaqa mayqanpis qamkunata uyakushuqkunaqa, nuqatapis uyakumayan. Chaynulla qamkunata disprisyashurllapaqa, nuqatapis disprisyamayan. Nataq nuqata disprisyamar-shuypaqa chay kaçhamasha chayta disprisyayanllapa”.

Jesús sitintata kaçhashankunami tikrakamuranllapa

¹⁷ Chay sitinta runakuna rishakunaqa, tikrakamuranllapa kusa aligrila, kaynu nir:

—¡Taytituy, tukuy dyablukunapa yarpuyninkunata qampa shutikipi anyatiyllapaqami kasumanllapa! nir.

¹⁸ Jesusqa niran:

—Chiqaptami chaynu. Chaqa nuqami rikaray Dyus unaq syilumanta Satanasta itakamutin, uk rilampa yupay ratamuqta.

19 Chaynu dyablupa pudirnin kasushunanlla-papaqmi pudirta qushurayllapa. Chaymi kuli-brakunapa, alakrankunapa rurinpi puritkillapamapis mana imanachishunqallapachu.

20 Piru amami chay dyablupa yarpuyninta any-atkillapa kasushushanllaparaykulaqa aligriyayllapachu. Ashwanmi masta aligriyayllapa unaq syilupi shutikillapa iskribikashanrayku.

Jesusmi aligriyaran

(Mt 11.25-27; 13.16-17)

21 Chay kutillami, Jesusqa Santu Ispiriturayku kusalata aligriyar niran:

“¡Taytay! Qammi kay pachapa, unaq syilupa amun kanki. Chayraykumi alabashuni. Chaqa qamqami kananqa chay mana kwintachaypaqla kaq runakunata intrachishayki unay chay kusa yaĉhaq, kusa intrakaq runakunata pakar mana intrachishaykitaqa. Chaynumiri Taytituy. Chaqa qammi chaynu kananpaqqa munashayki kasha” nir.

22 Chaynullami Jesusqa niranpis:

“Taytaymi tukuy imata qumasha rikanaypaq. Piru manami mayqanpis riqsimanchu Dyuspa Wamran kani nirqa. Ashwan Taytaylami riqsiman. Chaynulla manami mayqanpis Taytaya-taqa riqsinllapachu. Ashwan nuqa Wamran-lami riqsini. Chaynu Wamran kashayraykumi mayqantapis riqsichinashaytaqa riqsichiyta puytini”.

23 Chaynu nirqa, yaĉhakuqninkunaman tikrakar paykunalata niran:

“Kusa shumaqmi kanqallapa, qamkuna kay rikayashaykillapata rikaqkunaqa.

24 Chaqa nishaykillapapis: Dyuspa achka rimaqninkuna, mantakuq runakuna ima, kanan rikayankillapa chayta, chaynulla uyapayankillapa ima chaytaqa, rikayta uyapayta ima munaqlapa. Piru paykunaqami michka chaynu munarmapis mana rikaranllapachu chaynulla mana uyaparanllapalamapischu” nir.

Samariamanta runapaqmi Jesús kumparsyunta ruraran

25 Chaymanta Moisés mantakushanta uk kusata yaĉhar yaĉhachikuqmi, ima ninqashi nir, kaynu Jésusta tapuran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ¿imatana rurayman tukuy tyimpupaqna kawsanaypaqqa? nir.

26 Jesusqa niran:

—¿Imatataq nin Dyus nitin Moisés mantakushanpiqa? ¿Imatataq liiyanki?

27 Chaynu nitinmi chay yaĉhar yaĉhachikuqqa niran:

—Taytayki Dyusta munay tukuy shunquykiwan, bidaykiwan, jwirsaykiwan, yarpuyuni kiwan ima. [‡] Chaynulla llakiy runa masikunapaq, imanutaq qampa kwirpuykillapaq llakinki chaynulla nir.

28 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—Allintami nishayki. Chayta rurarqami, tukuy tyimpupaqna kawsanki nir.

29 Piru chay yaĉhar yaĉhachikuqqa, chay tapukushanpaq kwintata qukar mana pinqaypi kidanar kaynu niran Jesustaqa:

—¿Pitaq runa masiyqa?

[‡] **10:27** Mastu intrakanarqa rikashunllapa Deuteronomio 6.5; Levítico 19.18.

30 Chaynu taputinmi, Jesusqa Israelmanta uk runata ima pasashanta kaynu nir parlaran:

“Israelmanta uk runami nanta riyaran Jerusalenmanta Jericuman. Chaymantami suwakuqkuna rikarimur payta arkar limpu raĉpanlamatapis kitaranllapa. Chaynu rurarmi kusata qischar, wanushata yupay dijar riranllapa.

31 “Piru imanupiĉhi uk kura chay nanta pasayaran. Chayna chay qischakasha runa usuraqta rikarqa, uklawllaman chapakur mana rikaq tukur, pasar riran.

32 Chaynullami levipa ayllunmanta Dyusta adurananllapa wasipi sribikuqpis, chayta pasayaran. Piru paypis chay qischakasha usuraq runata rikarqa, uklawllaman chapakur mana rikaq tukur, pasar riran.

33 “Piru Israel runakunapaq uk mana kwin-tachaypaqla Samariamanta runami, chay nan-lata pasayarqa chay runa qischakasha usuraqta rikarqa, chay pay-shuypaqa kusata llakiparan.

34 Chaymi, chay runaman qimikar, lisyakashankunata rimidyaran asaytiwan, ubapa yakun binuwan ima. Chaymanta raĉhpakunawan wataran. Chaynu rimidyarmi, burritunpa anan tachir samananllapa uk wasiman apar kuytaran.

35 “Chayna allaqninqa, chay Samariamanta runaqa ishkay qillaysitura urqur chay wasipa amunta qur, kaynu niran: ‘Kay runitutami kuy-tapamay. Imanupi masta gastatkiqa tikrakamur pagrashayki’ nir”.

Chaymanta Jesusqa niranipis:

36 —Chaynu kay kimsakuna qischakasha runata rikashanpaq parlashushaymantaqa, ¿mayqannintaq paypa kwirpunllata yupay runa masinta kuytaran?

37 Chaynu Jesús nitinmi, chay yaĉhar yaĉhachikuqqa nirán:

—Chay kusalata llakipar yanaparan chaymi, nir. Jesusqa nirán:

—Chaynu katinqa qampis rir chayllata ruray nir.

Jesusmi Martawan Mariapa wasinpi

38 Chaymantami Jesusqa chay maymanchi riyan chayman riyanqa, ĉharan uk pwiblituman. Chaypimi, uk warmi Marta shutiq, wasinpi samachiran.

39 Kay Martami uk irmanayjun kaq. Paymi shutiq María. Chay Mariami Jesuspa ĉhakilanpi taran uyakunanpaq Jesús nishanta.

40 Piru Martaqa, imankuna rurananpaq kusa achka katin Jesusman qimikar kaynu nirán:

—Taytituy, ¿manachu qamqa yarpunki irmanay pullayki katin nuqala imatapis rurani nirqa? Willay yanapamanqa nir.

41 Piru Jesusqa, nirán:

—Marta, Marta, kusatami yarpunki, chaynulla llakinki tukuy imaykikunalapaq.

42 Piru uklami allinqa; Mariaqami shumaq kaqninta akrasha paypaqqa. Chaymi mayqanpis akrashan chaytaqa mana kitancachu nir.

11

Jesusmi yaĉhachikun Dyusman mañakunanllapapaq (Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Uk kutimi, Jesusqa uk lugarpi mañakuyaran. Chaymanta tukchitinnaqa yaĉhakuqninkunamanta ukninqa kaynu niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, yaĉhachimayllapa Dyusman mañakuya, imanutaq Juan yaĉhakuqninkunata yaĉhachiran chaynulla.

² Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

—Qamkunaqa kaynu nir mañakuyllapa:

'[Unaq syilupi] Taytayllapa,
qammi kusa allinpaq riqsikanki.

Shamuy-ari qamla kay pachapiqa manta-manaykillapapaq.

[Qam munashaykinullami kay pachapi rurakanqa
imanuĉhi unaq syilupi ruranki chaynulla].

³ Kananllami chay ministiyashayllapa mikuya qumayllapa.

⁴ Mana allinta rurashayllapamantapis pirdunamayllapa,
imanuĉhi nuqakunapis mana allinta ruramatinllapapis pirdunanillapa chaynulla.

Amami uchakunayllapapaqqa dijamankillapachu.

[Ashwanmi chay riqchaq mana allinkunamantaqa washamayllapa]’.

⁵ Chaynullami Jesusqa niranpis:

“Imanupi amiguykillapapa wasinman ĉhaypi tuta rir, kaynu ninkimanllapa: ‘Amiguy kimsa tantitata pristamay.

6 Chaqa uk amiguy chayraqla êhamun wasiy-man. Chaymi mana imalapis kanchu qaranaypaq' nir.

7 "Chaynu nitkillapaqami, chay ukqa rurimanta nishuyanqallapa: 'Ama qillakachimaychu, punkuqami kirparayanna. Chaymi nuqa, chaynulla wamraykunapis mantapina kanillapa. Manami sharimuya puytinichu imata qushunaypaqpis' nir.

8 Chaymi nishaykillapa: Amiguykillapa kar, mana das sharimur qushurllapamapis, kusata mañayatkillapaqa qushuyanqallapa tukuy ministishaykillapataqa.

9 "Chaynullami nishaykillapapis: Dyusman mana shaykuq mañakuyllapa; paymi qushunqallapa. Tukuy ministishaykillapata maskayllapa; Dyusmi tarichishunqallapa. Chaynulla punkumanta mana shaykuq qayakuyllapa; chaymi payqa punkunta kiçhar yanapashunqallapa.

10 Chaqa mayqan mañakuqpismi tarikun mañakuyashantaqa. Chaynulla mayqan maskakuqpismi, tarin maskayashantaqa. Punkipi mayqan mana shaykuq qayakutinpismi, punkunta kiçhar yanapanllapa ima.

11 "¿Mayqannikillapataq, wamraykillapa [tantata mañashutinllapaqa rumita qunkimanllapa, man-aqa] piskaduta mañashutinllapaqa, largu kuruta qunkimanllapa?

12 ¿Manaqachu runtuta mañashutinllapaqa, alakranta qunkimanllapa? ¡Manami!

13 Chaqa qamkuna kusala malu runakuna karmapismi, wamraykillapataqa allin

imakunata qunkillapa. Chaymi ashwan junaq syilupi Taytaykillapamaqa, Santu Ispiritunta mañatkillapamapis qushunqallapa!"

*Jesustami uchacharanllapa dyablupa pudirninan nir
(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)*

14 Uk kutimi Jesusqa, uk runata dyablupa yarpuynin mudu dijasha katin, chay runamantaqa itakuyaran. Chaymanta chay dyablupa yarpuynin lluqshitinqa, chay runaqa rimaq qallariranna. Chaymi runakunaqa kusa dispantakasha kidaranllapa.

15 Piru wakinkunaqami niranllapa: "Chay dyablupa mantaqnin Beelzebú shutiqmi, wak runataqa pudirninta qusha runakunamanta dyablupa yarpuyninkunata itakunanpaqqa" nir.

16 Chaymi ukkunaqa mabir ima ninqashi nir, kaynu niranllapa: "Chiqapta sylumanta shamushayki nir yaçhanayllapapaqqa uk milagruta ruray" nir.

17 Piru Jesusqami, paykuna imatami yarpuyan nir yaçhashanrayku kaynu niran:

"Mayqan pwiblupis paykunapura çhiqninakurqa wakman kayman limpu chiqanchakar tukukanllapa. Chaynulla uk ayllupis paykunapura çhiqninakurqa limpu limpu wakta kayta shikwakanllapa.

18 Chaynullami, chay dyablukunapis çhiqninakurqa ¿imanuna kusata mantakuytaqa puytinmanllapa? Kaytaqami chaynu nishunillapa, qamkuna chay Beelzebú pudirta

qumasha katinshi chay dyablupa yarpuyninta itakuya puytini nimashaykillaparayku.

19 Piru qamkunaqami ninkillapa nuqapaq: ‘Beelzebú pudirninta qusha katin dyablupa yarpuyninta runakunamanta itakun’ nir. Chaynu katinqa, ‘qamkunamanta wakinikillapaqa mayqanpa pudirninwantaq dyablupa yarpuynintaqa itakun? Chaqa paykunallami intrachimanchik qamkunaqashi limpu pantasha puriyankillapa nir.

20 Allita kwintata qukayllapa: Nuqaqami dyablupa yarpuynintaqa runakunamanta itakuni Dyuspa pudirninwan. Chaynuqami intrachimanchik, Dyuspa mantakuyninqami qamkunamanqa chamusana nir.

21 “Chaqa uk runa kusala pulsujun alli kamakashala wasinta kuytatinqami, mayqanpis mana iman kaqtapis suwayta puytinllapachu.

22 Piru paymanta uk kusa pulsujun mas allita kamakashala shamurmi chay runataqa binsiyta puytin. Chaymi chay allita kamakashanpi kunkayashanmatapis kitar, chay wasinpi iman kaqkunamatapis limpula tantakun. Chaynuqami ashwan payna tukuy imapa amunqa kidan.

23 “Chaymi nishaykillapa: Nuqapaq mana allinta rimaqqami nuqapaqa kuntray. Chaynulla nuqawan mana tantakuqpismi ashwan shikwakun nir”.

Dyuspi mana allita kriyishanrayku dyablupa yarpuynин qashan tikrakamun

(Mt 12.43-45)

24 Jesusqami niranpis:

“Uk runamanta dyablupa yarpuynin lluqshirqami, chunllaq chaki pachakunapi purin, maylapipis samananpaq maskakur. Piru maypipis samananpaq mana tarirqami kaynuta yarpun: Tikrakashaq chay maymantačhi lluqshimushay wasiyman nir.

²⁵ Chaynu tikrakamurqami, chay runataqa uk shinalla wasi kusalata pichakar kamakashata yipay tarin.

²⁶ Chaynu tarirqami tikrakar rin tarimuq syiti paymanta kusala mana allin ispiritu masinkunata. Chaymantami tukuyinin pulla chay runapa kwirpunmanqa yaykunllapa taq. Chaynu katimmi chay runaqa kusala llallinna tikrakan, punta kashanmantaqa” nir.

Mayqankunami kusa shumaqqa kanqallapa

²⁷ Kaykunata Jesús ninankamanqa, uk warmi chay runakunapa rurinmanta kusa jwirtita niran:

—¡Kusa shumaqmi kanqa chay warmi qamta wamrakur winachishusha chayqa!

²⁸ Chaynu nitinmi Jesusqa niran:

—¡Ashwanmi kusa shumaqqa kanqallapa, Dyus rimashanta uyakur, kasuqkunala! nir.

Jesustami mañaranllapa qashan uk milagruta runanpaq

(Mt 12.38-42; Mr 8.12; Mt 5.15; 6.22-23)

²⁹ Chaykamanmi, kusa achka runakuna tantakayaranllapa Jesuspa ridurninmanqa. Chaymi payqa qallariran rimaq kaynu nir:

“Kananmanta runakunaqami kusala mana allin yarpuyniyjun. Chaynu karmi mañamanllapa uk milagruta ruratiy yačhananllapapaq

chiqaptachu Dyusmanta shamusha kani nir. Piru manami milagrutaqa rurashaqchu. Ashwanmi Dyusmanta shamusha kani nirqa Jonasta yupaylla pasamatinraq munarqa intrakankillapa.

30 Chaqa Dyus imanutaq Jonaswan uk milagruta ruratin Ninivimanta runakuna kriyiranllapa, chaynullami Dyusmanta Shamuq Runapis wanur kimsa diyamanta kawsamutinraq kay tyimpupi runakunapis munarqa intrakanqallapa.

31 “Chaynulla chay surlawmanta gubyirnapis chay jwisyu diyapiqa sharimur, qamkuna kanan tyimpupi mana kriyinaqkunapaqpis rimanqa kastigakashana kayankillapa kanqa nir. Chaqa chay gubyirnaqami largu maymanta shamuran, gubyirnu Salomón kusala yaĉhayninwan yaĉhachikuqta uyakuq. Piru kay naypaykillapapi kaqqami kusa mas gubyirnu Salomonmanta kar yaĉhachikutinmapis mana kasunkillapachu.

32 “Piru maydiya jwisyu diya êhamutinqami chay Nínive pwiblumanta kaqkunaqa sharimunqallapa. Chaymi ashwan qamkuna Dyuspi mana kriyishaykillaparayku rimanqa kastigakanaykillapapaq. Chaqa Nínive pwiblumanta runakunaqami Jonás, Dyuspaq parlakutinqa uchanllapata dijar kriyiranllapan. Piru kanan kay naypaykillapapi kaqqami Jonasmantaqa mas ima kar, qamkunata willashutinllapapis mana kriyinkillapachu.

33 “Chaynulla manami mayqanpis uk lamparata kachkarqa pakapaylapi, manaqa kajunpa rurinpichu êhuranllapa. Ashwanmi unaqlapi êhuranllapa,

tukuy chayman yaykuqkuna achkiraqlapi kananllapapaq.

³⁴ Piru nawikillapakuna imanutaq lamparamaqa kusala shumaq allinta achkirachikun chaynu kwirpuykillapapi katinqa, tukuy kwirpuykillapaqa kusala shumaqta achkirachikuq yupaylana kanqa. Nataq nawikillapakuna kusala mana allin katinqa, kwirpuykillapapis tutaparaqlapi yupay kanqa.

³⁵ Chayraykumi allita kuytakankillapa. Chaqa chay kwirpuykillapapi achkirachikuqqakish tutaparaqpaqmana tikrakatin.

³⁶ Chaqa tukuyla kwirpuykillapa achkila katinqami, manana tutaparaqlapi yupaynachu kankillapa. Chaynuqami uk lampara kusala shumaqta tukupaq achkirachikuq yupayna kankillapa”.

*Jesusmi fariseukunata ima anyaqnulla willaran
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)*

³⁷ Chaymanta Jesús rimar tukchitinnaqa uk fariseo runa, Jesustaqa aparan wasinman mikunanllapapaq. Chaymi Jesusqa chay wasiman yaykur, misaman taranna.

³⁸ Piru chay fariseo runaqami kusalata yarpupakuran, Jesús manaraq mikuyar chay paqakuna kustumrita mana rurashanrayku.

³⁹ Chaymi Amitunchik Jesusqa niran:

—Qamkuna fariseo runakunaqami, imanutaq uk kupata, manaqa platuta waqtanlawlata pichashamaqa rurinqa tiqtilla kidan chaynu, kusala bwinu yupay tukunkillapa. Piru ukkunata

yanapanaykillapamantaqa kusalata munapakur, mana allinta rurankillapa.

40 ¡Runa yarukuna! ¿Manachu yaĉhankillapa, Tayta Dyusmi waqtalawta, rurilawtapis rurasha nirqa?

41 Chayraykumi chay wakchakunapaq tukuyla shunquykillapawan llakir, yanapayllapa. Chaynuqami Dyuspaqqa intirulana kusa allin kankillapa.

42 “¡Akaw fariseo runakuna! Qamkunami mintamanta, rudamanta, chaynulla tukuy ima malikikunamantapis, dyis partin kaqmanta uksituta qunkillapa Dyuspaq nir. Piru Dyus mantakushanpi nin: Ukninchikkunawan imatapis karanta ruranapaq, llakipakunapaq, paylapi kriyinapaq niyan chaytaqami mana rurankillapachu. Ashwanmi kay yarpuchishushayllapata rurankimanllapa naypaqtaqa, chay rurayashaykillapatapis ama dijarchu.

43 “¡Akaw qamkuna fariseo runakuna! Qamkunami chay tantakananllapa wasiku-napiqa, munankillapa kusa shumaq samanakunapi samachishunanllapata, chaynulla plasakunapimapis kusala shumaqta saludashunanllapata ima.

44 “¡Akaw [Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chaynulla] fariseo runakuna, [qamkunaqami Dyusta yanqa kasuq tukuq kuchi runakunala kankillapa]! Imanutaq uk pampakashamaqa mana rikaypaqla katin runakunaqa mana yaĉharchu ananpi sarukur purinllapa, chay yupaymi kankillapa”.

45 Chaynu Jesús nitinqa, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunamanta ukninqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, chaynu nirqami nuqakunatapis uyachimayankillapa nir.

46 Piru Jesusqa niran:

—jAkaw qamkuna Moisés mantakushanta yaĉchar yaĉhachikuqkunapis, imanankillaparaq! Qamkunami kusa llashaq kargata aprichiq yupay runa masikikunata imata rurananpaq nir mantankillapa. Piru chay niyashaykillapataqa mana pitilamatapis kumplinaykillapapaqqqa yarpunkillapalamapischu.

47 “jAkaw qamkuna, Dyuspa unay rimaqninkunata wanuchir pampashanllapapa ananpi wasikunata yupay ruraqkuna! Chaqa paykunataqami qamkunapa unay rukuykillapakuna wanuchiranllapa.

48 Chaynuqami intrachimanchikllapa, qamkunapis chay unay rukuykillapakuna rurashannulla rurankillapa nir. Chaqa paykunami Dyuspa unay rimaqninkunata wanuchiranllapa. Chaymi ashwan chay pampakashankunapa ananpi wasikunata yupay rurankillapamapis.

49 “Chayraykumi Dyusqa kusa yaĉhayninwan kaynu niran: ‘Kaĉhamushaqmi nuqapaq rimaqkunata, apustulkunata ima. Chaymi wakinkunataqa wanuchinqallapa. Nataq ukkunapata-shuypaq'a ikinkunapi purinqallapa qischananllapapaq’ nir.

50 Chaymi Tayta Dyus tukuy imata rurashanmanta-pacha paypa rimaqninkunata, ukkuna wanuchisha katinllapamapis, kay tyimpupi runakunatana allita rikar kastiganqa.

51 Chaynullami Dyusqa rikar yaĉhanqa Abelta wanuchishanmanta-pacha Zacariaskaman.

Chaqa Zacariastami, Dyusta adurananllapa altarpa yatalanpi wanuchiranllapa. Chayraykumi nishunillapa: Dyusqami kastiganqa tukuy chaykunapaqqa, kanan tyimpupi runakunatana nir.

⁵² “¡Akaw, qamkuna Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna! Qamkunami Tayta Dyuspaq allita intrakar washakananllapataqa mana munankillapachu. Chaynulla qamkunapismi mana munashaykillaparayku mana washakankillapachu. Chaymi ashwan wakinkuna intrakar ima washakananllapa-paqmapis mana dijankillapachu”.

⁵³ Chaymanta Jesús chaynu nitinqa, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna, chay fariseukuna imaqa, kusata piñakuranllapa. Chaymi Jesustaqa ukmanta ukmanta tapur, kusalata qillakachiranllapa.

⁵⁴ Chaynuqami tapuranllapa imalatapis mana allinta nitinqa, chaylapaq uchachananllapapaq nir yarpur.

12

*Fariseukunapa mana allin yaĉhachikuyninkuna
(Mt 10.26-27)*

¹ Chaykamanqami, allipla achka runakuna Jesús kashanmanqa, kumsanakuypa, saruĉhanakuypa ima tantakaranllapa. Chaymi, Jesusqa yaĉhakuqninkunalata, kaynu nirán:

“Kuytakayllapa chay fariseo runakunapa libaduranllapamanta. Chaqa paykunaqami Dyuspaq yanqa illaqlta yaĉhachikuq yupay tukunllapala.

2 Piru tukuy imapis pakaplla kaqkunaqa manami pakapllaqa kidayta puytinchu. Chaymi tukuy pakaplla kaqtaqa allita yaçhakanqa.

3 Chayraykumi tukuy imata qamkuna pakakuqnula rimatkillapamapis, tukuyla uyapanqallapa. Chaynulla punkuykillapata kirpakur upallala rimashaykillapamatapismi, uk wasipa ananman iqrar rimasha kankimanllapa yupayna, tukuyla yaçhanqallapa.

*Amami runakunataqa manchashunchu
(Mt 10.28-31)*

4 “Amiguykuna nishaykillapapis: Chay mayqan wanuchishunaqkunataqa ama manchankillapachu. Chaqa kwirpuykillapata wanuchirqami manana mas imata rurashuyllapatapis puytingqanachu.

5 Chaymi willashaykillapa: Mayqanchi wanuchishushallapano karqa, kusala pudirniyjun kashanrayku tukuy tyimpupaq infyirnupi qischakanaykillapapaq itakushuyllapata puytiqta manchayllapa nir. Chay nishushayllapataqa, chiqapta manchayllapa.

6 “Ma willamayllapa: ¿Manachu sinku pariq kuritukunata ishkay qillaysitulapaqmapis rantikunllapa? Chaynu paykuna yanqa mana sirbiq katinmapismi Taytaykillapa Dyusqa kusalata kuytan.

7 Piru qamkuna chay achka kuritukunamanta mas sirbiq kashaykillaparaykuqa, ¿imanunari mana kuytashunqallapa? Chaqa payqami aqchaykillapamatapis uklapi uklapi allita yupasha purichiyan. Chaynu katinmi ama imalapaqpis manchakunkillapachu.

*Runakunapa naypanpimapis Jesuspaq
 rimankillapa*
(Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ “Nishaykillapa: Mayqanpis runakunapa naypanpi nuqapaq mana pinqakur faburniy rimatinqa, nuqa Dyusmanta Shamuq Runapis, paykunapaqqqa faburnin rimashaq, Dyuspa angelninkunapa naypanpiqa.

⁹ Nataq mayqanpis tukuypa naypanpi, nuqata mana kwintachamatinqa, nuqapis paykunataqa mana kwintachashaqchu Dyuspa angelninkunapa naypanpiqa.

¹⁰ “Piru Dyusmanta Shamuq Runapaq tukuy kuntran rimatinllapamapis, Dyusqami pirdunanqa. Piru Dyuspa Santu Ispiritunpaq kuntran rimatinllapa-shuypaqa mana pirdunanqachu.

¹¹ “Imanupi qamkunata chay tantakananllapa wasikunaman, manaqa jwiskunaman, wakin karguyjunkunaman apashutinllapaqa amami yarpupakunkillapachu, imata nirmi washakashaq, manaqa imatana nishaq nirqa.

¹² Chaqa tapushutinllapa rimanaykilapapaqqami Dyuspa Santu Ispiritun yaĉhachishunqallapa imata rimanaykillappaqmapis”.

Tantyakar, ama imanchiklapi kunfyakashunllapachu

¹³ Chaymantaqa, chay tantakasha runakunamanta, uk runami Jesustaqa niran:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ukniyta willapamay qumananpaq nuqapa partiyy irinsyayta nir.

14 Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:

—Amiguy, ¿pitaq nuqataqa nimasha qamkunapaq jwisnikillapa kar irinsyaykillapata partishunayllapapaqqa? nir.

15 Jesusqa niranpis:

—Kuytakar, ama kusa imayjunla kaytaqa munayllapachu. Chaqa manami kusa imayjun karlachu, kawsaytaqa puytinchik.

16 Chaynu nirqa, uk kumparasyunta kaynu nir paykunataqa parlaran:

“Karanmi uk kusa imayjun runa. Paymi uk kutiqa êchakran tarpukashakuna allipta winatin kusalata kusichakuran.

17 Chaymantami, chay kusa imayjun runaqa kaynuta yarpuran: ¿Imatana rurashaq? Chaqa manami kanchu maypi mikunayta êchurakunaypaqqa.

18 Chaynu yarpuyarqa, niran: ‘Yaêchaninami, êchurakunay wasiyta ratachir mushuqmanta qashan kusa atunta shachishaq, chaypina êchurakunaypaq kusichakushayta, chaynulla tukuy imaykunata ima’ nir.

19 Chaynu nirnaqa, niranpis: ‘Chaymantaqqa nuqalla nikashaq: Taytituy, kusala achka mikunayjun achka añupaq kanki. Samar mikuy, upyay, kusa aligrilla kawsay nir’. Chaynu nir ima, chay runaqa kusata yarpuyaran.

20 “Piru Dyusqami chay runataqa niran: ‘¡Runa yaru! Kanan tutallami wanunki. Wanutkiqa, ¿pipaqtaq kidanqa chay imaykikunaqa?’ nir.

21 “Chaynumi pasanqa chay runakuna kusalata imanllapakunata payllapaq tantakuqkunataqa.

Chaqa kaypi kusa imayjun kaqqami, Dyuspaqqa mana imayjunlamapischu kanqa".

*Dyusmi wamrankunataqa kuytan
(Mt 6.25-34)*

²² Chaymantami Jesusqa yaĉhakuqninkunata niran:

"Kayta nishaykillapa: Amami imatana mikushaq kawsanaypaq nirqa yarpupakunkillapachu. Chaynulla amami ima raĉhpawanna kwirpuuya mudachishaq nirqa yarpupakunkillapachu.

²³ Chaqa kawsananchikmi masta sirbin mikuymantaka. Chaynulla kwirpunchikpis masta sirbin raĉhpamantaqa.

²⁴ "Rikayllapa pariq kurukunata. Paykunaqa manami tarpukur urqukuñlapamapischu. Chaynulla manami maypi ĉurakunanllapalapaqmapis kanchu. Piru, imanutaq ashwan Dyusqa paykunataqa qaran ima. ¡Allita yarpuyllapa, qamkunaqami chay kurukunamantaqa ashwan kusa masta sirbinkillapa!

²⁵ "Chayraykumi tapushaykillapa: ¿Chaynu kusalata yarpupakurqachu, imanu kashaykilapamantaqa midyu mitrullataqa winayta puytinkimanllapa? ¡Manami! *

²⁶ Chaynu yarpupakur mana mas winayta ima puytirqa, ¿imapaqtaq 'Imanuraq kawsashaq' nirqa yarpupakunkillapa?

* **12:25** Kaynupismi intrakayta puytinchik: ¿Chaynu kusalata yarpupakuyatkillapa wanunaykillapapaq ura ĉhamutinqachu uk diyallataqa mas kawsayankillapa kanqa? ¡Manami!

27 “Allita kwintata qukayllapa imanutaq liryukunamaqa winar, mana trabajanchu chaynulla mana puchkakunlamapischu. Piru paykunaqami kusala shumaqta tuktukustunmapis. Chaymi nishaykillapa: Gubyirnu Salomonmapis kusala  haniyjun ra hpanwan mudakurmapis manami chay tuktitukuna yupayqa lusiranchu.

28 Chaqa Dyus kanankuna chay tuktitukunata winachir kusa shumaqta lusichitinmapis, allaqkunaqa rupar imana tukukanqallapa. Chaynu karmi qamkunataqa ashwan kusala mas shumaqta ima mudachishunqallapa. Piru chaynu ya charqa,  imapaqtaq Dyusninchikpi manaraq allita kriyinkillapa?

29 “Chayraykumi ama llakir yarpupakuyllapachu  imatana mikushun?  imatana upyashun? nir imaqa.

30 Chaqa tukuy chaykunapaqqami Dyuspi mana kriyiqkuna chaynuqa yarpupakur kawsanllapa. Piru qamkunapaqqami Taytaykillapa ya hayanna, imatami ministinkillapa nirmapis.

31 “Chaymi qamkunaqa Taytaykillapa Dyus mantakuyashanlapina yarpur kawsayllapa. Chaynuqami payqa ima ministishaykillapapipis yanapashunqallapa.

*Syilumanta imanchikkunapaq yarpushunllapa
(Mt 6.19-21)*

32 “Qamkunaqami nuqapa uyshitaykuna kashaykillaparayku ama manchakuyllapachu. Chaqa qamkuna aykala katkillapamapismi

Taytaykillapaqa kusalata llakipashurllapa, paypa mantakuyninpina kanaykillapapaq nisha.

³³ Chaymi nishaykillapa: Tukuy imaykillapakunata rantikur, ministiqkunata yanapayllapa. Chaynu yanapakurqami syilupi mana tukukaq imaykillapatana tantakuyankillapa. Chaqa syilumanqami suwakuqkunaqa mana yaykunchu, chaynulla manami imakunapis pumpinlamapischu.

³⁴ Chaymi unaq syilumanta mana tukukaq imaykillapapaq chapakur yarpuyatkillapaqa syilumanta kaq imaykillapalapina kanqa yarpuynikillapaqa.

Allita kamakashalanami kayllapa

³⁵ “Listuna kayllapa alli raĉhpaykillapata yakakusha, lamparitaykillapata kachkar charikusha.

³⁶ Listuna kayllapa, imanuĉhi sribikuqkuna patrunnin kidamyintuman rir, wasinman ĉhamutin punkuta kiĉhananpaq alamirala tanllapa, chaykuna yupay.

³⁷ Chaymi chaynu alamirala kaqkunaqa kusa shumaqna kanqallapa. Nishaykillapami: Chaynu sribikuqkunataqa patrunnin ĉhamurqa, payna ashwan misaman samachir mikuyamatapis sirbiyanqa.

³⁸ Chaynulla kusa shumaqmi kanqallapa, chaynu patrunnin ĉhaypi tuta, manaqa achkiyaypi ĉhatinmapis, rikĉhakur alamirala kaqkunaqa.

³⁹ Chaqa allita yarpuyllapa: Uk wasipa amun imurasmi uk suwakuq ĉhamuyan suwamaq nir

yaĉharqa, imuraspis rikchakushala kar, mana dijamanchu mayqanpis wasinman yaykur suwananllapataqa.

⁴⁰ Chaynullami qamkunapis, imuraspis alamirala kayllapa. Chaqa manapis yarpuyatkillapami, Dyusmanta Shamuq Runaqa shamunqa”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran allin, mana allin sibikuqwan

(Mt 24:45-51)

⁴¹ Chaymantami Pedruqa Jesusta tapuran:
—Taytituy, ¿kay kumparasyuntaqachu nuqakunalapaq rurashayki, manaqachu tukuypaq?

⁴² Chaymi Jesusqa niran:
“Uk runami sibikuqninta, wasinpi kaq wakin sibikuqninkunata uranlapi qarananpaq nir inkarganman. Chaymi chay sibikuqqa patrunnin nishannula rurar, kusa alamirala kaqta tarinman.

⁴³ Chaynuta chay sibikuqta patrunnin taritinqami, chay sibikuqqa kusala allinpaqna riqsikasha kanqa.

⁴⁴ Chiqaptami nishaykillapa: Chay patrun chay sibikuqta pay nishanlata ruraqta tarirqami, ashwan tukuy iman kaqtapis pay rikananpaqna quyanqa nir.

⁴⁵ Piru imanupi chay sibikuq mana allin yarpuyiyun kar, chay patrunnin mana das chamuyanqachu nir yarpur, chay ullqu kaq, warmi sibikuq masinkunata qischar, mikur upyar maĉhar ima tar,

⁴⁶ mana imuras ima diya chamuyanqa nir yaĉhayatinchu, patrunnin chamur chaynu ruraqta

tarirqami, kusala saqra manchakuypaqta kastigayanqa Dyusta mana kasuq runakunata yupaylla.

47 “Chayraykumi uk sirbikuq imatami rurananta munayan patrunnin nir yaĉhar, mana listu kashanrayku mana rurarqami kusala llakiypaqtana kastigakanqa.

48 Piru imanupi, uk sirbikuq mana imatapis yaĉhar mana allinkunata ruraqta-shuypaqta tantyarkaqtana kastigakanqa. Chaymi nini chay mayqantaĉhi masta quyanchik chaytaqa, masta mañanchikpis. Chaynulla chay mayqantaĉhi masta kunfyanchik, chaytapis masta rurachishun.

*Jesusraykumi chiqanchanakunqallapa
(Mt 10.34-36)*

49 “Nuqaqami kay pachamanqa shamusha kani ninata kachkaq. ¡Chaymi nuqaqa, nina kachkakashana kanman nir yarpuni!

50 Piru manaraq kaykuna katinqami, naypaqtaqa allipta qis chamangallapa. ¡Rikamashaykillapanu yarpuyniyipimi allipta qis chakayani, chay saqra qis chakanay diya ĉhamunankaman!

51 Amami qamkunaqa yarpunkillapachu: Jesucristo shamushanraykumi manana qis chakashunllapanachu nirqa. Chaqa nuqa shamushayraykumi manana pulla ima shumaqnachu kawsankillapa.

52 Chaqa kananmantami uk runa sinku ayluyjunmanta nuqarayku limpu chiqanchanakunqallapa. Chaymi chay kimsa kaqkunaqa chay ishkaykuna nuqapi kriyiqkunata kuntrayanqa.

Manaqa chay ishkaykuna chay kimsa kaqkuna nuqapi kriyishakunata kuntrayanqa.

⁵³ Chaynullami nuqapi kriyishanrayku, uk runapis wamranpa kuntran tikrakanqa. Nataq ullqu wamraqa taytanpa kuntran tikrakanqa. Chaynulla uk warmipis warmi wamranpa kuntran tikrakanqa. Nataq warmi wamranpis mamanpa kuntranna tikrakanqa. Chaynulla uk swigrapis llunchuyninpa kuntranna tikrakanqa. Nataq uk llunchu-shuypaqa swigranpa kuntranna tikrakanqa”.

Tyimpupaq yaĉhashaykillapanumi Dyuswan shumaqchakayllapa

(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13; Mt 5.25-26)

⁵⁴ Jesusqa niranpis runakunataqa:

“Qamkuna rupay chinqananlawmanta puktay shamuqta rikarqa, yaĉhankillapana tamya ishkinqa, nir. Chayqamiri chiqapta chaynu.

⁵⁵ Chaynulla surlawmanta wayra shamutinqa, qamkunaqa yaĉhankillapana kaluryanqa, nir. Chay nishaykillapanumi kaluryan chiqapta.

⁵⁶ ¡Dyusta yanqa kasuq tukuq runakuna! Chaynu syiluta, pachata ima chapar allita yaĉharqa, syilumanta shamuq kay tyimpukunapi imata ruratin rikarmapis, ¿imapaqtaq mana intrakankillapa?

⁵⁷ “¿Imapaqtaq mana yaĉhankillapa, imataq allin imataq mana allin nirqa? Allita rikayllapa chay allinkunata.

⁵⁸ Chayna karguyjunkunaman mayqan qayachishutin rirqa, ashwan chay qayachishusha chay runawanqa shumaq parlayllapa. Chaynu

parlatkillapaqami manana karguyjunkunapiqa purichishunqanachu. Chaqa jwisman apashutinqa, jwisqa qukushunqa gwardyakanaman. Chaymi paykunaqa ashwan karsilman itashunqallapa.

⁵⁹ Chaymantaqa tukuy dibikushaykita pagrakur lluqshimunki. Manaqa mana lluqshimunkichu”.

13

Dyusman mana tikrakarqa kastigakanqallapa

¹ Chay tyimpukunallapimi, wakinkuna riranllapa Jesusta rikaq. Chaymi parlaranllapa imanumi Pilato mantakutin Galileamanta ayka runakunata wanuchishanpaq. Chaynulla imanumi chay wanushakunapa yawarninta, chay ufrindapaq animalkunata wanuchishanllapakunapa yawarninwan piçhusha nir ima.

² Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran paykunataqa:

“¿Qamkunaqachu yarpunkillapa chay wanusha runakunaqa Galileamanta wakin runa masinkunamantaqa mas uchayjun kashanrayku wanusha nir?

³ Nishaykillapa: Manami chayqa chaynchu. Qamkunapismi Dyusman mana tikrakarqa, chaynu kastigakar wanunkillapa.

⁴ ¿Manaqachu chay dyisi-uchu runakunata Siloé lugarpí atun turri ratar wanuchiran chaykunapaqpis yarpunkillapa, chay wakin Jerusalenpi taq runakunamantaqa mas uchayjun kar wanusha kanqallapa, nir?

5 Nishushayllapanu manami chaynuchu. Qamkunapismi Dyusman mana tikrakarqa, chaynu kastigakar wanunkillapa”.

Igus qiru mana puqushapaq kumparasyunta Jesús nirán

6 Jesusmi kay kumparasyunta parlakuran: “Úk runami, chakranpi igus qirukunata tarpusha karan. Chaymantaqa chay runaqa riran rikaq puquyanqachu nir. Piru manami ima puquyninlamatapis tariranchu.

7 Chaymi chay chakrapi kuytakuq runataqa nirán: ‘Rikay, kimsa añutanami shamusha kani rikaq puqushana kanqa nir. Piru manami maydiyapis tarishachu kani puquyniyuntaqa. Chayrayku kuchuy. ¿Chaqa imapaqna yanqallaqa chakrapiqa kanqa?’

8 Chaynu nitinmi, chay chakrapi kuytakuq chayqa nirán: ‘Taytituy, dijayraq kay añaulaqa. Chupankaqmanta allpata allar ushyachir, wanuta itashaq.

9 Chaynuqa imanupiqa puqunman. Piru chaynu ruratiy mana puqutinnaqa, kuchuypaqna’”.

Jesusmi samana diyapi uk kurpala warmita allicharan

10 Uk kutimi samana diyapi Jesusqa uk tantakananllapa wasipi qallariran yaçhachikuq.

11 Chaypimi uk warmi karan. Chay warmimi dyisi-uchu (18) añaupaqna qishaq karan, dyablupa yarpuynin limpu kurpala dijashanrayku. Chaymi mana imanupis dirichakaylamatapis puytiyaranchu.

12 Chaymanta Jesús rikarqa, qayamur niran:

—Mamitay, qishaynikimantami alliyashaykina nir.

13 Chaynu nirmi, chay warmisitapa ananman makinta churaran. Chaymi chay kutilla dirichakar, Dyusta alabaq qallariran.

14 Piru chay tantakananllapa wasipi kuytakuqkunapa mantaqninqa kusata piñakuran. Chaqa Jesusqa samana diyapi allicharan. Chaymi runakunataqa niran:

—Saysi diyami kan trabajanapaq. Chaymi chay diyakunapi shamuyllapa alliyanaykillapapaqqqa. Ama samana diyapiqa shamuyllapachu.

15 Chaynu nitinmi Amitunchik Jesusqa niran:

—Dyusta yanqa kasuq tukuq, kuchi runakuna, ¿manachu mayqannikillapapis turuta manaqa burruta samana diyapimapis, apar yakuta upyachinkillapa?

16 Kay warmisita Abrahampa ayllunmanta kat-inmapis, Satanás kay qishaywan watasha yupay qischasha dyisi-uchu añupaqna. Chaynu katin, ¿samana diyachu mana alliyachikunapaq kasha?

17 Chaynu Jesús nitinqa, chay chiqniqkunaqa pin-qaypi kidaranllapa. Piru wakin runakunami kusata aligriyanllapa mana rikashanllapakunata Jesús ruratinqa.

Mustasa qirupa simillanwan kumparasyunta ruraran

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

18 Jesusqa niranpismi:

“¿Ima yupaytaq Dyuspa mantakuyninqa? ¿Imawantaq kumparayman?”

19 Dyuspa mantakuyninqami, uk qiru mustasa shutiqpa llampula simillitan yupayla. Chay mustasa simillatami uk runa chakranpi tarpun. Chaymantami kusala atunta winan. Chaymi ashwan pariq kurukunamapis rikrankunapina qushakun”.

Libadurapaq rimarmi Jesús kumparasyunta rraran
(Mt 13.33)

20 Jesusqa niranpismi:
 “¿Imawantaq Dyuspa mantakuynintaqa kumparayman?

21 Dyuspa mantakuyninqami imanutaq uk warmi tantata ruraqmaqa achkalla arinaman pitila libadurata itar dijatin saksachin chaynu”.

Kiçhkila punkitutami yaykushunllapa
(Mt 7.13-14, 21-23)

22 Jerusalenman riqnuqami, Jesusqa yaçhachikuq pwiblukunapi, chaynulla taksha pwiblitukunapi chaykunata pasaqnuqa.

23 Chaymi ukqa tapuran kaynu nir:
 —Taytituy, ¿aykakaqlachu washakanllapa? nir.
 Chaynu nitinmi, payqa niran:
24 “Yaykuya kamayllapa kiçhkila punkitura. Chaqa achkami yaykuya kamanqallapa. Piru chiqaptaqami mana yaykunqallapachu.

25 Chaymanta wasipa amun sharimur punkuta kirpatinqa, qamkuna waqtapi kaqkunaqa, qayakur ninkillapa: ‘Taytituy Taytituy punkuykita kiçhay-ari’ nir. Piru payqami nishunqallapa: ‘Manami yaçhanichu maymantami qamkunaqa kankillapa nirmapis’.

26 Chaymantami qamkunaqa qallarinkillapa rimaq kaynu nir: ‘Qamwanmi mikushanchikllapa, upyashanchikllapa. * Chaynulla qammi kalliylla-pakunapi yaĉhachikushayki’ nir ima.

27 Piru payqami nishunqallapa: ‘Manami yaĉhanichu maymantami kankillapa nirmapis. ¡Wakaq tukuyllapa nuqamantaqa mana allinta ruraqkuna!’ nir.

28 “Chaypiraqmi qamkunata waqtaman itakushushanllaparayku kusala mana agwantay-paqtä qischakar, qayĉhakur kiruykillapamatapis richyachinkillapa, Abrahamta, Isaacta, Jacobuta chaynulla Dyuspa tukuy rimaqninkunata paypa mantakuyninpi kaqta rikar.

29 Chaqa nortilawmanta runakuna shamunqa, chaynulla surlawmanta, rupay iqamunanlawmanta, rupay chinqananlawmanta ima, Dyuspa mantakuyninpi tar mikunanllapapaqqa.

30 Piru kanan tyimpukunapi achka runakuna kusana kaqkunaqami, chay tyimpuqa mana imapaqpis sirbinqachu. Chaynulla achka kanan tyimpukuna mana kwintachaypaq kaqkunami, ashwan chay tyimpuqa kusa nishapaqna riqsikan-qallapa”.

*Jesusmi Jerusalenpaq waqaran
(Mt 23.37-39)*

31 Chaymantami wakin fariseukunapis ĉhar Jestsustaqa niran:

—Kaymanta lluqshir, riy uklawman. Chaqa gubyirnu Herodesmi wanuchishunayan nir.

* **13:26** Upyashanchikllapa nirqa manami intrachimanchikllapachu traguta upyaranllapa nirchu.

32 Chaynu nitinllapami, payqa nirán:

—Rir kaynu nir chay surrutaqa willayllapa: 'Rikay. Kananpis, allaqpis dyablupa yarpuyninkunata runakunamanta itakuyani. Chaynulla qishaqkunata allichashaq chaymanta allaq uk diyaqa chaykunata rurar tukchishaqna' niyan nir.

33 Chaynulla ninkillapapis: 'Jerusalenman nanta riqnumapis chay rurashaytaqa ruraqnu rishaq kanan, allaq, allaq uk diyakaman. Chaqa manari allinchu Dyuspa uk rimaqninqa Jerusalenmanta uklawpi wanunanpaqqa' niyan nir.

34 "¡Akaw Jerusalén, Jerusalenmanta runakuna! Dyuspa rimaqninkunatami wanuchinkillapa. Chaynulla Dyus kaçhamushan yaçhachishuqkunatapis rumillawan sitar wanuchinkillapa. Kwichkaraq tantashuyllapata munaray, imanutaq uk pishqumaqa wawitunta tantala uqlakun chaynu. Piru manami munashaykillapachu.

35 Chaqa rikayllapari, qamkunalanami kidankillapa. Chaymi nishaykillapa: Mananami rikamankillapanachu qamkuna kaynu nimanaykillapa tyimpu çhamunankaman: '¡Alabashunllapa Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqtaqa!' nir".

14

Jesusmi fariseo runapa wasinpi

1 Uk kutimi samana diyapi Jesusqa riran mikuq, mantakuq fariseupa wasinman. Piru wakin

fariseukunaqami mananula riparayaqllapa paytaqa.

² Yapnin ashwan paypa naypanpi uk saksawan qishaq runa karan.

³ Chaymi Jesusqa, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunata, chaynulla fariseukunataqa tapuran kaynu nir:

—¿Allinchu kanqa samana diyapi uk qishaqta allichanapaq, manaqachu mana?

⁴ Chaynu nitinmi, paykunaqa uyarala kidaranllapa. Chaymi payqa chay qishaqtaqa das kamarla allichar willaran rinanpaqna.

⁵ Chaymanta fariseukunataqa niran:

—¿Mayqannikillapataq burruykillapa kar, manaqa turuykillapa kar * uk quĉhaman ratatinqa, samana diya kashanrayku mana das lluqshichinkimanllapa?

⁶ Chaynu taputinllapami mana mayqanninlapis imatapis willaranllapachu.

Amami shumaq samanakunalapi samayta munankillapachu

⁷ Chaymanta chay inbitakashakuna shumaq samanakunata akrar samaqta rikarqa, Jesusqa kaynu nir willaran:

⁸ “Mayqan imanupi wasinpi kidamyintu katin, rinaykipaq inbitashutinqa, amami chay kusa shumaq samanakunapiraq samayta yarpuyllapachu. Chaqa imanupiqa qammanta uk mas kusa runa nisha ĉhatinqa,

* ^{14:5} Wakin iskribikashakunapimi nin: “Wamraykillapa kar, manaqa turuykillapa kar” nir.

9 chay inbitashushallapa chayqa shamur nishunman: ‘Qam tayashaykimanta ashuy, kay uk samananpaq’ nir. Chiqapta chaynu rurashutinqa riyanki kanqa pinqaypaqtana chay mana shumaq samanapina samaq.

10 Chayrayku ashwan ama chaynuchu kayllapa. Mayqan inbitashutinllapaqa, mana shumaq samanapi samaskiyllapa, chay inbitashusha chay shamurqa nishunanpaq: ‘Amiguy uk mas kusa shumaq samanaman samay’ nir. Chayrayku chay wakinkuna misapi taqkunaqa alabashunqallapa.

11 Chaqa mayqanpis pay yarpuyininllamanta ‘Kusana kani’ niqkunataqami Tayta Dyusqa mana kwintachanchachu. Nataq mayqanpis kusa karmapis mana kwintachaypaqla tikrakaqtqaqami kusa nishapaqna Dyusqa riqsinqa”.

12 Chaynullami niranpis chay inbitasha karan chaytaqa:

“Imanupi qarakunaykipaq kar, ama amiguykikunata, uknikikunata, aylluypikunata, kusala imayjun riqsinaykikunalata imaqa, inbitaychu. Chaqa paykunapis-ari qam yupaylla inbitashunqallapa wasinman rinaykipaq. Chaynuqami pagrakasha yupayna kankillapa.

13 Ashwan, uk fyistata rurarqa, inbitay mana imayjunkunata, mankukunata, kujukunata, syigukunata ima.

14 Chaynuqami, kusa aligrina kanki kanqa. Chaqa paykunaqari mana qam yupaylla inbitashuyta puytingqallapachu. Piru qamtaqami Dyus kusa allin runapaqna riqsishunqa, Dyusta kasuqkuna maydiya kawsamutinqa”.

*Mikunanllapapaq inbitakashakuna
(Mt 22.1-10)*

¹⁵ Chaynu nitinmi, chay misapi samaqkunamanta ukqa kaynu niran Jesustaqa:

— ¡Kusa shumaqmi kanqa mayqan, Dyuspa mantakuyninpi paywan pulla mikuqqa! nir.

¹⁶ Chaynu nitinmi, Jesusqa niran:

“Uk kutimi uk runa achka runakunata inbitaran mikunanllapapaq.

¹⁷ Chaymi mikunanllapapaq ura êhamutinqa, chay inbitakusha chayqa, uk sribikuqninta kaçharan chay inbitashankunata kunachinanpaq: ‘Shamuyllapa. Tukuyumi listuna’ nir.

¹⁸ “Piru tukuyumi ‘Diskulpamayllapa’ niran. Punta chayqami niran: ‘Chayraqmi uk pachata rantisha kani. Chaymi riyani rikaq. Rugashayki diskulpamay-ari’ nir.

¹⁹ “Ukqa niran: ‘Sinku yunta turukunatami rantisha kani. Chaymi riyani yuntakur rikaq. Rugashayki diskulpamay-ari’ nir.

²⁰ “Ukqa niran: ‘Chayraqmi kasarasha kani. Chaymi mana riyta puytinichu’ nir.

²¹ “Chaynu nitinqa chay sribikuq tikrakarqa parlaran chay mantaqnintaqa, chay inbitakashakuna nishantaqa. Chaymanta chay mantaqninqa kusalata piñakur niran chay sribikuqnintaqa: ‘Kananlla waqta kallikunaman, chaynulla chay pwiblupa plasankunaman rir, apamuy kayman mana imayjunkunata, mankukunata, syigukunata, kujukunata ima’ nir.

²² “Chaymanta tardikaqnaqa chay sribikuqqa niran: ‘Taytituy, qam nimashaykinullatami

rurashana kani. Piru kanraqmi lugar samananllapapaqqa' nir.

23 "Chaynu nitinmi, chay mantaqninqa niran: 'Riy chay yatanchikllapa nankunaman. Chaymi tukuyta willay shamur yaykamunqallapa wasiy untanankaman.

24 Chaqa nishami kani, chay puntata inbitashaykunaqa manana mikunanpaqnachu wasiypiqa' nir".

*Michka qischakarmapis kriyishanchiknula shachinakushunllapa
(Mt 10.37-38)*

25 Chaymantaqa achka runakunami Jesuspa ik-inpiqa puriranllapa. Chaymi payqa tikrakar chay runakunataqa niran:

26 "Mayqan nuqaman shamunar piru ashwan taytantaraq, mamantaraq, warmintaraq, wamrantaraq, uknintaraq, paypa kwirpuntaraq munarqa, mana yaĉhakuqniykuna kaytaqa puytinllapachu.

27 Chaynulla mayqantapis nuqapi kriyishan-rayku kruspi wanuchinar qischatinllapa man-chakur mana nuqallawan purinaqkunaqami, yaĉhakuqniy kaytaqa mana puytinllapachu.

28 "Nishushayllapanu, mayqannikillapapis uk atun wasita ruranarqa, ɿmanachu puntataqa alli tantyankillaparaq michkatami wasipiqa gastashaq nir?

29 Chaynu mana tantyar, simintuta rajar chay-manta shachiq qallarir mana tukchitkillapapaqa, tukuy asipashunqallapa kushikur.

³⁰ Kaynumi niyanqallapa: ‘Kay runami ruraq qallariran, piru manami tukchiyta puytishachu’ nir.

³¹ “Manaqa uk mantakuq, uk mantakuqwan maqanakuq rirqa, ¿manachu naypaqtaqa yarpuyanqa: Dyis mil suldaduykunawanqachu binsiyashaq chay binti mil suldaduyjun chaytaqa, nir?

³² Mana binsiyta puytiq yupay karqa, chay uk mantakuqqa karullapiraq katin, kaçhakuyanqa rugakutin shumaqchakananllapapaq.

³³ Chaynullami qamkunamanta mayqannikilapapis naypaqta imaykillapa kaqkunata mana dijarqa, yaçhakuqniykuna kaytaqa mana puytinkilapachu.

*Kaçhimi imanupiqa lampaqyan
(Mt 5.13; Mr 9.50)*

³⁴ “Kaçhiquami kusala sirbiq. Piru imanupi lampaqyarqa, ¿imanuna qashanqa sirbinqa?

³⁵ Manami allpata shumaqchananpaq, chaynulla wanulapaqmapis sirbinnachu. Ashwanmi chaynu mana sirbitinqa itakunchikna. Chaymi rinriyjun kaqkunaqa uyakur intrakayllapa”.

15

Jesusmi kumparasunta ruraran uysha chin-qashawan

(Mt 18.10-14)

¹ Romapaq tukuy impwistuta kubrakuqkuna, uchasapakuna ima qimikaranllapa, Jesusta uyakuq.

² Kay runakunaryakumi fariseukuna, Moisés mantakushanta yaŷhar yaŷhachikuqkunaqa, jura-par kaynu rimaqllapa Jesuspaqqa: “Kayqami tukuy uchayjun runakunawan tantakar pulla mikunllapa” nir.

³ Chaynu niyatinqapami Jesusqa kay kumparasunta parlaran chay rimaqkunataqa kaynu nir:

⁴ “Qamkunapa mayqannikillapapis kanman syin uyshaykillapa. Chaymanta chay syin uyshaykillapamantaqa uksitu chinqanman. Chaynu chinqatinqa, ¿manachu chay wakinkunataqa chaylapi dijar rinkimanllapa chay chinqasha chaypaq maskakuq tarinaykillapakan?

⁵ Chaymi nishaykillapa: Ashwan tarirnaqa kusa aligrina riyankillapa kanqa uyshitaykitaqa matanqakurna.

⁶ Wasiman charnaqta tukuy ayllu kikunata, amiguykikunata tantar niyankillapa kanqa: ‘Aligriyashunllapa kananqa, chay uyshayta chinqachisha karay, chaytaqa tarishana kani’ nir.

⁷ “Chaymi nishaykillapa: Chaynumi unaq sylipi Dyusninchikpis aligriyan, uk runa uchanta dijar payman tikrakatinqa. Chay wakin achka mana uchayjunchu kani niqkunapaqqa mana yaqqa kwintachakanchu. Chaqa paykunaqa ninllapa manari uchayjunnachu kanchikllapa nir.

Jesusmi kumparasunta ruraran qillay chin-qashawan

8 “Uk warmi dyis qillayniyjun kayar, imanupi ukta chinqachinman. Chaynu chinqachirqa, ɿmanachu lamparanta kachkar, wasinta pichar ima manyaqla maskakunman tarinankaman?

9 Chaymi chay warmiqa, qillayninta tarirnaqa amigankunata, riqsinankunata tantar ninman: ‘Aligriyashunllapa, tarishanami kani chay qillayniya chinqachishaytaqa’ nir.

10 “Chaymi nishaykillapa: Imanutaq kay warmisita qillayninta tarir aligriyan, chaynumi Dyusninchikpa angelninkunapis kusata aligriyan, uk runa uchanta dijar Dyusmanna tikrakatinqa nir”.

Jesusmi kumparasyunta ruraran uk runa wamranta pirdunaqwan

11 Jesusqami kay kumparasyuntapis parlakuran:

“Uk runami ishkay wamrayjun karan.

12 Chaymi uk kutiqa chay wamrakaq chayqa taytanta nir: ‘Taytay nuqapa partiy kaq irinsyayta qumay’ nir. Chaynu nitinqa taytanqa irinsyantaqa ishkantinta wamrankunataqa quran.

13 “Chaymanta ayka diyakaqmantaqa chay wamrakaq wamranqa, taytan irinsyanta qushanta limpula rantikur, qillaywan riran uklaw nasyunta. Chaynu rirmi chaypiqa munashannulla tar, riqchaq imakunata rantir ima tukchiran qillaynintaqa.

14 “Chaymanta limpu qillayninta gastar tukchishana katinqa, chay nasyunpiqa allipla mallaq tyimpu karan. Chaymi payqa allipla mallaqpaqna puriran.

15 Chaynu mallaqnarmi, chay nasyunllamanta uk runaman qimikaran trabajachinanpaq. Chaymi chay runaqa kačharan kuchikunata michinanpaq.

16 Piru chay wamraqami kusalata mallaqnashanrayku kuchipa mikunanta miku-natinmapis, mana mayqanpis qararanllapachu imalatapis.

17 “Chaynu mallaqpaq qischakarmi kaynu nir yarpuran: Taytaya wasinpimaqami kusa achka sirkikuqkuna unta mikur ima tanllapa. jNataq nuqa-shuypaqayaypi mallaqpaq wanuyanina!

18 Dijur taytaya wasinman tikrakar, taytaya taqa nishaq: ‘Taytay, uchakushami kani Dyusmanta, qammantapis.

19 Chaymi, manana wamraykipaq riqsimanaykipaqqa allinchu kani. Ashwan riqsimay trabajadurnikunata yupay’ nir.

20 Chaynu nirmi, tikrakaranna taytanmanqa.

“Chaymanta wasinman chayatinnaqa, taytanqa largukaqlapi rikar, kusalata llakir kallparan wamrantaqta tariq. Tarirnaqa abrasar muchar saludaran.

21 Chaymi wamranqa niran: ‘Taytay, nuqaqami uchakusha kani Dyusmanta, qammantapis. Chaymi manana wamraykipaq riqsimanaykipaqqa allinchu kani’ nir.

22 “Chaynu nitinmapis, taytanqa sirbikuqninkunata mantaran kaynu nir: ‘Kanan-llami shumaq račhpata rikar yakachipamayllapa; didunpi surtijata yakachiyllapa, chaynulla llanqichiyllapa ima’ niran.

²³ Chaynullami chay runaqa sirbikuqnninkunataqa niränpis: ‘Kusa mas gurdü animalta apamur wanuchiyllapa, fyistata rurar mikunallapapaq.

²⁴ Chaqa kay wamraymi wanusha yupayna karan. Nataq kanan-shuypaq kawsamusha yupayna. Chinqashami karan, tarishanchikllapanakananqa’. Chaynu nirmi fyistata ruraq qallari-ranllapanaka.

²⁵ “Chaykamanmi, chay byijukaq wamranqa chakranllapiraq karan. Chaymanta wasinman chamuyarnaqa, uyaparan takiqllapata.

²⁶ Chaymi chay sirbikuqkunamanta ukta qayamur, imatataq chay wasinpiqa rurayanllapa, nir tapuran.

²⁷ Chaynu taputinmi chay sirbikuqqaniran: ‘Wamrakaq ukniki tikrakamur kusa allin chamusha katinmi, taytaykiqa animalta wanuchichimashallapa, fyistata rurananpaq’ nir.

²⁸ “Chaynu willatinqami, chay wamraqa al-liplata piñakur wasi rurimanqa mana yaykunaranchu. Chaymi taytan lluqshimur rugaran ruriman yaykunanpaq.

²⁹ Piru chay wamranqami niran: ‘Taytay, nuqamaqa michka añutataq sirbishusha kani. Piru chaynu sirbishur, qam munashaykilata ruratiy়mapis manami uk taksha chibulamatapis qumashaykichi, amiguykunawan fyistakunay-paqla.

³⁰ Nataq kay wamrayki qillayninmatapis yanqa warmikunawan tar tukchir, chamutin-shuypaq, ashwan paypaqla fyistamatapis rurayanki mas

gurdulla animalnikita wanuchir ima'.

³¹ “Chaynu wamran nitinqa, taytanqa niran: ‘Wamray, chaqa qamqa nuqapaqa maydiyapis pullay kankiri. Chaymi tukuy imay kaqkunaqa qampaqna.

³² Piru kay ukniki tikrakamusha chaypaqqami allin fyistata ruranapaq. Chaqa payqa wanusha yupay chinqasha karan. Piru ashwan kananqa allinta tarishanchik. Chayrayku fyistikuyanchik’ nir”.

16

Jesusmi kumparasyunta ruraran, uk runapa kaqninkunata rikaqwan

¹ Jesusqami kaytapis parlaran yaĉhakuqninkunataqa:

“Karanmi uk kusala imayjun runa. Paypami kayaq uk runa tukuy imankunata rikaq. Chaymi ukkuna riranllapa amunta willaq, chay kuytakuq runaqa, imaykunata gastayan nir.

² Chaymi chay kusala imayjun runaqa kuytakuqnintaqa qayamur kaynu niran: ‘¿Imanutaq qampaq willamayanllapa chayqa? Willamay, ima imatataq rurashayki. Chaqa mananari imaykunata rikanaykipaqla allinchu chay willamashanllapanulla chiqapta imaykunata gastakuyatkiqa’.

³ “Chaynu nitinqa, chay kuytakuqqa yarpuaq ĉurakaran: ¿Imatana kananqa rurashaq manta-maqniy trabajuymanta itakumatinqa? Chaqa manari jwirsaylamapis kanchu ĉhakrakunapi trabajanaypaqqa. Chaynulla kusatami pinqakuni limusnakunata mañakunaypaqpis.

4 Chaynu yarpupakuyarmi chaymantaqa niran: ‘Yaĉhaninami imata rurashaq nirmapis, trabajuy-manta itakumatin runakuna wasinpi samachimanapaqqa’.

5 “Chaynu yarpurmi patrunninta wakin dibiq runakunata qayamuran. Chaymantaqa punta ĉhasha chaytaqa niran: ‘¿Michkatataq patrunniy-taqa dibiyanki?’.

6 Chay runaqa niran: ‘Syin butija asaytitami dibiyani’. Chaynu nitinqa, chay kuytakuqqa nir-an: ‘Kaypimi risibuyki. Samar sinkwintalapaqna ruray risibuykitaqa’.

7 Chaynu nirnaqa chaymanta uktana tapu-ran kaynu nir: ‘Qamqa, ¿michkatataq dibiyanki?’ Kayqami niran: ‘Syin kustal trigutami dibiyani’ nir. Chaymi chaytapis niran: ‘Kaypi risibuyk-iqa. Samar ruray uchinta kustalpaqlana risibuyk-itaka’.

8 “Chaynu tukutinmi, chay mantakuqninqa yaĉharan chay imankunata kuytaq runaqashi kusala bibu karan imata rurananpaqpis nir. Chaymi nishaykillapa: Chiqapta Dyuspi mana kriyiqkunaqa, paykunapalla imankunata rurananpaqqa allipta rurayta yaĉhanllapari, Dyuspi kriyiqkuna imankunata rurananllapamantaqa.

9 “Piru kay pachapi, chay tukukaq qillaynikilla-pata yanqalla gastanaykillapamantaqa, ashwan ukkunata yanapayllapa, paykunapis amiguykil-lapan kar Dyusta kasunanllapapaq. Chayna maydiya chay qillaynikillapa tukukatinqa Dyus-ninchikna pullakushutinllapa pay kayashanpi, tukuy tyimpu kawsanaykillapapaq.

10 “Chaynulla nishaykillapapis: Mayqanpis mana imanu tukur, tantyarkaqlapi allinta imatapis rikarqa, achka kaqpipapis chaynulla kanqa. Nataq tantyarkaqlapi imanu tukur, imatapis mana allinta rikarqa, achka kaqpipis chaynulla kanqa.

11 Chayrayku kay pachapi yanqa imankunata mana shumaq allinta rikatkillapaqa, ¿mayqan-nari kunfyashunqallapa Dyuspa chiqap shumaq imankunapaqmaqa?

12 Ukkunapata mana allinta imankunatapis rikatkillapaqa, ¿mayqanna kunfyar qushunqallapa qamkunapa imaykikuna kananpaq kaqtaqa?

13 “Chaymi nini, manami mayqan sribikuqpis ishkay runata chay kutilla sirbiytaqa puytinchu. Chaqa uknintami munayanqa, nataq ukninta-shuypaqa chiqniyanqa. Manaqa ukninta allinta rikayanqa, nataq ukninta-shuypaqa musyayanqa. Chaynulla manami allinchu Dyusninchikta sirbiyar chay kutilla qillaryninchiklapaq chaynulla wakin imanchikkunalapaq yarpur kawsanapaqqqa”.

14 Fariseukunami qillaryta kusalata munapakuq karan. Chaymi Jesús chaynu rimatin uyakurlapaqa, burlakar asiparanllapa.

15 Piru Jesusqami niran:

“Qamkunami runakunapa naypanpiqa kusa runa nishunanllalapaq imatapis rurankillapa. Nataq Dyusqami riqsishunllapa shunquykillapapi imanu kankillapa nirmapis. Chaqa runakuna kusa ima kani nitinllapaqa, Dyusqa mana allinpaqchu riqsin nir.

Jesusmi yaĉhachikuran Moisés mantakushanpaq

¹⁶ “Dyusninchikpa rimaqninkuna chaynulla Dyus nitin Moisés mantakushankuna imaqa, Juan shamunankaman Dyuspaqqa intrachikuranllapa. Nataq chaymanta-pachaqa imanumi Dyus mantakuyashanman yaykuya puytinchik nir yaĉhachikunillapa. Chaymi Dyus mantakuyashanmanqa tukuyla imanullapis yaykuya kamanllapa.

¹⁷ “Piru chaynu nishutiyllapaqa amami yarpunkillapachu, Dyus nitin Moisés mantakushankunaqami manana kumplikayanqanachu nirqa. Ashwanmi syiluwan, pacha tukukatinmapis, Dyus nitin Moisés mantakushanqa tukuyla kumplikanqa.

¹⁸ “Chaqta nishaynumiri mayqan runapis warminta dijar ukwan kasararqa, kusala saqratana uchakuyan. Chaynulla mayqanpis chay itakukasha warmiwan kasaraqpis kusala saqratana uchakuyan.

Lazaruwan kusala imayjun runa

¹⁹ “Karanmi uk runa kusala imayjun. Paymi kusala ĉhaniyjun raĉhpakunata mudakuq, chaynulla waran waran kusala shumaq fyistakunata rurar, kusalata mikuqlapa ima.

²⁰ Chaynullami karanpis uk runa mana imayjun Lázaro shutiq. Paypa kwirpunmi qiri intiru karan. Chaymi, chay kusala imayjunpa punkunlapi takuq.

²¹ Kay mana imayjun runitumi, kusalata mallaqnashanrayku, chay kusala imayjunpa

mikunan ratashanlawanmapis untachikunayaran. Chaynulla allqukunamapismi chay runapa qirintaqa qimikar llaqwaq.

22 “Chaymantami chay mana imayjun runituqa wanuranna. Chaymi angelkunaqa aparan Abrahamwan pulla kananpaq Dyuspa luryanpina. Chaynullami chay kusa imayjun kaqpis wanuranna. Chaymanta pamparanllapa.

23 Chayna chay kusa imayjun runa infyirnupi qischakayarqa, syiluman chapakur, unaq maypi rikaran Abraham Lazaruta qichqakusha taqta.

24 Chaymi kaynu nir qaychakuran: ‘¡Taytay Abraham, llakipamastuy-ari! Kačhamuy Lazaruta didunpa puntitanta yakupi nuyuchir, qalluya nuyuchinanpaq. Chaqa kay ninapimi kusata qischakayani’ nir.

25 “Piru Abrahamqa niran: ‘Wamrituy yarpuyari qam kawsayatkillaga mana imaykipis faltashuranchu. Nataq Lázaro-shuypaq qischakaaq. Kananqami payta kaypi kunsulanllapa. Nataq qamqa qischakayankina.

26 Chaynullami nuqanchikkunataqa uk kusala manchayapaq raqra chiqanchamayanchikllapa. Chaynu katinmi kaymanta, qamkuna kayashaykillapaman pasanarmapis mana puytinllapachu. Chaynulla qamkuna kayashaykillapamanta kaymanpis mana pasamuyta puytinllapachu’ nir.

27 “Chaymi chay kusa imayjunqa niran: ‘Chaynu katinqa rugashaykiri Taytay Abraham, Lazaruta kačhanaykipaq taytaypa wasinman.

28 Chaqa chaypimi kan sinku irmanuykuna. Chayna paykunata willatin ama shamunan-paqchu kay lugarman qischakaqqa' nir.

29 “Abrahamqa niran: ‘Paykunaqami Moisés iskribishankunata, chaynulla Dyuspa rimaqninkuna iskribishankunata ima liyirna intrakar kasunqallapa’.

30 “Nataq chay kusa imayjun runaqa niran: ‘Chiqaptami ninki Taytituy Abraham. Piru uk wanusha kawsamur, paykunaman rikaritinqami paykunaqa Dyuspina kriyianqallapa’ nir.

31 “Piru Abrahamqa niran: ‘Moisés iskribishanta, chaynulla Dyuspa rimaqninkuna iskribishanta mana kasurqa, manami kriyinqallapachu michka uk wanusha kawsamur paykunaman rikaritinmapis’ nir”.

17

Kuytawkish uchakutkillapa (Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

1 Jesusqa yaĉhakuqninkunata niran:

“Maydiyapismi chay uchakuchikuqqa kayanqalla. Piru jimananaqaraq, runa masinta uchakuchiqqa!

2 Chaynu tukuq runataqami kusala allin kanqa kunkanpi marayta watar mar yakuman itakanllapapaq, chay nuqapi chayraq kriyiqkunata uchakuchinanmantaqa.

3 Chayrayku qamkunamaqa kuytakayllapa. Imanipi ukniki uchakutinqa, anyay. Chaynu willatki, shamur pirdunamay nishutinqa, pirdunay.

⁴ Chaymi ukniki qamta mana allinta rurashur uk diyalapi michka syiti kuti uchakur, chaymanta syiti kuti shamur qammantami uchakusha kani nishutinqa, pirdunay”.

Apustulkunami masta kriyyita munaranllapa

⁵ Jesuspa yaĉhakuqninkunaqami, kaynu nir mañakuranllapa:

—Taytituy, yanapamayllapa masta qampi kriyinayllapapaq.

⁶ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran paykunataqa:

—Imanutaq chay mustasa qirupa simillitanmaqa kusa llampitu, chaynu pitilamatapis allita Dyuspi kriyir, kaypi qiru shayan chayta ‘Rir mar yakupi shay’ nitkillapaqa, rinman.

Uk sirbikuqpa rurayninkuna

⁷ “Qamkunapa kanman uk sirbikuqnikillapa. Chaymanta chay sirbikuqqa rinman michikuq manaqa yapukuq. Chaymanta ĉhamutinnaqa ɿmayqannikillapataq ninkimanllapa: ‘Yaykamur taytituy mikuy’ nirqa?

⁸ ¡Manami! Ashwan niyankillapa kanqa: ‘Yaykamur mikunayta rurar qaramay, upyachimay nuqataraq. Chaymantana qamqa mikunki upyankimapis’ nir.

⁹ Chaynu imata ruratinpis, sirbikuqnikillapataqa mana ‘Payji’ niyankillapalamapischu kanqa imapaqpis.

¹⁰ “Chaynu chay sirbikuq yupay qamkunapis, Dyus nishushanllapata rurar tukchishana karmapis, ashwan niyllapa Dyustaqa: ‘Nuqakunaqami, mana sirbiq sirbikuqnikichu

kanillapa. Chaqa mastaqachu imatapis rurashama katiyllapa, chay ruranayllapapaq karan chaymantaqa' nir".

Jesusmi allicharan dyis ismuyaq runakunata

¹¹ Jerusalenman riqnuqa Jesusqa pasaran Samariapa, Galileapa lugarninkunata.

¹² Chaynu riyarqa uk pwiblituman ñcharan. Chaypimi, dyis ismuyaq runakuna Jesustaqa tariq shamuranllapa. Piru wakaqlapi kidaranllapa Jesusmantaqa.

¹³ Chaymi kaynu nir qayñchakuranllapa:

—¡Yañchachikuq Tayta Jesús, llakipamastuylla-pari! nir.

¹⁴ Chaynu nitinllapa, Jesús paykunata rikarqa, nirán:

—Rir kurakunaman ñhayllapa, paykuna yañchananpaq alliyashaykillapanira nir.

Chaynu Jesús nitinqa, nanta riqnula alliyaranllapanira.

¹⁵ Chaynu alliyatinllapanara, chay paykunamanta uk runaqa, chay riyashanlamanta ashwan tikrakamuran kusa jwirtita rimar Dyusta alabaqnuna.

¹⁶ Jesusman ñcharqa, naypanlapi qunqurikur pachaman pukñchirar payji nirán. Kay runaqami Samariamanta karan.

¹⁷ Chaymi Jesusqa nirán:

—¿Manachu chay dyis qishaqkunaqa tukuynikillapa alliyaraykillapa? ¿Chaqa maypitaq chay wakin nwibi runakunaqa?

¹⁸ ¿Kay furastiru runalachu, Dyusta payji ninan-paqla, intrakasha?

19 Chaynu nirnaqa, chay alliyasha runataqa niran:

—Sharir riyna. Kriyishaykiraykumi alliyashaykina, nir.

*Imanumi ñhamuyanqa Dyuspa mantakuyninqa
(Mt 24.23-28, 36-41)*

20 Chay fariseo runakunaqami Jesustaqa tapuran, maydiyashi Dyuspa mantakuyninqa ñhamuyanqa, nir. Chaymi taputinllapaqa, payqa niran:

—Dyuspa mantakuyninqami mana kwintata qukayatkillapa ñhamunqa.

21 Chaymi mana mayqanpis ninqachu: ‘Käypina mantakuqqa’, manaqa ‘Wakpina’ nirqa. Chaqa mana kwintata qukayankillapachu. Ashwanmi, Dyuspa mantakuyninqa qamku-nawanna.

22 Chaynu nirqa, yañhakuqninkunataqa, niran:
“Qamkunapaqqami ñhamunqa uk diya. Chaymi qamkunaqa chay diyakunapiqa Dyusmanta Shamuq Runata alliplata rikanankillapa uk kutilamapis. Piru manami rikankillapachu.

23 Chaymi wakin runakunaqa ninqallapa: ‘Käypimi Dyusmanta Shamuq Runaqa’ nir. Ukkuna-shuypaqa ninqallapa: ‘Wakpimi’ nir. Piru qamkunaqa chaynu nishutinllapamapis, ama kriyinkillapachu.

24 Chaqa Dyusmanta Shamuq Runa tikraka-murqami, kusa shutilla rikarimunqa, imanuchi rilampamaqa uklawmanta uklawkaman intirula llipyalla achkirachikun, chay yupaymi kanqa.

25 Piru naypaqtaqami alliplata qischanqalla-paraq. Chaynulla kusa ñchiqnikasha ima kanqa.

26 “Chaynu rurayatinllapamapis chaymantaqa, imanūchi Noepa tyimpunpi pasaran, chaynumi pasanqa Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamutinqa.

27 Chay Noepa tyimpunpiqami runakunaqa mikuqlapa, upyaqllapa, kasaraqllapa chaynulla kasarachikuqllapa ima. Piru chaymanta Noé wampuq wasiman yaykutin, allipla saqra tamya shamur untaran tukuy pachapi. Chaymi yaku untatinqa, tukuyla runakuna wanur tukukaranllapa.

28 Chaynulla Lotpa tyimpunpipis pasaran. Runakunaqa mikuqlapa, upyaqllapa, rantiqllapa, rantikuqllapa, tarpukuqllapa, wasikunatapis rurar taqllapa ima.

29 Piru chaymanta Lot chay Sodoma pwiblumanta lluqshitinqa, unaq sylimanta ninawan asufri ishkimutin, tukuy wakin runakunaqa wanur tukukaranllapa.

30 Chaynumi Dyusmanta Shamuq Runa tikrakamutinpis pasanqa.

31 “Chaymi nishaykillapa: Mayqanpis uk wasipa ananpi karmapis amami ishkimunqachu, imanta lluqshichinanpaq nirqa. Chaynulla, mayqanpis ĉakranpi karqa amami wasinman rinqachu.

32 Chaqa yarpuyllapari, Lotpa warminpaq.

33 Chaymi nini, imanupis bidanta washanaqqqa, ashwan wanunqa tukuy tyimpupaqna. Nataq kay bidapi Dyusrayku wanuqkuna-shuypaqa, ashwan tukuy tyimpu kawsananpaqna kayanqa.

34 “Nishaykillapapis: Uk tuta ishkay

uqlanakusha punuyatinllapamapis, ukninta apar, ukninta-shuypaq dijanqa.

³⁵ Chaynullami ishkay warmikuna kutakuyat-inpis, ukninta apar, ukninta-shuypaq dijanqa.

³⁶ [Ishkay runakuna chakrapi katinpis, ukta apar, uktaqa dijayanqal].

³⁷ Chaynu nitinqa, paykunaqa tapuranllapa Jesusataqa:

—¿Maypitaq Taytituy chaynuqa kanqa? nir.

Jesusqa paykunataqa, niran:

—Maypičhi wanusha katin, chaypimi tanta-kanqa shinkukuna. Chaymi yačhankillapa maypimi chayqa kanqa nirmapis.

18

Jesusmi kumparasyunta ruraran mana shaykuq mañakunapaq

¹ Jesusmi kay kumparasyuntapis parlar intrachikuran, paykuna maydiyapis ama disanimakurchu Dyusman mañakunanllapapaq.

² Niranmi:

“Uk pwiblupimi karan uk jwis. Paymi Dyusta mana manchar, runakunamatapis mana rispi-taqchu.

³ Chaynullami chay pwiblupiqa kaqpis uk byuda warmi. Paymi uk prublimayjun kaq. Chaymi jwisman rir mañakuran, chay kuntraqninwan arriglachinanpaq.

⁴ Piru chay jwismi waran waran ritinmapis mana kasuqchu chay warmitaqa. Chaymantaqami yarpur niran: Nuqa, Dyusta mana kasunichu. Chaynulla runakunatapis mana rispitancihu.

5 Piru chaynu katiymapis kay warmisita qillakachimayan. Chayraykumi paytaqa yanapashaq amana mas shamur qillakachimananaqpnachu nir”.

6 Chaynullami Amitunchikqa niränpis:

“Mana allin jwis chaynuta ruratinqa,

7 ashwan ¿Dyusninchikmaqachu mana kasuyanqa chay paypa kaqninkunata unaqpis, tutapis paypaq llakir mañakutinqa? ¿Yarakuchiyanqaraqchu?

8 Nishaykillapapis: Manami yarakuchirchu yanapar washayanqa. ¿Piru Dyusmanta Shamuq Runa shamurqachu, mayqanllataqa tariyanqaraq kriyiqta? nir”.

*Jesusmi kumparasunta ruraran fariseuwan,
impwistuta kubrakuqwan*

9 Chaymantami Jesusqa uk kumparasunta rurar tukuy chaypi kaqkunataqa intrachiran. Chaqa chaypi kaqkunamanta wakinqami, mana uchayjun yupay tukur ukkunataqa mana kwintachaqchu.

10 Chaymi niran:

“Ishkay runami riranllapa Dyusta adurananllapa wasiman mañakuq. Ùkqami karan fariseo; nataq ukqa Romapaq impwistuta kubrakuq.

11 Chay fariseuqami shasha kaynu niyaran paylla alabakar: ‘Tayta Dyus, nuqaqami payji nishuni mana chay wakinkuna yupay kashayrayku. Chaqa wakinkunami suwakuqkuna, malukuna, ukwan ukwan punuqkuna ima. Chaynulla nuqaqa manami kay impwistuta kubrakuq runa yupaychu kanipis.

12 Nuqami ayunani simanapaq ishkay kuti. Chaynulla dyis parti ganashaymanta ukta qushuni' nir ima.

13 "Piru chay impwistuta kubrakuq-shuypaqqa karukaqlapi sharan. Chaymi mana syiluman-mapis chapakunayaqchu. Ashwanmi malay nir yarpur qasqunta takar niyaran: '¡Tayta Dyus llakipamay-ari! ¡Nuqami chiqap uchayjun kani!' nir.

14 "Chaymi nuqaqa nishaykillapa: Kay impwistuta kubrakuqqami, wasinmanqa tikrakaran, Dyus uchankunamanta pirdunar llakipashana katin. Nataq fariseo-shuypaqqa mana. Chaqa mayqan kusa kani niqtaqa, mana kusapaqchu Dyusqa riqsin. Ashwan mana kusa kani niqtaqa, maydiyaqa kusa nishapaqna riqsinqa".

*Jesusmi wamrakunata bindisiran
(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)*

15 Chaymantami Jesusmanqa wamritukunata aparanllapa bindisinanpaq. Piru chay yaĉhakuqninkuna chaynu wamritukunata apaqta rikarqa, chay apaqkunataqa anyaq churakaranllapa.

16 Chaymi Jesusqa paykunata qayar, kaynu niran:

—¡Ama arkarchu, dijay nuqaman shamunqa wamritukunaqa! Chaqa Dyus mantakuyashan-qami kay wamritukuna yupay mana kwintachay-paq kaqkunalapaq.

17 Chiqaptami nishaykillapa: Dyus mantakuyashanman yaykunaqkunaqami kay wamritukuna yupay kanqallapa. Chaqa mana

chaynu karqami Dyus mantakuyashanmanqa
mana yaykunqallapachu nir.

Kusala imayjun runami Jesuswan parlaran
(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

18 Uk mantakuqmi Jesusta tapuran kaynu nir:

—Kusa allinla Yačhachikuq Taytituy, ¿imatataq rurayman, tukuy tyimpupaqna kawsanaypaqqa? nir.

19 Chaymi Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq kusa allin nimanki? Allinla kaqqami kan ukla. Payqami Taytay Dyus.

20 Chaqa qamqami yačhankina, Dyus tukuy mantakushankunataqa. Chaypiqami nin: ‘Ama uk uk warmiwan punuychu; ama wanuchikuychu; ama suwakuychu; ama uknikipaq llullakur rimaychu chaynulla taytaykita, mamaykita kasuy’ nir.

21 Chaynu nitinmi, chay runaqa niran:

—Tukuy chaykunataqami takshaymanta-pacha rurashana kani nir.

22 Chaynu nitin uyarmi, Jesusqa niran:

—Uksitumi faltashuyanraq ruranaykipaqqa: Rir, tukuy imayki kaqta rantikur qillarynikitaqa mana imayjun kaqkunata quy. Chaynuqami unaq sylupiqa mana tukukaq imaykitana tarikunki. Piru chay nishushayta rurarnaqami, shamutki nuqawanna rishun nir.

23 Piru chaynu Jesús nitin uyaparqami, kusalata llakiran. Chaqa kusala imayjun-ari karan.

24 Chaynuta rikarmi, Jesusqa niran:

—¡Kusa trabajusuraq kanqa chay kusala imayjun kaqkuna, Dyus mantakuyashanman yaykunanpaqqa!

25 Ashwanmi chay kusala imayjunkuna, Dyus mantakuyashanman dasla yakyunanmantaqa, uk kamillu dasla pasayta puytinman uk awjapa uchkitunta nir.

26 Chaymi uyakuqkunaqa, tapuran Jesustaqa:
—Chaynu katinqa ñpitaq washakayta puytiyanqa? nir.

27 Chaynu nitinmi Jesusqa niran:
—Runakunapaq mana ruraypaq kaqkunamapismi, Dyuspaqqa imapis ruraypaq nir.

28 Chaynu nitinmi Pedruqa niran:
—Taytituy, nuqakunamaqami tantar imaylapakunata dijashana, qamwanna purinillapa.

29 Chaynu nitinmi, payqa niran:
—Chiqaptami nishaykillapa: Mayqanpis Dyuspa mantakuyinrayku, wasinta, warminta, ukninkunata, taytakunata, wamrankunata dijaqkunaqami,

30 kay pachapiqa kusala achkatana aypangallapa chay dijashanllapamantaqa. Nataq maydiyashuypaqa tukuy tyimpupaq kawsaytana aypangallapa.

*Qashanmi Jesusqa wanushaqna niran
(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)*

31 Jesusqami dusi yañhakuqninkunata wakaqlaman qayar kaynu niran:

“Kananqami rishunllapanana Jerusalenman. Chaynuqami Dyuspa unay rimaqinkuna, Dyusmanta Shamuq Runapaq iskribishanlapakunaqa, kumplikanqa.

32 Chaqa paytaqami mana Israelmanta runakunamanna qukunqallapa. Chaymi paykunaqa

kusalata burlakanqallapa, jurapanqallapa, tuqapanqallapa ima.

³³ Chaymanta-shuypaqqa wipyasha imana karqa wanuchinqallapa. Piru kimsa diyamantaqami qashan kawsamunqa".

³⁴ Chaynu Jesús nitinmapis, yaĉhakuqninkunaqa mana intrakaranllapachu. Chaynulla manami yaĉharanllapapischu imapaqmi willayan nirmapis. Chaqa paykunapaqqami mana intrakaypaqchu karan.

*Jesusmi allicharan uk syigu runata
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)*

³⁵ Jericó pwiblupa shipchanpina Jesús katinqa, uk syigu runa limusnata mañakur nanpa yatalanpi tayaran.

³⁶ Chaymanta kusa achka runa pasaqta syintirqa, tapukuran imataq pasayan nir.

³⁷ Chaymi willaranllapa Nazaretmanta Jesús chayta pasayan nir.

³⁸ Chayraykumi chay syigu runaqa jwirtita kaynu niran:

—¡Davidpa ayllun Jesús, llakipamastuy-ari! nir.

³⁹ Chaynu nitinmi naypaqta riqkunaqa an-yaranllapa uyarananpaq. Piru payqami, ashwan mas jwirtita qaychakuran kaynu nir:

—¡Davidpa ayllun, llakipamastuy-ari! nir.

⁴⁰ Chaymi Jesusqa, das shar kaĉhakuran payman apananllapapaq. Ĥatinnaqa, Jesusqa tapuran:

⁴¹ —¿Imatataq qampaq ruranayta munayanki? nir.

Chay syigu runaqa niran:

—Taytituy, rikakuytami munayani nir.

42 Jesusqa nirán:

—¡Rikakuyñari! Chaqa kriyishaykiraykumi aliyashaykina nir.

43 Chaynu nitinmi, chay kutilla rikakuranna. Chaymi Jesuspa pullanna riran Dyusta alabaqnu. Chayta rikarmi Dyustaqa tukuylla alabaránllapa.

19

Jesuswan Zaqueo

1 Jesusqami Jericó pwibluman ĉharqa, ĉhaypinta pasayaraña.

2 Chaypiqami taq uk kusala imayjun runa Zaqueo shutiq. Paymi Romapaq impwistuta kubrakuqkunapaqa mantaqnin karan.

3 Kay Zaqueuqami kusalata Jesusta riqsiya munayaran. Piru payqami kusa takshala kar, chaynulla kusala achka runakuna kashanrayku mana rikaytaqa puytiyaranchu.

4 Chaymi, rikananpaqqqa Jesús riyashanlawman kusata kallpar rir, unaq qiruman iqaran.

5 Chaymanta Jesús qirupa ĉhakinta pasayarqa, unaqman chapakur Zaqueuta rikarqa, nirán:

—Zaqueo, utqar ishkimuy. Chaqa kananmi wasikipi samayani nir.

6 Chaynu nitinqa, Zaqueuqa chay kutilla ishkimir, kusa aligrila Jesustaqa wasinman aparan.

7 Chayta rikarmi, Jesuspaqqqa kusata runakunaqa rimapakuq qallariranllapa: “Uchasapa runapa wasinman risha samaq” nir.

8 Chaynu niyatillapaqa, Zaqueuqa sharir Jesustaqa nirán:

—¡Taytituy!, mana imayjunkunataqa tukuy imay kaqmanta lamtarta qushaq. Chaynulla mayqanta ingañar imanta suwasha karpis, kwatru kuti masta qushaq nir.

⁹ Jesusqa niran:

—Kay runapismi Abrahampa ayllunmanta kashanrayku, kay wasipi kaqkuna washakananpaq uraqa chamushana.

¹⁰ Chaqa Dyusmanta Shamuq Runaqami shamusha uchanllaparayku chinqasha kaqkunata maskar washananpaqna.

*Jesusmi kumparasyunta ruraran qillaywan
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Chaynu Jesús nitin runakuna uyaparmi yarpuranllapa, Dyus mantakunanpaqqami manana maychu nir. Chaymi Jerusalenman shipchayarnaqa payqa uk kumparasyunta parlaran,

¹² kaynu nir:

“Uk kusa riqsikasha ayllumantami karan uk runa. Chaymi payqa uk kutiqa kusa karu may nasyunman riran numratinllapa tikrakamurqa pwiblunpina mantakunanpaq.

¹³ Piru manaraq riyarqami, dyis sribikuqninkunata qayamur, tukuyninta achka qillaryta qur, niran: ‘Nuqa tikrakamunaykamanqa kay qilayniykunawanqa nigosyuta ruraskinkillapa’ nir.

¹⁴ “Nataq chay pwiblunmanta runakunaqami paytaqa chiqniqllapa. Chaymi ikintaqa kaçhakuranllapa ninanllapapaq: ‘Kay runataqa mana munayanillapachu mantaqniyllapa kananpaqqa’ nir.

15 “Piru chaynu kačhakutinllapamapis, paytaqa numraranllapanā mantakuq kananpaq. Chaymanta pwibluman tikrakamurnaqa, kačhakuran chay sribikuqninkunata qayamunanllapapaq. Chayna tapunanpaq, chay qillayninta qushushayllapataqa, kada runa michkatataq ganachishaykillapa nir.

16 “Chayna punta chayta taputinqa, niran: ‘Taytituy, qillaynikiqami dyis kuti masta ganasha’ nir.

17 Chaynu nitinqa, chay mantakuqninqa niran: ‘Allinpi. Qamqami kusa allin sribikuq kanki. Chaynu chay pitila kaqpi kusa allin karanta rurashaykiraykumi ashwan dyis pwiblukunata mantanaykipaqna numrashayki’ nir.

18 “Chaymantaqa uk sribikuqpis qimikarqa kaynu niran: ‘Taytituy, qillaynikiqami ganasha sinku kuti masta’ nir.

19 Chaymi mantaqninqa paytapis niran: ‘Qamtapis sinku pwiblukunata mantanaykipaqna numrashayki’ nir.

20 “Piru uk qimikar-shuypaqa kaynu niran: ‘Taytituy, kaypimi qillaynikiqa. Ĉuraymi uk pañulapi watar.

21 Chaqa manchakuraymi, kusala marraju kashaykirayku mana tarpukushaykimanta ku-sichakunki, chaynulla mana shikwakushaykikunamanta tantakunki nir, yačhashayrayku’.

22 Chaynu nitinqa, mantaqninqa niran: ‘Mana allin sribikuq, qam rimashaykillawan rikashur yačhani, imanumi kanki nirmapis. Chaqa chaynu nuqa marraju kani nir, chaynulla

mana tarpukushaymanta kusichakuni, mana shikwakushaymanta tantakuni nir yaçharqa,

²³ ¿Imapaqtaq bankuman mana aparayki qillayniyqa ganaskinanpaq? Chaynuqami ashwan tikrakamurqa ganashanwanna aypanayta'.

²⁴ "Chaynu nirqa, wakin runakuna chaypi kaqkunataqa niran: 'Chay runataqa qillayniyta kitar quyllapa, chay dyis kuti masta ganachisha chayta' nir.

²⁵ Chaymi paykunaqa niranllapa: '¡Piru Taytituy, payqa dyis kuti mas qillayniyjunna!'

²⁶ "Chaynu nitinllapami mantakuqqa niran: 'Nishaykillapa: Chay mayqanchi allinta rurashanrayku, imayjun kaqtaqami masta qushaq. Piru chay mana allinta rurashanrayku mana imayjun kaqtaqami, pitila kaqninmatapis limpula kitashaq.'

²⁷ Chaynulla mana mantakunayta munar chiqnimaqkunata-shuypaqa, kayman apamur naypaypi wanuchiyllapa' nir".

*Jesusmi Jerusalenman yaykuranna
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)*

²⁸ Kaykunata nirqami, Jesusqa riranna Jerusalenmanqa.

²⁹ Chaymanta, chay Olivos sirkapa yatan Betfagiman, chaynulla Betania pwibluman yaqqa çhashana karqa, kaçhakuran ishkay yaçhakuqninkunata,

³⁰ kaynu nir:

—Riyllapa, wak naypanchikpi pwiblitu kan chayman. Chayman çharqami, tarinkillapa uk burru wataraqta. Chay burrupiqami

manaraq mayqanpis tasharaqchu. Chayta kaĉhar apamuylapa.

³¹ Nataq, mayqan ‘¿Imapaqtaq burruta kaĉhayankillapa?’ nishutinllapaqa, niyllapa Taytanchikmi ministiyan’ nir.

³² Chaynu nitinqa, yaĉhakuqninkunaqa riranllapa. Chaynu rirllapaqa, imanuĉhi Jesús nisha karan chaynulla burrutaqa wataraqta tariranllapa.

³³ Burruta kaĉhayatinllapanqa amunkunaqa rikarimur kaynu nir tapuranllapa:

—¿Imapaqtaq burruta kaĉhayankillapa? nir.

³⁴ Chaynu nitinqa paykunaqa niranllapa:

—Taytitunchikmi ministiyan nir.

³⁵ Chaynu nirnaqami, raĉhpankunata burrupa ananman ĉhurar aparanllapa Jesusman. Ĉachirnaqa, chay burritupa ananpina tachiranllapa.

³⁶ Chaymi chaynu Jesús burrupa anan ritinqa, runakunaqa naypanta riranllapa raĉhpankunata ĉhukir ima. Chaylatami burruqa riran.

³⁷ Chaynu riyar chay Olivos sirkapa urayn-inman shipchayatinllapanqa, tukuya kriyiqkunaqa kusalata aligriyaranllapa. Chaymi kusa jwirtita rimaq qallariranllapa tukuy milagrukunata rurashanpaq yarpur ima.

³⁸ Kaynumiri niyaqllapa:

“¡Biba biba! ¡Kusa alabakashami kanqa gubyir-nunchik,

Taytanchik Dyuspa shutinpi shamuqqa!

¡Unaq syilupipis aligriyanqallapa!

¡Kusa shumaqtami alabanqallapa
Dyusninchiktaqa!" nir.

39 Chaymi wakin fariseo runakuna chaypi
uyakuqkunaqa, kaynu niranllapa Jesustaqa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, yaĉhakuqnikikunata anyar
uyarachiy nir.

40 Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:

—Qamkunata willashaykillapa, kay runakuna
upallatinllapaqami ashwan rumikunamapis
qayĉhakunqallapa nir.

41 Chaymanta Jerusalén yatanmanna ĉhar chay
pwibluta rikarnaqa, Jesusqa chay pwiblurayku
waqaq qallariran

42 kaynu nir:

“jerusalenmanta runakuna! Kusa allinĉhi
kanman qamkuna kay diyapi kwintata
qukanaykipaq, nuqami shamusha kani
yanapashuq, shumaqta kawsanaykillapapaq
nir. Piru chaypaqqami mana kwintata
qukankillapachu.

43 Ay, qamkunapaqqami kanqa allipla saqra
diyakuna. Chaymi kuntraykikunaqa shamur,
wakmanta kaymanta arkar kurralashurllapa
ima, limpu wanuchir tukchishunqallapa.

44 Tukuyla Jerusalén pwiblupi kaqkunaqa,
tukukanqallapa. Chaypiqami, mana uk rumi, uk
rumipa ananlapimapis llutakashqa kidanqachu.
Chaqa qamkunaqa, Dyus washashuqllapa
shamutinpis, mana kasushaykillapachu”.

*Jesusmi Dyusta adurananllapa wasimanta
rantikuqkunata itakuran*

(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

45 Chaymanta Jesusqa, Dyusta adurananllapa wasiman yaykur, chay ruripi rantikuqkunata, [rantikuqkunata] itakuq churakaran,

46 kaynu nir:

“Dyus nitin iskribikashakunapiqami nin: ‘Wasiyqami nuqaman mañakunanllapalapaq wasi kanqa’ nir. Piru qamkunaqami suwakuqkunapa maçhayninpqaqna tîkrashaykillapa” nir.

47 Jesusqami waran waran, Dyusta adurananllapa wasipi yaçhachikuq. Piru chay kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, chaynulla wakin karguyjun runakunapis, yarpuranllapa imanullapis Jesustaqa wanuchinanllapapaq.

48 Piru manami imanupis wanuchiyyta puytiranllapachu. Chaqa tukuya runakunami Jesús yaçhachikutinqa kusa qasillala uyakuyaranllapa.

20

Jesustami tapuranllapa pipa pudirninwanshi nir

(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

1 Uk diyapimi, Jesusqa Dyusta adurananllapa wasipi Dyuspa shumaq rimayninta imanu washakananllapapaq nir runakunataqa yaçhachiyaran. Chaymantami, charanllapa kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaçhar yaçhachikuqkuna, ruku mantakuqkuna ima.

2 Chaymi kaynu nir tapuranllapa:

— ¡Willamayllapa! ¿Mayqan mantashutintaq tukuy chaykunata rurankiqa?

3 Chaymi Jesusqa niran:

—¡Ma nuqapis tapushutiyllapa, willamayllapa!

⁴ ¿Mayqantaq Shutichikuq Juantaqa kačhamuran shutichikunanpaqqqa? ¿Dyus, manaqachu runakunala?

⁵ Chaynu nitinmi, paynin paynin willanakur kaynu ninakuyaqllapa: “ ‘Dyusmi kačhamuran’ niytaqa manami puytinchikllapachu. Chaqa, chaynu nishallapaqa ‘¿Imapaqtaq mana kriyiraykillapa?’ nimashunllapa.

⁶ Chaynulla manami ‘Runakunala’ niytapis puytinchikllapachu. Chaynu nishallapaqami, runakuna rumillawan sitar wanuchimachuwanllapa. Chaqa chiqaptari yarpunllapa: Juanqa Dyuspa rimaqnin karan nir”.

⁷ Chaymi paykunaqa niranllapa:

—Manami yačhanillapachu mayqan kačhamuran nirmapis.

⁸ Jesuspis paykunataqa niran:

—Chayqa nuqapis manami willashaykillapachu, mayqan mantamatinmi tukuy kaykunata rurani nirmapis.

Jesusmi kumparasunta ruraran mana allin trabajaqkunawan

(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Chaymantaqa tukuy runakunata kay kumparasunta parlaq qallariran:

“Uk runami ĉakranpi ubata tarpuran. Chaymantaqa ayka runakunata trabajanana paq arrintar riran largu mayta, mana das tikrakamuqchu.

¹⁰ Chaymanta kusicha tyimpu ĉhamutinqa, chay ĉakrapa amunqa kačhamuran uk sribikuqninta, chay kusichakushanmanta paypaq kaq partinta

qunanolapapaq. Piru ashwan chay ĉhakrapi trabajaqkunaqami chay sibikuqtaqa aypar kusalata maqar ima mana imatapis qurchu qatiĉharanllapa.

11 “Chaymantaqa qashan kaĉhamuran uk sibikuqninta. Piru chaytapis, chay ĉhakrapi trabajaqkunaqa maqar, jurapar ima mana imatapis qurchu qatiĉharanllapa.

12 Qashan uk sibikuqninta kaĉhamuran. Piru chaytapis chaynullata rurar lisyar ima ĉhakramantaqa itakuranllapa.

13 “Chaynu chay sibikuqninkunata rurar mana kasutinqa, chay ĉhakrapa amunqa nirana: ‘¿Imanashaqna kananqa? Kusala munashay wamraytana kaĉhashaq dijur. Ichapis rispitär kasunmanllapa’ nir.

14 “Chayna wamranta kaĉhatin, chay ĉhakrapi trabajaqkuna rikarqa, ninakuranllapa: ‘Wakmi kay pachataqa irinsyanpaq aypayanqa. ¡Ashwan wanuchishunllapa nuqanchikkunana kay ĉhakrawanqa kidanallapapaql’ nir.

15 Chaynu nirllapa ĉhakramantaqa urqur, wanuchiranllapa”.

Chaynu kumparasyunta rurarqa Jesusqa kaynu nirana:

—Chay ĉhakrapa amun shamurqa, chay ĉhakrapi kaqkunawanqa, ¿imatataq rurayanqa nir yarpunkillapa qamkunaqa?

16 Chaqa chay ĉhakrapi kaqkunataqa rir limpu wanuchir ukkunatana quyanqa chay pachantaqa.

Chaynu Jesús nitinmi niranolapapaq:

—¡Manami chaynuqa kanqachu! nir.

17 Chaynu nitinllapaqa, kusata paykunataqa chapar Jesusqa niran:

—Mana chaynu katinqa, ¿ima nishaq nirtaq, Dyus nitin iskribikashakunapiqa nin?:

‘Chay llutakuqkuna kay rumiqa mana sirbinchu
nir itakushanllapami,
ashwan kusala shumaq rumipaq tikrakashा’
nirqa.

18 Chaymi, chay rumipa ananman mayqanpis rataqqa, limpu limpu llampunqa. Nataq, rumi runapa ananman ratar-shuypaqa, limpu limpu pulbupaq tikranqa nir.

19 Chaynu nitinmi, kurapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna uyaparllapaqa, kwintata qukaranllapa paykunapaq rimayan nir. Chaymi chay kutilla, Jesusta aypar prisunaranllapa. Piru mana puytiranllapachu runakunata manchashanllaparayku.

Jesusta tapuranllapa impwistupaq
(Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

20 Chaymantami ashwan, wakin runakunata kaĉharanllapa mananula Dyuspi kriyiq tukur, Jesusta uyakunanllapapaq. Chayna imanullapis mana allinkunata rimachir, chaylapaqna aypar apananllapapaq Romapa gubirnadurninman.

21 Chaynuta yarpurlapami, kaynu nir Jesustaqa tapuranllapa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, yaĉhanillapami qam yaĉhachikuyashayki, rimayashaykiqa chiqap nir. Chaynu karmi, mana runakunata riparayta yarpunkichu imanu katinmapis. Ashwan qamqami yaĉhachikunki Dyus munashannulata.

22 Chaymi nishunillapa: ¿Allinchu kanqa Romapa punta gubyirnun Cesarta impwistuta pagranayllapapaqqa?

23 Jesusqa chay mana allinta yarpuyashanllapa-paq kwintata qukarmi, niran:

—[¿Imapaqtaq mana allinta rimachir uchachamanayankillapa?]

24 Ma, rikachimayllapa uk qillaryta. ¿Mayqanpa ritratuntaq kay qillarypiqa? ¿Mayqanpa shutintaq iskribikasha? nir.

Chaynu taputinqa, paykunaqa niranllapa:

—Gubyirnu Cesarpami nir.

25 Chaymantami Jesusqa niran:

—Chaynu katinqa, gubyirnu Cesarpa kaqnintaqa payta quyllapa. Nataq Dyuspa kaqnintaqa Dyusta quyllapa.

26 Chaynu Jesús tukuy runakunapa naypanpi rimatinqami, mana imanupis uchachayta puytiranllapachu. Ashwan dispantakar uyaralana kideranllapa.

*Jesustami tapuranllapa wanuqkunapaq
(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)*

27 Chaymantaka ayka Saduceo runakuna riranllapa Jesustaqa rikaq. Paykunaqami ninllapa: “Wanuqkunaqashi manana kawsamunnachu” nir. Chaymi tapuranllapa Jesustaqa:

28 —Yaçhachikuq Taytituy, Moisesmi kaynu nir iskribisha karan: ‘Mayqan warmiyjun kayar, manaraq wamrayjun kar wanutinqa, chay wanushapa ukninnashi kasarayanqa chay

byuda warmiwanqa. Chayna chay wanusha ukninpaqqa wamrayjun kananpaq' nir.

²⁹ Chaqa, uk kutimi syiti irmanukuna karanllapa. Kulakanllapaqa, warmikur manaraq wamrayjunchu kayar wanuran.

³⁰ Chaymi chay ishkay kaq uknin,

³¹ chaynulla kimsa kaq ukninpis chay warmillawan kasararan. Chaynumi syitinllapa chay warmillawan kasarar, manaraq wamrayjun kayar tukuynin wanuranllapa.

³² Chaymantami chay warmipis wanuranna.

³³ Nataq chay wanushakuna maydiya kawsamutinqa ¿mayqannipa warmintaq kanqa chay warmiqa? Chaqa tukuynin-ari kasarasha karan chay warmillawan.

³⁴ Chaynu nitinllapami, Jesusqa niran:

—Kananmi kay bidapiqa kasaranllapa, chaynulla kasarachikunllapa ima.

³⁵ Piru, Dyus munashannullata shumaqta rurar taqkunaqami, wanushanmanta kawsamur uk bidapiqa, manana kasaranqallapanachu. Chaynulla mananami kasarachikunqallapa imamapischu.

³⁶ Chaqa paykunaqa manana wanurchu angelkuna yupayna kanqallapa. Chaynulla, wanushanmanta kawsamushanllaparayku, Dyuspa Wamranna kanqallapa.

³⁷ Chaynumi, ashwan Dyus nitin Moisés chay sarsa rupayashanpaq iskribishanllapi, intrachimanchik, wanushakunaqashi kawsamuyanqa nir. Chaqa ninmi: Dyusqashi, Abrahampa, Isaacpa, Jacobupa, Dyusnin nir.

38 Chaymi, Tayta Dyusqa mana wanushakunapa Dyusninchu, ashwan payqami tukuy kawsaqkunapa Dyusninla. Chaynu katinmi, ¡payapaqqa tukuy mayqanpis kawsayan! nir.

39 Chaymantaqa wakin yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa niranllapa:

—Allintami nishayki Yaĉhachikuq Taytituy.

40 Chaymi chaymanta-pacha, manana mayqanninlapis tapuya yarpuranllapalamana pischu.

*Dyus Akrashan Cristuqa ¿maymantataq shamun?
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)*

41 Chaymantami Jesusqa paykunataqa tapuran kaynu nir:

—¿Imapaqtaq Dyuspa Akrashan Cristuntaqa Davidpa ayllunmanta ninllapa?

42 Chaqa Davidqami paylla Salmos librunpiqa nin:

‘Tayta Dyusmi Amituytaqa kaynu niran:

Tay allilaw qichqayman,

43 maydiya chay chiqnishuqkunata

chakikipa êhakinman êhuramunaykaman nir’.

44 Chaynu Davidpa ayllunmanta Dyuspa Akrashan Cristun katinqa, ¿imapaqtaq Davidqa ‘Amituy’ niran?

Jesusmi yaĉhakuqninkunata willaran kuytakanan-llapapaq

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

45 Tukuyla runakuna uyakutinmi yaĉhakuqninkunata Jesusqa kaynu niran:

46 “Allita kwintata qukarmi, kuytakankillapa Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunamanta. Chaqa paykunaqami

munanllapa atun raĉhpanllapata yakakuyta, chaynulla plasakunapimapis kusala shumaqta saludananllapata ima. Chaymi chay tantakananllapa wasikunapi manaqa mikunarpaq apatinllapamapis, kusa runapaq riqsir chay kusala shumaq samanakunapi samachinanllapata munan.

⁴⁷ Chaynullami chay wakcha warmikunata kitanllapa wasinkunata ima. Piru allin runa ninanllapapaqqami kusala unayta Dyusman mañakuq yupay tukunllapa. Chaymi kusala manchaypaqtana kastigakanqallapa” nir.

21

*Byudapa ufrinditan
(Mr 12.41-44)*

¹ Jesusmi, Dyusta adurananllapa wasipi, rikakuyaran kusa imayjun runakuna, ufrindanta kajunkunaman itatinllapa.

² Chaynullami rikaranpis uk mana imayjun byuda ishkay qillaysitura kajunkunaman itaqlta.

³ Chaymi Jesusqa niran:

—Chiqaptami nishaykillapa: Kay mana imayjun byudaqami, tukuy runakunamanta masta ĉurasha ufrindantaqa.

⁴ Chaqa, tukuy wakin runakunaqami qillaynin subraqlata ufrindakunllapa. Nataq chay mana imayjun byuda-shuypaqami, mana mas qillaynin mikunarpaq katinmapis, limpula ufrindakusha nir.

Jesusmi Dyusta adurananllapa wasita ratachin-qallapa niran

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Chayllapimi, wakinkunaqa kusata parlayaqlapa Dyusta adurananllapa wasipaq, chay kusa shumaq rumikunawan shasha karan chaykunapaq, ufrinditakunata churashanllapakunapaq ima. Chaymi Jesusqa niran:

⁶ “Uk diyami chaymunqa. Chaymi chay diyapiqa kanan kay rikayashaykillapataqa limpu ratachitinllapa, manana uk rumilamapis anapura llutakashaqa kidanqanachu” nir.

Jwisyu diya shipchamuyatinnaqami kaynu pašanqa

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Chaymantaqa Jesustaqa kaynu nir tapuranllapa:

—Yaĉhachikuq Taytituy, ¿maydiyataq chaynuqa pasayanqa? ¿Ima siñalta rikartaq yaĉhayashaqllapa, tukuy chaykuna pasananpaq diyaqa shipchana? nirqa.

⁸ Chaynu nir taputinllapaqa Jesusqa niran:

“Allitami kuytakankillapa ama ingañakanaykillapapaq. Chaqa kusala achkami nuqa yupay tukur shamunqallapa. Chaymi ninqallapa: ‘Nuqami kani Dyuspa Akrashan Cristun’. ‘Chay tukukanan tyimpuqami chaymunqana’ nir. Chaynu nishutinllapamapis, qamkunaqa ama kriyinkillapachu.

⁹ Chayna, wakpi kaypi guerrata rurayanllapa nir, gubyirnupa kuntran tikrakayanllapa nir ima uyaparmapis, ama manchakunkillapachu. Chaqa

chaynumiri pasanqa. Piru chaynu pasatinmapis manaraqmi kay pacha tukukanan tyimpuraqchu kanqa”.

¹⁰ Niränpismi:

“Uk nasyunmanta kaqkunami maqanakunqallapa uklaw nasyunmanta kaqkunawan. Chaynulla uk gubyirnupa kaqninkunapis maqanakunqallapa uklaw gubyirnupa kaqninkunawan.

¹¹ Kusala achka lugarkunapimi pachamapis kusalata kuyunqa. Chaynulla kusala mallaq tyimpu imami kanqa. Qishaykunamapis kusala saqra mana rikashaykillapakuna kanqa, tukuy pachapi. Syilupipis rikankillapa dispantaypaq allipla mana rikashaykillapakunata ima.

¹² “Piru kaykuna manaraq chaynu kayatinqami, qamkunataqa aypashunqallapa, kusata qischashunqallapa chay tantakananllapa wasikunapi. Apashunqallapapis karsilkunaman itashuqlapa. Chaynulla qukushunqallapa gubirnadurkunapa, gubyirnukunapa naypanman ima nuqapi kriyishaykillaparayku.

¹³ Chaynu apashutinllapamapis ashwan qamkunaqa nuqallapaq rimankillapa.

¹⁴ Qamkunaqa, amami llakir yarpupakunkillapachu imataraq rimar washakashunllapa nirqa.

¹⁵ Chaqa, nuqami chay urasqa yanapashaykilapa allipla shumaqta rimanaykillapapaq. Chaymi kuntrashuqkunaqa mana imata nishuyllapatapis puytingqallapachu, allita rimashaykillaparayku.

¹⁶ “Chaynulla nishaykillapapis: Qamkunataqami taytaykillapa, uknikillapakuna,

primuykillapa, chaynulla amiguykikunamapis chay  hiqnishuqkunaman qukushunqallapa. Nataq wakinnikillapallataqa wanuchishunqallapa ima.

¹⁷ Chaymi tukuyla kay pachapiqa nuqapi kriyishaykillaparayku  hiqnishunqallapa.

¹⁸ Piru qamkunapaqami, mana umaykillapamanta uk aqchaykillapalamapis chinqanqachu nuqapaqqqa.

¹⁹ Chayraykumi nuqalapi allita kriyir shachinakurqa tukuy tyimpupaqna kawsankillapa.

²⁰ “Chayna, Jerusal n pwiblupa ridurninman kusa achka suldadukuna  chaqta rikarqa, ya hankillapanana mananami maychu chay pwiblu tukukananpaq kanqa nir.

²¹ Chaymi chay Judea lugarpi kaqkunaqa, sirkakunaman alsakankillapa. Chaynulla, Jerusalenpi kaqkunapis lluqshinkillapa chay pwiblumantaqa. Nataq, chay  chakrapi kaqkunashuypaq amallana tikrakankillapachu chay pwiblumanqa.

²² Chaqa chay diyakunapimi, Dyuspa librun mantakushanpi kastigupaq iskribikashanqa kumplikayan.

²³ ¡Akakaw chay diyakunapi warmikuna ruriyjun, manaqa  u uq wamrayjun kaqkunaqa imananqallaparaq! Chaqa allipla manchakuypaq nanachikuykuna chaynulla kusala saqra manchaypaq kastigumi chay pwiblupiqa kanqa.

²⁴ Wakinkunaqami wanunqallapa kuchilluwan lisyakar, chaynulla wakinkunataqa aypar prisur purichinqallapa tukuy nasyunkunapi. Nataq, Dyuspi mana kriyiq runakunaqa, Jerusal n pwiblutaqa limpu saru hanqallapa,

paykunapaq Dyus imanu kananpaq nishan tyimpu kumplikanankaman.

*Dyusmanta Shamuq Runaqami tikrakamunqa
(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)*

25 “Chaymi siñalkuna kanqa rupaypi, killapi, nullarkunapi ima. Nataq pachapi-shuypaqa tukuy runakuna dispantakashalla kidanqallapa. Chaynulla alliplata manchakunqallapa, mar yaku kusalata maqchikar waqamutin.

26 Runakunami kusata manchakur, imana kay pachapiqa kanan-shuypaqa pasayanqa nir yarpur, limpu dismayanqallapa. Chaqa syilupi tukuy kaqkunamapis kusalata kuyunqa.

27 Chaymantami Dyusmanta Shamuq Runataqa rikanqallapa kusa llipyalla pudirninwan puktaypa rurinta shamuqtana.

28 Qamkuna nuqapi kriyiqkuna, kaynu tukuq qallaritinqa, animuta aypar umaykillapata unaqman alsar nuqapaq chapakunkillapa. Chaqa mananami maychu kanqa washakanaykillappa-paqla”.

29 Chaynupaqmi, kay kumparasuntapis rraran: “Allita rikayllapa igus qiruta, manaqa wakin qirukunatapis.

30 Chaqa chay qiru mushuqmanta qawamuqta rikarqa, yaçhankillapan tamya tyimpuqa shipchana nir.

31 Chaynulla chay nishushaykunata pasaqta rikarqa, yaçhankillapan Dyus mushuqmanta mantakunapaq tyimpuqa shipchana nir.

32 “Chaymi chiqapta nishaykillapa: Chay tyimpupi kaq runakunaqa manaraq wanuyatinraqmi tukuya kay nishushayllapaqa pasanqa nir.

33 Chaqa syilu chaynulla kay pachamapismi tukukanqa. Piru nuqa nishaykuna-shuypaqami mana maydiyalapis tukukanqachu.

34 Kuytakankillapa, amami dijankillapachu yarpuynikillapa chay mana allin ruraykunata rurachishunanllapapaqqqa. Chaynulla ama maçhankillapachu, ama yarpupakankillapapischu kay bidapi kawsayashaykillapapaqqqa. Ama chay jwisyu diyapiqa qamkunata, chay mana allin ruraykuna daskaqla ratachishunanllapapaqchu.

35 Chaqa chay shamuq diyaqami shamunqa kay pachapi tukuy runakuna kawsaqkunaman.

36 Chayrayku, qamkunaqa rikchakushala kar tukuy tyimpula Dyuspi yarpur, payman mañakuyllapa chay saqra kastigukunamantaqa washakarna, Dyusmanta Shamuq Runapa naypanman çhanaykillapapaq”.

37 Chaynumiri Jesusqa, unaqqa yaçhachikuq Dyusta adurananllapa wasipi. Nataq, tutaman-shuypaq chay Olivos sirkapi kidaq.

38 Chaymi, tukuy runakunaqa allaq allaqla riqlalpa Dyusta adurananllapa wasimanqa, Jesusta uyakuq.

22

*Jesustami wanuchiyta yarpuranllapan
(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)*

1 Shipchamuyarannami Pascua fyistapi mana libadurayjun tantata mikuqllapa chay diyaqa.

² Nataq chay kurakunapa mantakuqninkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkunaqa, yarpuranllapa imanullapis Jesustaqa wanuchinanllapapaq. Piru runakunata manchashanlla-paraykumi mana aypayta puytiranllapachu.

³ Chaynu katinmiri, Jesuspa dusi yaĉhakuqninkunapa uknin Judas Iscariotimanqa Satanás yaykuran.

⁴ Paymi riran kurakunapa mantakuqninkunata, Dyusta adurananllapa wasipi kuytakuqkunapa mantakuqninkunawan parlaq, “Imanumi Jesustaqa qushaykillapa” nir.

⁵ Chaynu nitinmi, kusata aligriyar qillayta arniranllapa.

⁶ Chaymi Judasqa “Arí” nir, imanulapis allitarikar maykaqlapipis runakuna mana yaqqa kaq yupay katin, “Rikachishutiyllapa aypankillapa” nir.

*Pascua mikunata kamakachiranllapa
(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1Co 11.23-26)*

⁷ Pascua fyistapi mana libadurayjun tantata mikuqllapa chay diyapinami karanllapa. Chaynulla chay diyapimi uyshitakunata ufrendapaq nir wanuchiqllapapis.

⁸ Chaymi Pedruwan Juantaqa, Jesusqa kaĉharan kaynu nir:

—Rir kamakachiyllapa Pascua fyistapi miku-nanchikllapata.

⁹ Chaynu nitinqa paykunaqa tapuranllapa:
—¿Maypitaq kamakachinayllapata munayanki?
nir.

¹⁰ Jesusqa niran:

—Jerusalén pwibluman ĉharnaqami, uk runa kantarunpi yakuta apaqta tarinkillapa. Chaymi paypa ikinta rinkillapa wasinman yaykunankaman.

¹¹ Chaymantami chay wasipa amuntaqa ninkillapa: ‘Yaĉhachimaqniy়lapami nin: ¿Maylaw kwartuykipitaq yaĉhakuqniy়kunawan Pascua mikunata mikushaq? niyan’ nir.

¹² Chaynu nitkillapami payqa rikachishunqal-lapa wasinpa unaqninpi uk atun kwartu kusala kamakashatana. Chaymi chaypi kamkachinkil-lapa mikunallapapaqqqa.

¹³ Chaynu nitinmi paykunaqa rir, Jesús nishan-nulla tariranllapa. Chaymi chaypina kamakachi-ranllapa Pascua mikunataqa.

¹⁴ Chaymanta mikunallapa uras ĉhamutinqa, Jesusqa apustulninkunawan samaranna misamanqa.

¹⁵ Chaymi Jesusqa paykunataqa niran:
“Kanan manaraq qischakar wanuyashayllami, jalliplata munasha kani qamkunawan pulla tanta-nakur mikunallapapaq!”

¹⁶ Chaqa kanan mikushallapaqami manana qashanqa pullaqa mikushunllapanachu, Dyus qashan mushuqmanta mantakutin, chaypi mikunallapakaman”.

¹⁷ Chaynu nirqa uk kupata aypar, Dyusta payji nishana kar niran:

“Kayta aypar, aypachinakur upyayllapa.

¹⁸ Allitami willashaykillapa, mananami qashanqa kay ubapa yakuntaqa upyashaqnachu, Dyus qashan mushuqmanta mantakuq qallarinankaman”.

19 Chaynu nirmi, Jesusqa uk tantata aypar Taytanta payji nir, pakir quran yaĉhakuqninkunata kaynu nir:

“Kaymi nuqapa kwirpu. Qamkunata washashunayllapapaq wanuyani chay. Kaytami ama qunqarchu rurankillapa yarpumanaykillapapaq” nir.

20 Chaynu mikutinllapanaqami, kupata aypar kaynu niran:

“Kay yawarniyta iĉhashaywanmi Taytay Dyuswan uk mushuq tratuta rurani, qamkunata kusata llakipashushayllaparayku.

21 Piru, mayqanêhi kanan kuntraykunaman qukumayan chayqa, kay misapi nuqawan pulla.

22 Chaymi Dyusmanta Shamuq Runataqa, imanutaq kananpaq karan chaynuta ruranqal-lapa kuntrankunaqa. ¡Piru imananqaraq, chay kuntrankunaman qukuqqa!”

23 Chaynu Jesús nitinmi yaĉhakuqninkunaqa, paynin paynin niqllapa: “¿Mayqanninchikllapataq kuntrankunaman qukuyanchikllapaqa?” nir.

Jesuspa yaĉhakuqninkuna anyanakuranllapa

24 Jesuspa yaĉhakuqninkunaqa paykunapura anyanakuranllapa, mabir mayqanninllapashi Dyuspaqqqa kusa mas allin nir.

25 Chaymanta Jesusqa paykunataqa niran:

“Uk nasyunkunata mantaqkunami munashan-nulata runa masinkunatapis mantakur purichin-llapa. Chaynu karmapis, ‘Ukkunatami kusalata yanapanillapa’ nir alabakanllapa.

26 Piru qamkunaqami ama chaynuchu kankimanllapa. Ashwan mayqannikillapa kusa mas

yaĉhaq karqa, mana kwintachayapaqla kayllapa. Chaynulla chay mantakuqpis uk sirbikuq yupay kanqa.

27 Mabir willamayllapa: ¿Mayqantaq kusa mas allinqa? ¿Chay misaman mikuq tan chay runa, manaqachu chay mikuya aypachikamun chay? Misapi samayan chay runami kusa mas allinqa. Nataq nuqaqa chay sirbikuq yupay kani qamkunapaqqa.

28 “Chaymi imanu ĉhiqnimaqkuna ruramatinllapamapis, qamkunaqa pullay kashaykillapa.

29 Chayraykumi nuqaqa mantakunaykillappaq nishaykillapa imanuĉhi Taytay Dyus nuqatapis mantakunaypaq nimaran, chaynulla.

30 Chaynu karqami, maydiyaqa qamkunaqa mantakunaypiqa mikunkillapa, upyankillapa nuqa tashay misapi pullay. Chaynulla, mantakunaykillapa samanapi tar, Israel pwiblumanta dusi ayllukunata rikar yaĉhankillapa, allin mana allin nirmapis”.

*Pedrumi Jesusta arniran mana dijananpaqchu
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)*

31 Chaynullami niränpis Amitunchik Jesusqa:

—Simón, Simón, imanutaq wayramaqa triguta ĉhaspir qutun, chay yupaymi Satanás, nuqamanta chiqanchashunayanllapa.

32 Piru Simón, nuqaqami qampaq mañakusha kani, maydiyapis nuqallapi kriyinaykipaq. Chaymi qashan nuqallawan karqa, yanapay uknikikunata nuqalapi allita kriyinanllapapaq.

33 Chaynu Jesús nitinqa, Simonqa niran:

—Taytituy, nuqaqami karsilman qamwan pulla rinaypaqmapis yarpushana kani. Chaynulla wanutkimapis pullayki wanushaq.

34 Piru Jesusqa niran:

—Pedro, nishaykimi: Kananllami manaraq gallumapis kantayatinchu, kimsa kuti nuqapaqqa ninki ‘Manami riqsinichu’ nir.

Jesusta qischananllapapaq ura ĉhamuyaranna

35 Chaynulla Jesusqa tapuranpis yaĉhakuqninkunataqa:

—Nuqami mana alfurjay junta, mana qillayta purichinaykillapapaq talqitay junta, mas llanqiyunta imachu kaĉhashurayllapa. Chaynu kaĉhashutiyllapaqa, ¿imaykillapallaqachu faltashuranllapa?

Chaynu nitinqa paykunaqa niranllapa:

—¡Manami!

36 Chaymanta Jesusqa niran:

—Kanan-shuypaqa alfurjay jun kaqqa apayllapa. Chaynulla qillayta purichinaykillapa talqitatapis apayllapa. Nataq mayqannikillapa mana ispadayjun karqa, punchuykillapamatapis rantikur rantiyllapa.

37 Imapaqmi chaynutaqa nishuyanillapa. Chaqa nuqawanmi Dyus nitin iskribikashankunaqa kumplikanqa. Chaqa niqmi: ‘Mana allin runakunawan pullata, mana allinpaq riqsimanqallapa’ nir. Chaynumiri Dyus nitin nuqapaq tukuy iskribikashakunaqa, kumplikayanqa chay nishannulla.

38 Chaynu Jesús nitinqa, paykunaqa niranllapa:

—Taytituy, kaypimi ishkay ispadakunaqa nir.

Chaymi Amitunchik Jesusqa niran:
—Chaykaqlana nir.

*Jesusmi Getsemaní wirtapi mañakuran
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)*

39 Chaymantaqa Jesusqa lluqshir riran Olivos sirkaman, chaynu kustumrin kashanrayku. Chaymi yaĉhakuqninkunapis ikinta riran.

40 Chay lugarman ĉharnaqa, yaĉhakuqninkunataqa niran:

—Dyusman mañakuyllapa ama uchapi ratanaykillapapaq.

41 Chaynu nirqa paykunamantaqa karukaqlaman rir, chaypi qunqurikur Taytanman mañakuran, kaynu nir:

42 “Taytay, puytiypaq katinqa yanapamay-ari kay kusa ayaq yaku yupay qischakaymantaqa. Piru amami nuqa munashaynuchu rurakanqa. Ashwanmi qam munashayki kanqa” nir.

43 Chaynu niyatinqami, unaq sylimanta uk ángel chaypi rikarir yanaparan.

44 Jesusqa chay kusalata qischakananpaq karan, chaypaq yarpur kusalata mañakuyaran Dyusmanqa. Chaynu mañakutinqami, ĉiĉhapnimapis pachaman shutuyaran yawar yupay.

45 Chaynu nir, Dyusman mañakurnaqa sharir riran chay yaĉhakuqninkuna kayashanman. Ĉharnaqa alliplata llakir shaykusha punuqta tariran payknataqa.

46 Chaymi kaynu niran:
—¿Imapaqtaq punuyankillapa? Sharir Dyusman mañakuyllapa, ama uchapi ratanaykillapapaq nir.

*Jesustami prisuranllapanā
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)*

47 Chaynu nir Jesús rimayatinllami, chay dusi yačhakuqninkunamanta uknin Judasqa, achka runakunapa naypanta čharan. Chaymi qimikaran Jesustaqa muchar saludananpaq.

48 Piru Jesusqa niran:

—Judas, ¿mucharlachu Dyusmanta Shamuq Runataqa kunrankunaman qukunki? nir.

49 Chaymi chaypi Jesuswan kaqkunaqa, imami pasayan nir kwintata qukar, niranllapa:

—Taytituy, ¿ispadakunawanchu washakashunllapa? nir.

50 Chaynu nitinqa, chaypi kaqkunamanta ukninqa, kurakunapa mantaqninta sirbiq runapa allilaw rinrinta */saq!* pitiran.

51 Jesusqa niran:

—¡Amana mas imatapis rurayllapachu! nir.

Chaynu nirmi chay sribikuqpa rinrintaqa kamrala, allicharan.

52 Chaynu rurarnaqa chay kurakunapa mantakuqninkunata, Dyusta adurananllapa wasipi kuytakuqkunapa mantakuqninkunata, chaynulla tukuy ruku mantakuqkunawan payta apaq shamushakunataqa, niran:

—¿Imapaqtaq ispadakunawan, qirukunawan ima, uk suwakuqman yupay shamushaykillapa nuqamanqa?

53 Nuqaqami imuraspis Dyusta adurananllapa wasipiqa qamkunawan pulla katiyqa, mana imatapis ruramaraykillapachu. Piru qamkuna tutaparaqmanta kar, kanan tutapashana katinqa,

imatapis rurayashaq nir yarpunkillapana. Chaqa uraykillapa chamusshanari nir.

*Pedrumi Jesustaqa mana riqsinichu niran
(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)*

⁵⁴ Chaymanta Jesustaqa aypar aparanllapana kurakunapa punta mantaqninpa wasinman. Piru Pedruqami largukaqllamanta chapar, ikinllapata riyaran.

⁵⁵ Chaymi chay wasipa pampanpa chaypinpi ninate ratachir chaypa ridurninlapi tukuy taranllapa. Pedrupis chaypi paykunawan pulla tayaran.

⁵⁶ Chaynu tayatinllapaqa, uk sribikuq warmi Pedrutaqa rikar, kusalata chapayaran. Chaymi kaynu niran:

—Kay runapismi paywanqa pulla karan nir.

⁵⁷ Piru Pedruqa niran:

—Mamitay, manami riqsinichu chay runataqa nir.

⁵⁸ Chaymanta qashan uk ratukaqlamanta ukpis Pedrutaqa rikar, kaynu niran:

—Qampis paypa uknin kanki nir.

Pedruqa niran:

—¡Manami! Mana nishuyanillapa wakmaqari.

⁵⁹ Chaymanta uk ura pasashana yupay katinqa, qashan ukpis niran:

—Alliptamiri kay paypis Jesuswanqa pulla karan. Chaynulla payqa Galileamanta wakmaqari.

⁶⁰ Qashanmi Pedruqa niran:

—¡Taytituy, manami yaçhayanichu mayqanpaqmri rimayanki nirmapis!

Chaynu Pedro niyatnlami chay kutilla, gallu kantaran.

⁶¹ Chaymantaqta Amitunchik Jesusqa das tikrakar Pedruta chaparan. Chaynu chapatinqa, Pedruqa yarpuran, Amitunchik kaynu nishanta: “Kananllami manaraq gallu kantayatin kimsa kuti nuqapaqqa ninki: ‘Manami riqsinichu’ nir” nishanta.

⁶² Chaymi Pedruqa chaymanta lluqshirqa kusalata llakir, piñakur ima waqaran.

*Jesustami kusata asipar ima qischaranllapa
(Mt 26.67-68; Mr 14.65)*

⁶³ Chay runakuna Jesusta chaypi kuytar shaqkunaqa kusata asipar ima maqaranllapa.

⁶⁴ Nawinkunata bindar ima kaynu tapuqllapa:
—Mabir tantyay ¿pitaq maqashusha? nir ima.

⁶⁵ Chaynulla, allip ukmankunata tapur allipla saqra pinqayapaqta willaqllapamapis.

*Jesustami karguyjunkunaman aparanllapa
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)*

⁶⁶ Unaqna katinqa tantakaranllapa, chay Israel runakunapa ruku mantakuqninkuna, kurakunapa mantaqninkuna, chaynulla Moisés mantakushanta yačhar yačhachikuqkuna ima. Tantakarqa Jesustaqa aparan kusa mas karguyjunkunapa naypanman. Chaypiqami, kaynu nir tapurranllapa:

⁶⁷ —Willamayllapa: ¿Qamchu Dyuspa Akrashan Cristun kanki? nir.

Chaynu taputinllapaqa, payqa niran:

—Nuqa, kananlla ‘Dyuspa Akrashan Cristun kani’ nishutiyllapaqa, mana kriyimankillapachu.

68 Chaynulla, nuqa tapushutiyllapapis mana imatapis willamayankillapachu [chaynulla mana kaçhamayankillapalamapischu] kanqa.

69 Piru kananmanta-pachami, Dyusmanta Shamuq Runaqa kusa puytiq Dyuspa allilaw qichqanpi tayanga.

70 Chaynu nitinqa tukuy tapuranllapa:

—Chaynu katinqa, ¿qamchu Dyuspa Wamran kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamkunallami ninkillapa.

71 Chaymantaqa paykunaqa niranllapa:

—¿Ima tistigutataq masqa munanchikllapa? Chaqa nuqanchikkunalla uyapashanchikllapa paylla rimatin nir.

23

Jesusta Pilatuman aparanllapa

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

1 Tukuy chaypi kaqkunaqa, sharir aparanllapa Jesustaqa gubyirnu Pilatupa naypanman.

2 Chay Pilatupa naypanpiqa, yanqa illaqmanta llullakur Jesuspaqqa willakuq qallariranllapa kaynu nir:

—Kay runataqami tarisha kanillapa pwibluyllapamanta runakunata kusa ukman saqrakunata yaçhachiqta. Chaqa, paymi nin manashi impwistuta gubyirnu Cesartaqa pagrashaqllapachu. Chaynulla ninpis payshi Dyuspa Akrashan Cristun tukuya mantakuqqa nir.

3 Chaymi Pilatuqa Jesustaqa kaynu nir tapuran:

—¿Qamchu chay Israel runakunapa mantaqnin kanki? nir.

Jesusqa niran:

—Qamllami ninki.

⁴ Chaynu Jesús nitinqa, Pilatuqa chay kuraku-napa mantaqninta, tukuy runakunatapis niran:

—Nuqapaqqami kay runaqa mana ima uchayjunchu nir.

⁵ Chaynu nitinqa, chay runakunaqa llallin kusalata lanyar niranllapa:

—Chay kusa ukmanta yaĉhachikuyashanwanmi, chay pwibluyllapamanta runakunataqa limpu pantachiyen. Chaynu mana allinta yaĉhachikuqqami qallariran Galileapi. Kanan-shuypaqay kay Judeapina puriyan nir.

Jesustami Herodesman apar anllapa

⁶ Chaynu nitinllapa uyaparqa, Pilatuqa tapuku-ran ¿kay runaqachu Galileamanta? nir.

⁷ Chaymanta runakuna, Galileamantami nitin-llapaqa, kaĉharan gubyirnu Herodesman. Chaqa, paypis chay diyakunapiqa Jerusalenpi karan.

⁸ Jesús chayman êhatin, Herodes rikarqa kusala aligrita yarpuran. Chaqa kusa unaynami pay-paqqqa rimaqllapata uyapasha kar, Herodesqa riqsiyta munaran. Chaynullami milagruckunata ruratin ima rikanaran.

⁹ Chaymi kusata tapuran. Piru, Jesusqa mana imalatapis willaranchu.

¹⁰ Chaypiqa karanllapapis kurakunapa mantaqninkuna, Moisés mantakushanta yaĉhar yaĉhachikuqkuna ima. Chay paykunaqami chaypiqa alliplata uchachayaranllapa.

¹¹ Chayna, Jesús mana imatapis rimatinqa, Herodesqa wakin suldadukunawan kusalata kushiparanllapa. Chaymi Jesusta asipananllaparaykuqa, gubyirnupa kusala chaniyjun raçhpanta yakachiranllapa. Chaynu rurayar imaqa, Herodespis Jesustaqa qashan kaçharan Pilatuman.

¹² Chay diyaqamiri Pilatuwan Herodesqa kusala amiguna tikrakaranllapa, unaykuna kusata chiqninakuq kasha karmapis.

*Jesustami wanuchinanpaqna niranllapa
(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)*

¹³ Chaymantami Pilatuqa kurakunapa mantaqninkunata, wakin karguyjunkunata, chaynulla tukuyla runakunata ima tantamuran.

¹⁴ Chaymi kaynu niran:

—Qamkunaqa kay runata nuqaman apamuraykillapa, ‘Pwibluymanta runakunata limpu pantachiyan’ nir. Nuqami qamkunapa naypaykillapapi tapusha kani. Piru paypa uchantaqami mana tarishachu kani qamkuna niyashaykillapanuqa.

¹⁵ Chaynulla Herodespis mana paypiqa ima uchatapis tarishachu. Chayraykumi qashan nuqaman kaçhamusha. Chayrayku yaçhayankillapan, manami ima mana allintapis kay runaqa rurashachu nir. Chaymi wanuchinapaqqa mana allinchu.

¹⁶ Chaymiri nuqaqa wipyachikurla kaçhashaq.

¹⁷ [Chaynuqami Pilatuqa niran, kada Pascua fyistapi uk prisuta lluqshichiq kar].

18 Chaynu Pilato nitinqami, allipta chay runaku-naqa tukuyinin pullalla lanyaranllapa kaynu nir:

— ¡Wanuchiy chaytaqa! ¡Ashwan Barrabasta kar-silmanta lluqshichir kaçhay! nir.

19 Chaqa, kay Barrabastaqami karsilmanqa itasha karanllapa, Romapa gubyirnunpa kuntran kar uk runata wanuchishanpaq.

20 Piru Pilatuqa, Jesusta mana wanuchiyta munarqa, qashanpis chayllata chay runakunataqa niran.

21 Ashwan paykunaqa kusala jwirtita lanyaranllapa kaynu nir:

— ¡Kruspi klabay! ¡Kruspi klabay! nir.

22 Chaynu niyatinnlapamapis, qashan kimsa ku-tipaqla Pilatuqa niran:

— Chaqa ¿ima mana allintataq kayqa rurasha? Nuqapaqqami kay runaqa mana ima uchayjun-pischu wanuchichikunaypaqqa. Chaymi nuqaqa kastigachikurla kaçhashaq.

23 Piru chay runakunaqami qashan kusala jwirtita kaynu nir lanyaranllapa:

— ¡Kruspi klabay! nir.

Chaynu allipta lanyayatinllapaqami,

24 Pilatuqa, paykuna munashanllapanullata ru-raran.

25 Chaymi chay Barrabás, Romapa gubyirnunpa kuntran kar uk runata wanuchisha katinmapis, karsilmanta lluqshichir, Jesusta-shuypaqa paykunatana quran.

Jesustami kruspi klabaranllapan

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

26 Jesusta krusman klabaq apayarllapananaqa, Cirenemanta uk runa Simón shutiq, chakranmanta

shamuqta tariranllapa. Chaymi Jesuspa krusninta rikrachir, paypa ikinllata aparanllapa.

²⁷ Kusala achka runakunami Jesuspa ikintaqariranllapa. Chaynullami warmikunapis kusalatallakir, waqar ima riranllapa.

²⁸ Piru Jesusqami paykunata chapar kaynu niran:

“Jerusalenmanta warmisitakuna, ama nuqappaqqa waqayllapachu. Ashwan qamkunallapaq, wamraykikunapaq ima waqayllapa.

²⁹ Chaqa uk kusala qischakay tyimpukunapimi ningallapa: ‘Allinmi kasha chay warmisitakuna mana wamrakuq chaykunapaq, chay warmi mana ruriyjunchu kaqkunapaq, chaynulla chay warmikuna mana wamran katin mana ñuñuchikuqkunapaqmapis’ nir.

³⁰ Chaymi, chaynu qischakarnaqa runakunaqa qaqqakunata ningallapa: ‘¡Nuqakunapa anayllapaman ratamuyllapa!’ Chaynulla lumakunatapis ningallapa: ‘Pakakuchimayllapa ima’ nir.

³¹ Chaqa llullu qiruwan tukuy kaykunata rurarpa, ¿imanuna kanqa qiru chakishana katinqa?” *

³² Chaynullami Jesuswan pullataqa apaqlapapis ishkay wanuchikuq runakunata Jesuswan pullata kruspi klabananllapapaq.

³³ Chaymanta chay uk lugar Calavera shutiqman chachirllapaqa, Jesustaqa klabaranllapanra kruspiqa. Chaynulla chay ishkay wanuchikuq runakunatapis kadalaw qichqanpi krusllapi

* ^{23:31} Qirupaq rimarqami, payllapaq riman Jesusqa. Pay kaypi katin chaynuta rurarpa, ashwan pay mana kaypi katinmaqa, imatapis ruranqallapa.

klabaranllapa. Ukninta allilaw qichqanpi, ukninta ichuqlaw qichqanpi.

34 [Klabatinllapanaqa Jesusqa niran:

“Taytay, pirdunay kay runakunataqa. Paykunaqami mana yaĉhanchu imatami rurayanllapa nirmapis”.]

Chaymantami chay suldadukunaqa Jesuspa raĉhpankunata surtyakur ayparanllapa.

35 Runakunaqami chaypi rikakuyaranllapa, chay karguyjun runakunamapis alliplata kushikur asiparanllapa kaynu nir:

—Ukkunata-shuypaqa washaran. Mabir kananqa paylla washakanqari, chiqapta Dyuspa Akrashan Cristun karqa.

36 Chaynulla chay suldadukunapis Jesusmantataqa burlakaqllapa. Chaymi qimikar upyachiqlapa allipla puchqu binuta, kaynu nir:

37 —¡Chiqapta, Israelmanta runakunapa mantaqnin karqa, qamlla washakay-ari! nir.

38 Chaynulla, Jesuspa umanpa ananpiqami uk litriruta êhuraranllapa [griego rimaypi, latinpi, hebreo rimaypi ima] Chaqa kaynu niyaq: “KAYMI ISRAEL RUNAKUNAPA MANTAQNIN” nir.

39 Chay ishkay wanuchikuqkuna Jesuswan pulla kruspi klabaraqkunapa ukninqa, musyar kaynu niyaq:

—¡Chiqapta qam Dyuspa Akrashan Cristun karqa, qamlla washakar, nuqakunatapis washamayllapari! nir.

40 Chaynu nitinqami, ukninqa kaynu nir an-yaran:

—¿Manachu qamqa manchanki Taytanchik Dyustaqa, qam wanunaykipaqna qischakayarmapis?

41 Nuqanchikqa imanu mana allinta rurashanchikraykumi qischakayanchikmapis, pagrakuq yupayna, chay mana allinkunata tukushanchikpaq. Piru kay runa-shuypaqa mana imata uchakusha karmapis, qischakayan.

42 Chaymantaqa niränpis chay runaqa:

—Tayta Jesúś, yarpumankiri qashan mushuqmanta mantakuq qallarirqa.

43 Chaynu nitinqa, Jesusqa niran:

—Allitami nishayki: Qamqa kananllami nuqawan pulla kanki Taytay Dyuspa luryanpi nir.

Jesusmi wanuranna

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

44 A las dusimanta-pacha alas tris di la tardikaman tukuy pacha allipla tutaparaq intiru kidaran.

45 Rupayqami manana achkirachikamuran-nachu. Dyusta adurananllapa wasipa chaypimpipatun rakta račhpawarkuraqpis chaypimanta wakman kayman limpu llikikaran.

46 Chay kutillami, Jesusqa kusala jwirtita qaychakuran kaynu nir:

“¡Taytay, ispirituytami makikilaman churamuni! ¡Qamna rikapamanki!”

Chaynu nirqa Jesusqa wanukuranna.

47 Chaymanta chay romano suldadukunapa kapitannin, tukuy chaykunata rikar uyapar imaqa, Dyusta alabaran, kaynu nir:

—Chiqaptami kay runaqa mana ima uchayjun-lamapischu kasha nir.

48 Tukuy chaypi kaqkunaqa, tukuy ima pasashanta rikarqa, kusala mana allitachu yarpur riranllapa, qasqunllapata takaqnu.

49 Piru, Jesusta tukuy riqsiqkuna, Galileamanta-pacha pullan warmisitakuna rishakunapis, chayllapiraq kidaranllapa. Chaymi tukuy ima pasaqkunatapis karukaqlapi shasha rikakuyaranllapa.

Jesustami pamparanllapanā

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

50-51 Karanmi uk allip allinla runa José shutiq, chay Judea lugarpa pwiblun Arimatea shutiqmanta. Payqami Israelmanta kusa mas karguyjunkunapa masin karan. Piru chay karguyjunkuna yarpushankunawanqa mana chayllatachu yarpuq. Ashwan, Dyus mushuqmanta mantakunanpaq nir yarpur, kawsaq-ari.

52 Chaymi payqa Pilatuman ñchar Jesuspa kwirpunta mañaran.

53 Chayna, Pilatuqa apay nitinqa, payqa krusmanta shumaqla ishkichimur, uk yuraq raçhpawan pillur apar ñchuraran qaqpapa paçhanlapi uk uçku rurakasha karan chayman. Chaypiqami manaraq mayqantapis pampashallapachu karan.

54 Chay pampayan diyapiqami, samana diyapaqna kamakachikuyaqllapa, chaqa gallariyaqnari.

55 Chay warmikuna Galileamanta-pacha Jesuswan pulla riqkunaqa, riranllapa rikaq chay uçhkutaqa. Chaymi, chaypi imanu pampatinllapamapis allita rikaranllapa.

56 Chaymanta wasinllapaman tikrakamurlla-panaqa, kusala mishki mutkiypaq rimidyitukunata kamakachiranllapa, chaykunawan Jesus-taqa salar kamakachinanllapapaq. Piru chay samana diyapi-shuypaqa imanutaq kananllapa-paq karan, chaynullata kumpliranllapa.

24

*Jesusmi kawsamuranna
(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)*

1 Chaymantami simanapa punta diyanpiqa, chay warmisitakunaqa allaq allaqla riranllapa Jesús pampakashanmanqa, chay mishki mutkiy-paqla rimidyitukunata kamkachishanllapata apar. Chaynullami wakin warmikunapis paykunawan riranllapa.

2 Chayman chatinllapaqa, chay uchkuta kirpasha kusa atun rumiqa manana tayashanpinachu kasha karan.

3 Chaymi chayman yaykurqa manana tariranllapanachu Amitunchik Jesuspa kwirpuntaqa.

4 Chayna chayta rikarqa, kusalata yarpupaku-ranllapa. Chaykamanmi ishkay runakuna kusa llipyalla yuraq mudanayjun paykunapa pullan shaqta rikaranllapa. Chaymi alliplata manchaku-ranllapa.

5 Chaynu manchakushanllaparaykumi, tukuynin qunqurikur pachaman pukchiraranllapa. Piru chay llipyaraqla runakunaqa niranllapa paykunataqa:

—¿Imapaqtaq kawsaq runapaqqqa, maskakunkil-lapa wanushakunapa pampakashanpiqa?

6 Manami kaypinachu. Kawsamushanami. Yarpuyllapa qamkunawan pulla kar Galileapi willashushanllapata.

7 ¿Manachu nishuranllapa: Dyusmanta Shamuq Runataqashi uchasapakunapa makinman qukitinllapa wanuchiyanqallapa; chaymanta kimsa diyamantaqa kawsamuyanqa nir?

8 Chaymi, chaynu nitinja, chay warmikunaqa yarpuranllapa Jesús willashanllapata.

9 Chaymanta Jesús pampakashanmanta tikrakarllapaqa, unsi apustulninkunata, chaynulla wakinkunatapis willaranllapa.

10 Chaynu Jesuspa apustulninkunata willaqkunaqami kaykuna karanllapa: María Magdalena, Juana, Santiago mama María, wakin warmikuna ima.

11 Piru chay apustulkunata willatinllapaqa, mana kriyiranllapachu. Ashwan wak warmiku-naqa yaruyasha kanqa nir yarpuranllapa.

12 Chaynu niyatinnlapamapis, Pedruqa wasimantaqa lluqshimur riran kallpaylla Jesús pampakashanmanqa. Chayman čhar učhku ruriman chapakurqa, mana imatapis rikaranchu. Ashwan Jesús pillukashan račhpalana chaypiqa usurayasha karan. Chaynuta rikarqami kusa dis-pantakashalla qashan wasinman tikrakamuran.

*Jesusmi Emausman nan riqpi rikariran
(Mr 16.12-13)*

13 Chay diyallapimi Jesuspa ishkay yačhakuqninkuna riranllapa Emaus pwibluman. Chay pwibluqami, Jerusalenmantaqa yaqqa ishkay urasma kasha kanqa.

14 Chay paykunaqa, tukuy ima pasashanta parlaqnu riyaranllapa.

15 Chaynu parlar ima riyatinllapaqa, Jesusqa pay paylla paykunamanqa qimikar pullanllapa riq qallariran.

16 Chayna, rikarmapis paykunaqa mana riqsiranllapachu, nawinllapa bindakasha yupay kashanrayku.

17 Chaymantaqa Jesusqa paykunataqa tapuran:
—¿Imatataq qamkunaqa kusata parlaqnu riyankillapa nantaqa?

Chaynu nitinqa, paykunaqa sharanllapa llakishala.

18 Chaymantaqa uknin Cleofas shutiqqa niran:
—Tukuy runakunami yaĉhanllapa kay diyakuna Jerusalenpi pasashanta. ¿Qamlachu mana yaĉhanki chaykunataqa, furastiru kashaykirayku?

19 Chaynu taputinqa, paypis kaynu nir paykunataqa tapuran:

—¿Imataq pasasha?

Paykunaqa niranllapa:

—Nazaretmanta Jesuspaqmi parlayanillapa. Chay runaqami Dyusninchikpaqqa uk puytiq rimaqnin kaq, rimayninpi, ima ruraykunapimapis. Chaynulla tukuy runakunapa naypanpimapis kusa allin kaq.

20 Chay paytaqami kurakunapa mantaqninkuna, nuqakunamanta karguyjun runa masiyllapa, paytaqa uchachar qukurān kruspi klabar wanuchinanllapapaq.

21 Nuqakunaqami alliplata paypi yarpur yarakuyarayllapa, pay washayanqa nasyunniylapata nir. Piru, kimsa diyapaqnamiri payta wanuchishanllapaqa.

22 “Piru wakin warmikuna, nuqakunawan pulla kaqkunaqami manchachimashallapa, paykuna amsaqlla Jesús pampakashanman risha kar.

23 Chayshi paykunaqa Jesuspa kwirpunta mana rikarchu tikrakamuranllapa wasinmanqa. Chaymi paykunaqa parlamashallapa, paykunamanqashi angelkuna rikarir, Jesusqashi kawsayan nisha nir.

24 Chaynu nimatinllapa, wakin kriyiq masiylla-pakunaqa riranllapa Jesús pampakashanmanqa. Chay pampakashanman  harqashi chay warmisi-takuna nishannulla, Jesustaqa mana rikaranlla-pachu”.

25 Chaynu chay runakuna nitinqa, Jesusqa ni-ran:

—jQamkunaqa mana das intrakaq runachu kankillapa! Chaynu karmi Dyuspa tukuy rimaqninkuna nishankunataqa, mana dasqa kriyinkillapachu.

26 ¿Manachu ya hayankillapa, Dyuspa Akrashan Cristunqa manaraq mantakuyarqa, chaynuraqmi qischakananpaq karan nirqa?

27 Chaynu nirqa kusa shumaqta intrachiq gallariran chay runakunataqa, Dyus nitin iskribikashakunapi paypaq nishankunata. Chaynumiri Mois s iskribishanmanta qallarir, Dyuspa tukuy rimaqninkuna iskribishankunata willaran paykunataqa.

28 Chaynu nirqa chay pwiblu riyashanllapaman
îcharqa, Jesusqa naypaqman riq yupay tukuran.

29 Chaynu tukutinmi, paykunaqa Jesustaqa
kusata rugaranllapa, kaynu nir ima:

—Nuqakunawan kaylapi kiday. Chaqa tardina,
tutapayannami.

Chaynu niyatinnllapaqa, Jesusqa yaykuran ruri-
man, paykunawanna chaypi kidananllapapaq.

30 Chaymanta misapina tayatinllapaqa, Jesusqa
makinpi tantata aypar Dyusta payji nirqa,
chaypinmanta pakir paykunataqa quran.

31 Chaynu qutinqa, chay kutilla chay runakuna
chiqapta kwintachakarnaqa, Jesusta riqsiranl-
lapa. Piru Jesusta riqsitinllapaqa, payqa das chin-
qaran.

32 Chaymi paykunapura ninakuqlapa:
“¿Manachu Dyus nitin iskribikashapi tukuy
nishanta intrachimarninchik nanta shamutinga,
shunqunchikpimapis allipla shumaq aligrita
yarpuranchik?”

33 Chaynu nirllapami, chay kutilla ishkantin
sharir tikrakaranllapa Jerusalenman. Charnaqa
tariranllapa Jesupsa unsi apustulninkunata,
chaynulla wakin kriyiq masinkunatapis.

34 Chaypi tantanakusha taqta taritinllapaqa,
chay wasipi taqkunaqa niranllapa:

—Alliptamiri Amitunchik Jesusqa wanushan-
mantaqa kawsamusha. Simonmanmi rikarisha
payqa nir.

35 Chaynu nitinllapami chay ishkaykunapis
imanu nanta riyatinnllapa pasashanta, chaynulla
imanu tantata chaypinmanta pakitin Jesusta
riqsishanllapata ima parlaranllapa.

*Jesusmi rikariran yaĉhakuqninkunaman
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)*

36 Paykunaqami chayllapaq alliplata parlayaranllapa. Chaynu parlayatinllapaqa ashwan Jesusqa illaqmanta paykunapa ĉhaypinllapaman shar kaynu nir saludaran:

—Kusa shumaqmi kankillapa nir.

37 Chaynu nitinqa, paykunaqa alliplata manchakuranllapa, ayata rikayanchikllapa nir yarpur.

38 Chaynu yarpuyatinllapamapis Jesusqa niran:

—¿Imapaqtaq qamkunaqa manchakushaykil-lapa? ¿Imapaqtaq manaraq allita nuqapiqa kriyinllapa?

39 Rikayllapa makiykunata, ĉhakiykunata. Nuqallami kani. Kanan kamamarllapa yaĉhayllapa: Uk ayaqa mana aychayjunchu, mana tulluyjunchu. Qamkuna rikamashaykillapanumi nuqaqa aychayjun, tulluyjun ima kani.

40 Chaynu nirqa chay kutilla, ĉhakinta makin-tapis rikachiran paykunataqa.

41 Piru paykunaqa kusala aligri karmapis mana kriyiranllapachu kusa dispantakashalla kashanlaparayku. Chaymi Jesusqa niran:

—¿Mikunaykillapaqachu imalaqa kan kaypiqa? nir.

42 Chaynu nitinqa paykunaqa quranllapa piskadu kankakashata, [panalwan].

43 Qutinllapaqa payqa aypar mikuran, paykunapa naypanpi.

44 Chaymantaqa paykunataqa niran:
“Nuqataqami kaynu pasamasha, imanutaq qamkunawan kar willashurayllapa chaynullata.

Nuqami nishurayllapa, imanumi Moisés iskribishankunapi, Dyuspa rimaqninkuna iskribishankunapi, Salmos librupipis nuqapaq nishankunaqa kumplikayanqa nir. Chaymi chay nishanllapanulla pasamasha”.

45 Chaynu nirmi paykunataqa allita intrachiran, chay iskribikashakunapi nishantaqa.

46 Kaynumi niran:

“Iskribikashakunapimi nin: Dyuspa Akrashan Cristunqashi kusata qischakar wanuyanqa. Chaymanta kimsa diyamantaqa kawsamuyanqa nir”.

47 Niranpismi:

“Jerusalenmanta qallarirshi tukuy pachapi paypa shutinpi yačhachikunqallapa. Chaynu yačhachikutinllapashi tukuya kriyir uchanlapakunata dijatin Dyusqa pirdunanza.

48 Qamkunaqami tukuy kaykunapaqqa uk tis-tigu kankillapa.

49 Chaymi nuqaqa qamkunamanqa kačhamushaq Taytay Dyus arnishushanllapata. Piru qamkunaqa kay Jerusalén pwiblupi kidaskiyllapa, unaq syilumanta arnishushanllapa pudir qamkunaman shamenankaman” nir.

*Jesusmi syiluman riranna
(Mr 16.19-20)*

50 Chaynu nir imaqa, Jesusqa chay Jerusalén pwiblumantaqa, paykunata lluqshichir aparan Betania pwiblukaman. Chaypiqami makinta un-aqman alsar bindisiran paykunataqa.

51 Chaynu bindisiqnumi, paykunamantaqa unaq syiluman apakaranna.

San Lucas 24:52

clxxiii

San Lucas 24:53

⁵² Chaymantami paykunaqa Jesusta kusata adurar imaqa, tikrakaranllapana Jerusalenman kusa aligrila.

⁵³ Chaymiri maydiyapis, Dyusta adurananllapa wasipiqa, Dyusta alabar ima taranllapa.

Chaynumi kanqa.

**Mushuq Testamento
New Testament in Quechua, Lambayeque
(PE:quf:Quechua, Lambayeque)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Quechua, Lambayeque

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Quechua, Lambayeque [quf], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Quechua, Lambayeque

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 30 Dec 2021

05704580-9dc6-511f-8a91-aead14f3eb5a